

En forskerstab i vækst

Forskerpersonale og forskerrekruttering
på danske universiteter 2007-2009

En forskerstab i vækst

Forskerpersonale og forskerrekruttering på danske universiteter 2007-2009

Forfatter: Bertel Ståhle

© UNI•C

ISBN 978-87-725-2316-3

Publikationen er udgivet af

UNI•C Statistik & Analyse

Vermundsgade 5

2100 København Ø

Tlf. 35 87 88 89

E-mail: statistik@uni-c.dk

www.uni-c.dk

Eventuelle henvendelser om publikationen bedes rettet til
UNI•C Statistik & Analyse.

Indhold

Forord.....	5
Sammenfatning	7
1 Forskerstabens størrelse og sammensætning	17
1.1 Universiteternes videnskabelige personale i 2009	17
1.2 Udviklingen i forskerbestanden	24
1.3 Kønsfordelingen i forskerstaben	27
1.4 Udviklingen i forskerstabens kønsfordeling	29
1.5 Forskerstabens alderssammensætning	34
1.6 Sammendrag om universitetspersonalets sammensætning	42
2 Ansættelser i universiteternes videnskabelige stillinger	45
2.1 Forskerrekrutteringens omfang i 2007-2009.....	45
2.2 Kønsfordelingen i universiteternes stillingsbesættelser	51
2.3 Stillinger med ansøgere af kun det ene køn	57
2.4 Stillinger med ansøgere af begge køn	62
2.5 Det mandlige og kvindelige ansøgningstryk	67
2.6 Sammendrag om kønsfordelingen i forskerrekrutteringen.....	70
3 Ansøgningmønstret og konkurrencen om stillingerne.....	73
3.1 Ansøgerfeltets størrelse og sammensætning	73
3.2 Konkurrencen om stillingerne	78
3.3 Udenlandske ansøgere betydning.....	82
3.4 Sammendrag om konkurrencen om stillingerne	88
4 Rekrutteringsalder, mobilitet og internationalisering blandt nyansatte forskere ...	91
4.1 Alder ved ansættelsen	91
4.2 De ansattes mobilitet og baggrund samt forskerstabens internationalisering	95
4.3 Sammendrag om de ansattes alder og baggrund.....	103
5 Bedømmelsesudvalgene og tidsforbruget i ansættelserne	105
5.1 Bedømmelsesudvalgets sammensætning	105
5.2 Tidsforbruget i ansættelserne	112
5.3 Sammendrag om forhold i ansættelsesprocessen	117

Forord

UNI•C har siden begyndelsen af 1990'erne efter opdrag fra universiteternes ressortministerium indsamlet data om besættelsen af videnskabelige stillinger og udviklingen i forskerstabens sammensætning på universiteterne i Danmark. Nærværende rapport er finansieret af Videnskabsministeriet.

Med rapporten offentliggør UNI•C statistik om forskeransættelserne på universiteterne i 2007-2009 og om udviklingen i forskerstaben frem til udgangen af år 2009. Fokus i rapporten ligger på forandringer i forskerstabens sammensætning, konkurrencen om stillingerne, kønsfordelingen i forskerrekutteringen, forskerstabens internationalisering og forhold i ansættelsesprocessen i den seneste treårsperiode.

Rapporten præsenterer også oversigtligt udviklingen over tid. Forandringer og tendenser i stillingsbesættelserne og forskerstaben i den seneste treårsperiode belyses med sammenligninger med data for 2004-2006. Det skal imidlertid bemærkes, at der et databrud i universitetsstatistikken mellem 2006 og 2007 som følge af universitetsfusionerne i 2007. Sammenligningerne over tid skal derfor læses med forsigtighed.

Rapporten efterfølger publikationen *Fornyelse i forskerstaben. Forskerpersonale og forskerrekuttering på de danske universiteter 2004-2006*, der blev udsendt i efteråret 2007.

Ved fremlæggelsen af rapporten vil UNI•C benytte lejligheden til, at takke universiteterne for det gode samarbejde ved dataindsamlingen, som har gjort det muligt at tilvejebringe en statistik, som afdækker centrale forhold omkring universiteternes forskerrekuttering og udviklingen i universiteternes forskerstab.

København i januar 2011

UNI•C Statistik & Analyse

Forkortelser

KU	Københavns Universitet
AU	Aarhus Universitet
SDU	Syddansk Universitet
RUC	Roskilde Universitet
AAU	Aalborg Universitet
DTU	Danmarks Tekniske Universitet
CBS	Copenhagen Business School
ITU	IT-Universitetet i København
DFU	Danmarks Farmaceutiske Universitet ¹
KVL	Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole ¹
HHÅ	Handelshøjskolen i Århus ²
DPU	Danmarks Pædagogiske Universitet ²
HUM	Humaniora
SAM	Samfundsvidenskab
NAT	Naturvidenskab
JORD	Jordbrugs- og veterinærvidenskab
SUND	Sundhedsvidenskab
TEK	Teknisk videnskab

1. Fusioneret med Københavns Universitet 1.1.2007.

2. Fusioneret med Aarhus Universitet 1.1.2007.

Sammenfatning

Forskerstabens størrelse og sammensætning

Forandringer i forskerbestanden 2007-2009

Ved udgangen af 2009 var der på de otte danske universiteter ansat næsten 8.500 forskere i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau. Forskerstaben omfattede næsten 1.700 professorer, 4.150 forskere på lektorniveau (lektorer og seniorforskere) samt godt 2.600 forskere på adjunktniveau (adjunkter, postdoc'er og forskere).

Universiteternes forskerstab er fra 2007 til 2009 vokset med næsten 900 personer (12 %).¹ Antallet af professorer er vokset med cirka 260 (18 %) og antallet af forskere i stillinger på adjunktniveau med cirka 570 (28 %), mens antallet af forskere på lektorniveau er vokset med cirka 60 personer (1 %).

Væksten i professorbestanden er først og fremmest sket inden for samfundsvidenskab, teknik og naturvidenskab. Inden for samfundsvidenskab er antallet af professorer fra 2007 til 2009 vokset med over 90 personer eller 27 %, inden for sundhedsvidenskab med godt 80 personer eller 22 % og inden for naturvidenskab med over 40 personer eller 21 %.

I forskerbestanden på lektorniveau er de største forandringer sket inden for naturvidenskab, hvor antallet af forskere fra 2007 til 2009 er faldet med 9 %, og samfundsvidenskab, hvor antallet er vokset med 8 %. Inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab er antallet af forskere på lektorniveau vokset med 5 %. Inden for øvrige hovedområder har der været en vækst på 2-3 %.

Forskerbestanden på adjunktniveau er fra 2007 til 2009 vokset markant inden for alle hovedområder. Størst har væksten været inden for teknik, hvor forskerbestanden er vokset med næsten 200 personer eller 34 %. Inden for øvrige hovedområder har væksten varieret fra cirka 60 personer inden for samfundsvidenskab og jordbrugs- og veterinærvidenskab til omkring 90 personer inden for naturvidenskab og sundhedsvidenskab.

Opdelt efter stillingsbetegnelser er væksten på adjunktniveau først og fremmest sket blandt postdoc'er. Fra 2007 til 2009 er antallet af postdoc'er vokset med cirka 480, eller 41 %, og antallet af adjunkter med cirka 140, eller 22 %, mens antallet med stillingsbetegnelsen forsker er faldet med cirka 50, eller godt 20 %.

Væksten i postdocbestanden har gældt alle hovedområder. Men væksten har været særligt stor inden for teknik, naturvidenskab, sundhedsvidenskab og jordbrugs- og veterinærvidenskab. Inden for teknik er antallet af postdoc'er vokset med cirka 170, inden

¹ Det skal bemærkes, at der fra udgangen af 2006 til udgangen af 2007 skete en næsten lige så stor forøgelse af universiteternes forskerbestand. Forøgelsen skyldtes hovedsagelig universitetsfusionerne i 2007, hvor en række sektorforskningsinstitutioner blev fusioneret med universiteterne. Som følge af universitetsfusionerne er der et databrud mellem 2006 og 2007, som gør det vanskeligt at sammenligne data om universiteternes personale i 2007-2009 med data fra tidligere år.

for naturvidenskab med cirka 100, inden for sundhedsvidenskab med næsten 90 og inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab med næsten 70.

Kvinder i forskerstaben

Ved udgangen af 2009 var der godt 2.400 kvindelige forskere blandt universiteternes næsten 8.500 forskere på professor-, lektor- og adjunktniveau.

Den kvindelige professorbestand er fra 2007 til 2009 vokset med 44 % og den mandlige med 14 %. Tallene dækker over, at antallet af kvindelige professorer er vokset med 80, mens antallet af mandlige er vokset med 176.

Antallet af kvindelige forskere på lektorniveau er fra 2007 til 2009 vokset med næsten 100, mens antallet af mandlige er faldet med næsten 40.

I stillinger på adjunktniveau er antallet af kvinder vokset med 210 eller 27 % og antallet af mænd med cirka 360 eller 28 %.

Samlet er den kvindelige forskerbestand fra 2007 til 2009 vokset med næsten 400 personer eller 19 % og den mandlige med cirka 500 personer eller 9 %.

Andelen af kvinder i den samlede forskerstab er fra 2007 til 2009 steget med knap to procentpoint, fra 27 % til 29 %. I professorstaben er kvindeandelen fra 2007 til 2009 steget med næsten tre procentpoint fra 12,7 % til 15,5 % og i forskerstaben på lektorniveau med næsten to procentpoint fra 26,7 % til 28,6 %. I forskerstaben på adjunktniveau er kvindeandelen forblevet stort set uforandret.

Aldersfordelingen i forskerstaben

Fra 2006 til 2009 er der sket forskydninger i professorstabens alderssammensætning, som har bevirket, at professorstabens aldersprofil er blevet noget ældre. Det ses især som en stigning i andelen af professorer i den ældste aldersgruppe og som et fald i andelen i den yngste aldersgruppe. Andelen af professorer, som er 65 år eller ældre er vokset fra 9,2 % til 14,5 % af den samlede professorstab. Samtidig er andelen af professorer, som er yngre end 40 år faldet fra 4,7 % til 3,3 %.

Aldersprofilen for forskerstaben på lektorniveau er fra 2006 til 2009 generelt blevet mere ungdommelig. Der har været en klar stigning i andelen af forskere i aldersgrupperne 35-49 år og et fald i aldersgrupperne 55-64 år. De største forandringer er imidlertid sket i de ældste aldersgrupper, hvor andelen af 60-64-årige er faldet fra 16 % til 12 %, mens andelen af 65-årige og derover er vokset fra 5 % til 8 %.

Stillingsbesættelser i 2007-2009

Forskerrekrutteringens omfang

I treårsperioden 2007-2009 blev der på universiteterne gennemført næsten 3.330 ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau. Rekrutteringens omfang på

gennemsnitligt godt 1.100 forskere per år er mærkbart større end i treårsperioden 2004-2006, hvor der blev ansat cirka 600 forskere per år.²

I gennemsnit blev der i 2007-2009 årligt gennemført 220 ansættelser i stillinger på professorniveau (professorer, professorer med særlige opgaver og kliniske professorer), næsten 360 ansættelser i stillinger på lektorniveau (lektorer og seniorforskere) og godt 530 ansættelser i stillinger på adjunktniveau (adjunkter, postdoc'er og forskere).

Godt en tredjedel (37 %) af ansættelserne på professorniveau har gældt ansættelse som professor med særlige opgaver. Af ansættelserne på lektorniveau har 10 % gældt ansættelse som seniorforsker. Og af ansættelserne på adjunktniveau har godt halvdelen (53 %) gældt ansættelse som postdoc og 41 % ansættelse som adjunkt, mens 5 % har gældt ansættelse som forsker.

På både professor- og lektorniveau har det samfundsvidenskabelige område tegnet sig for den største andel af ansættelserne i 2007-2009. Inden for samfundsvidenskab blev der gennemført 219 professoransættelser og 271 lektoransættelser, hvilket svarer til 33 % af ansættelserne på professorniveau og 25 % af ansættelserne på lektorniveau.

På adjunktniveau tegnede naturvidenskab sig for 467 ansættelser, eller næsten 30 % af alle stillingsbesættelser. Både det samfundsvidenskabelige og det tekniskvidenskabelige hovedområde tegnede sig for omkring 320 ansættelser, svarende til 20 % af ansættelserne på adjunktniveau.

Tidsbegrænsede ansættelser

Over halvdelen (56 %) af professoransættelserne og 16 % af ansættelserne på lektorniveau var tidsbegrænsede. Det er for professoransættelsernes vedkommende en stigning med 14 procentpoint og for lektoransættelsernes vedkommende et fald med seks procentpoint i forhold til andelen i 2004-2006. Af de 370 tidsbegrænsede professoransættelser i 2007-2009 var 66 % professor mso-ansættelser, som altid er tidsbegrænsede.

Internt og eksternt aflønnede stillinger

Af stillingerne på professorniveau, der blev besat i 2007-2009, blev 15 % finansieret med eksterne midler. Tilsvarende andel på lektorniveau var 14 % og på adjunktniveau 47 %. Det skal bemærkes, at andelen af eksternt aflønnede på adjunktniveau varierer mærkbart mellem de forskellige stillingsbetegnelser. Af postdocstillingerne var 77 % eksternt aflønnede, mens andelen for adjunktstillingerne var 10 % og for forskerstillingerne 41 %.

Ansættelser uden opslag

Af de godt 3.300 stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, blev 700 eller 21 % besat uden opslag. Det er ti procentpoint mere end i 2004-2006. På professorniveau var andelen af stillingsbesættelser uden opslag i 2007-2009 16 %. På lektorniveau var andelen 11 % og på adjunktniveau 30 %. Det er for professoransættelsernes vedkommende en stigning med fem procentpoint og for ansættelserne på lektorniveau en stigning med tre procentpoint. For ansættelserne på adjunktniveau er andelen af stillingsbesættelser uden opslag i 2007-2009 15 procentpoint højere end i

² Det skal bemærkes, at der er et databrud mellem 2006 og 2007 som følge af universitetsfusionerne i 2007, hvor en række sektorforskningsinstitutioner blev fusioneret med universiteterne.

2004-2006. Forandringen når det gælder ansættelserne på adjunktniveau skal læses med forsigtighed, fordi dataene for 2004-2006 ikke inkluderer ansættelser i postdoc- eller forskerstillinger.

Kønsfordelingen i forskerrekrutteringen

Af de 2.625 stillinger på professor, lektor- og adjunktniveau, der i 2007-2009 blev besat efter opslag, tilfaldt hver tredje (32 %) en kvinde. Kvindeandelen var 22 % blandt professoransættelserne, 32 % blandt ansættelserne på lektorniveau og 37 % blandt ansættelserne på adjunktniveau.

Kvindeandelen blandt de nyansatte i 2007-2009 har i alle tre stillingskategorier været større end i 2004-2006. Kvindeandelen i ansættelserne i 2007-2009 var også større end andelen af kvinder i bestanden ved udgangen af både 2006 og 2009. Det betyder at kvindeandelen i det videnskabelige personale på universiteterne har været stigende også efter universitetsfusionerne i 2007.

To ud af fem stillinger uden kvindelige ansøgere

40 % af alle stillingsbesættelser på professor-, lektor og adjunktniveau, der blev gennemført i 2007-2009, blev gennemført uden kvindelige ansøgere, mens 12 % blev gennemført uden mandlige. Det betyder, at mere end hver anden stilling (53 %) blev fordelt mellem kønnene alene som følge af kønnenes ansøgningsmønster.

To ud af tre stillinger har kun kvalificerede ansøgere af det ene køn

Næsten halvdelen (49 %) af stillingerne, der blev besat i 2007-2009, havde ingen kvalificerede kvindelige ansøgere, mens 18 % manglede kvalificerede mandlige ansøgere. Det betyder, at to tredjedele af de stillinger, der blev besat efter opslag, blev fordelt mellem kønnene som følge af, at der til stillingerne kun var kvalificerede ansøgere af det ene køn.

Næsten syv ud af ti professorstillinger, fem ud af ti stillinger på lektorniveau og fire ud af ti stillinger på adjunktniveau gik til mandlige ansøgere, fordi der ikke var nogen kvalificeret kvindelig ansøger til stillingerne. Tilsvarende gik godt én ud af ti professorstillinger og lidt under to ud af ti stillinger i både lektor- og adjunktkategorien direkte til kvindelige ansøgere, fordi der ikke var nogen kvalificeret mandlig ansøger.

Konkurrencen mellem kvalificerede kvindelige og mandlige ansøgere

Kun en tredjedel (33 %) af de stillinger, der blev besat i 2007-2009, havde kvalificerede ansøgere af begge køn. Kun ved disse stillingsbesættelser var det ved beslutningen om ansættelse mulighed for at vælge mellem en kvindelig og en mandlig ansøger.

I de næsten 870 stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau, hvor der var konkurrence mellem kvalificerede ansøgere af begge køn, fik kvinderne 44 % af stillingerne. Kvinderne fik 44 % både af stillingerne på professorniveau og af stillingerne på adjunktniveau, mens kvindernes andel af stillingerne på lektorniveau var 41 %.

Kønsfordelingen blandt de nyansatte ved de stillingsbesættelser, hvor der var kvalificerede ansøgere af begge køn, var stort set den samme i 2007-2009 som i 2004-2006. Ved ansættelserne i professorstillinger var kvindeandelen i 2007-2009 dog fem procentpoint

højere end i 2004-2006, mens andelen i lektorkategorien var knap ét procentpoint lavere. I adjunktkategorien var kvindeandelen blandt de nyansatte den samme i begge perioder.

Statistikken om ansættelserne på professor-, lektor- og adjunktniveau viser, at kvinderne udgjorde 26 % af ansøgerne og 27 % af de ansøgere, der blev fundet kvalificerede.

I alle tre stillingskategorier var kvindeandelen højere blandt dem, der fik stillingerne, end blandt de kvalificerede ansøgere. Mens kvindeandelen udgjorde 27 % af samtlige kvalificerede ansøgere, var kvindeandelen 32 % blandt dem, der fik stillingerne.

I adjunktkategorien var kvindeandelen blandt dem, der blev ansat, syv procentpoint højere, i lektorkategorien fem procentpoint højere og i professorkategorien knap tre procentpoint højere end blandt de kvalificerede ansøgere.

Konkurrencen om stillingerne

Ansøgere og kvalificerede

Der var i alt næsten 16.000 ansøgere (ansøgninger) til de godt 2.600 stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der i 2007-2009 blev besat efter opslag. Af ansøgningerne kom 74 % fra mænd og 26 % fra kvinder. 62 % af ansøgerne blev bedømt kvalificerede. Kønsfordelingen blandt de kvalificerede ansøgere var stort set den samme som blandt ansøgerne.

Til professorstillingerne blev en lidt større andel af de kvindelige (67 %) end af de mandlige ansøgere (64 %) bedømt kvalificerede. Ved stillingsbesættelserne på lektorniveau blev 68 % af de kvindelige ansøgere og 65 % af de mandlige bedømt kvalificerede. Ved stillingsbesættelserne på adjunktniveau blev en klart større andel af de kvindelige ansøgere (64 %) end af de mandlige (57 %) fundet kvalificeret. Samlet blev 66 % af de kvindelige ansøgere og 60 % af de mandlige ansøgere til stillingerne på professor-, lektor- og adjunktniveau bedømt kvalificerede.

Andelen af ansøgere, der blev fundet kvalificerede, var næsten seks procentpoint lavere i 2007-2009 end i 2004-2006. I professorkategorien steg andelen af kvalificerede ansøgere fra 59 % i 2004-2006 til 64 % i 2007-2009, men blandt ansøgerne til stillinger på adjunktniveau faldt andelen af kvalificerede ansøgere fra 71 % til 59 %. Blandt ansøgerne til stillinger på lektorniveau var andelen af kvalificerede ansøgere stort set den samme i begge perioder.

Kvinderne tegnede sig i 2007-2009 for én ud af fem kvalificerede ansøgere til professorstillingerne, én ud af fire til stillingerne på lektorniveau og næsten én ud af tre til stillingerne på adjunktniveau.

Hver tredje stilling har kun én ansøger

I 30 % af stillingsbesættelserne på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009 var der kun én ansøger per stilling. Af professorstillingerne havde 39 % kun én ansøger. På lektorniveau var andelen af stillinger med kun én ansøger 30 % og på adjunktniveau 25 %.

Hver anden stilling har kun én kvalificeret ansøger

Næsten fem ud af ti (46 %) stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009 blev gennemført med kun én kvalificeret ansøger. Inden for teknik tiltrak seks ud af ti stillinger (62 %) kun én kvalificeret ansøger. Inden for humaniora var andelen tre ud af ti (33 %).

I professorkategorien havde 56 % af stillingerne kun én kvalificeret ansøger. Af stillingerne på lektorniveau var andelen 46 % og af stillingerne på adjunktniveau 42 %.

Konkurrencen om stillingerne er fra 2004-2006 til 2007-2009 faldet i alle tre stillingskategorier. Andelen af stillinger, der blev besat uden konkurrence – det vil sige stillingsbesættelser, hvor der kun var én kvalificeret ansøger – var i professorkategorien otte procentpoint højere i 2007-2009 end i 2004-2006. Blandt stillingerne på lektorniveau er andelen steget med fire procentpoint og blandt stillingerne på adjunktniveau med to procentpoint.

Udenlandske ansøgere

Seks ud af ti af de stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, havde mindst én udenlandsk ansøger³ og fem ud af ti havde mindst én kvalificeret udenlandsk ansøger.

Der var udenlandske ansøgere til 48 % af professorstillingerne, 57 % af stillingerne på lektorniveau og 68 % af stillingerne på adjunktniveau. Kvalificerede udenlandske ansøgere var der til 33 % af professorstillingerne, 48 % af stillingerne på lektorniveau og 59 % af stillingerne på adjunktniveau.

En femtedel af stillingsbesættelserne i 2007-2009 blev gennemført uden kvalificerede danske ansøgere. Inden for teknik havde mere end en tredjedel af stillingerne ingen kvalificeret dansk ansøger.

Internationalt stillingsopslag

Syv ud af ti stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, blev slået op internationalt. Internationalt opslag blev brugt ved over 80 % af professorstillingerne, 70 % af stillingerne på lektorniveau og næsten 60 % af stillingerne på adjunktniveau.

Andelen af stillinger med internationalt opslag var størst inden for naturvidenskab, hvor fire ud af fem stillinger (80 %) blev slået op internationalt og mindst inden for humaniora, hvor andelen med internationalt opslag var 56 %.

På universiteterne blev internationalt opslag hyppigst brugt på ITU, CBS og KU, hvor henholdsvis 97 %, 91 % og 80 % af stillingerne blev slået op internationalt. Kun ved SDU blev mindre end halvdelen (42 %) af stillingerne slået op internationalt.

³ Ansøgere med udenlandsk statsborgerskab, uanset bopælsland på ansøgningstidspunktet.

Nyansattes alder og baggrund

Alder ved ansættelsen

Den gennemsnitlige ansættelsesalder for det videnskabelige personale, der blev ansat på universiteterne i 2007-2009, var 49 år for professorer, 41 år for lektorer (inklusive seniorforskere) og 35 år for adjunkter (inklusive postdoc'er og forskere). Næsten hver anden professor (46 %) var ved ansættelsen 50 år eller ældre, mens 13 % var yngre end 40.

Af de nyansatte i stillinger på lektorniveau var næsten hver anden (46 %) 40 år eller ældre, mens 15 % var yngre end 35. Af de nyansatte på adjunktniveau var tre ud af fem (60 %) yngre end 35 år, mens 16 % var 40 år eller ældre.

På alle tre stillingsniveauer varierer den gennemsnitlige rekrutteringsalder mellem de videnskabelige hovedområder. Mens gennemsnitsalderen for de nyansatte inden for humaniora var 52 år på professorniveau, 42 år på lektorniveau og 37 år på adjunktniveau, var den inden for naturvidenskab henholdsvis 48, 40 og 33 år.

Gennemsnitsalderen ved ansættelserne i 2007-2009 var på både professor- og lektorniveau noget højere end i 2004-2006, mens den blandt de nyansatte på adjunktniveau var noget lavere.

Intern og ekstern rekruttering

Godt seks ud af ti (62 %) af de 3.300 forskere, der blev ansat i 2007-2009, blev internt rekrutteret. På professorniveau var andelen 68 %, på lektorniveau 71 % og på adjunktniveau 54 %.

Andelen af internt rekrutterede var i 2007-2009 ti procentpoint lavere end i 2004-2006. Blandt de nyansatte på professorniveau er andelen faldet med tre procentpoint. Blandt de nyansatte på lektorniveau er faldet fire procentpoint og blandt de nyansatte på adjunktniveau 15 procentpoint.

Andelen af internt rekrutterede varierer mellem de videnskabelige hovedområder. Mens otte ud af ti nyansatte professorer inden for humaniora og naturvidenskab blev internt rekrutterede, gjaldt det samme for seks ud af ti inden for sundhedsvidenskab.

Kun én ud af ti forskere, der blev ansat på universiteterne i 2007-2009, kom fra et andet dansk universitet, mens to ud af ti (21 %) kom fra en stilling i udlandet. Af de nyansatte i stillinger på både professor- og lektorniveau kom 13 % fra udlandet. Blandt de nyansatte på adjunktniveau kom 30 % fra udlandet.

Udenlandske forskere fra stillinger i Danmark

Der blev i 2007-2009 på universiteterne ansat næsten 1.100 forskere med udenlandsk statsborgerskab. Det er en tredjedel af de nyansatte forskere på professor-, lektor- og adjunktniveau. Blandt de nyansatte professorer var andelen med udenlandsk statsborgerskab 19 %, blandt de nyansatte på lektorniveau var andelen 26 % og blandt de nyansatte på adjunktniveau 43 %.

Lidt mere end fire ud af ti af de nyansatte forskere med udenlandsk statsborgerskab var i forvejen ansat i Danmark, mens næsten seks ud af ti (56 %) kom fra stillinger i udlandet.

Internationalisering af forskerstaben – danske og udenlandske forskere fra udlandet

Der blev i 2007-2009 på de danske universiteter ansat 711 forskere, der kom fra stillinger i udlandet. Af disse var mere end otte ud af ti (85 %) udenlandske statsborgere, mens én ud af syv (15 %) var dansk.

Hver ottende forsker, der blev ansat på professorniveau, hver syvende, der blev ansat på lektorniveau og hver tredje, der blev ansat på adjunktniveau, blev rekrutteret fra udlandet. Det betyder, at hver femte forsker (21 %), der blev ansat på universiteterne i Danmark i 2007-2009, kom fra en stilling i udlandet.

Udenlandske forskere fra udlandet

Blandt samtlige forskere, der blev ansat i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, udgjorde udenlandske forskere, der blev rekrutteret fra udlandet, 18 %. Blandt de nyansatte på professorniveau var andelen 9 %, blandt de nyansatte på lektorniveau 11 % og blandt de nyansatte på adjunktniveau 26 %.

Andelen af udenlandske forskere, der umiddelbart før ansættelsen i Danmark var ansat i udlandet, var størst inden for naturvidenskab og teknik, hvor de udgjorde henholdsvis 28 % og 24 % af de nyansatte. Inden for humaniora og sundhedsvidenskab var andelen 10-11 % og inden for samfundsvidenskab og jordbrugs- og veterinærvidenskab 13-14 %.

Opgjort på universiteterne udgjorde de udenlandske forskere, der kom fra stillinger i udlandet, næsten 30 % af de nyansatte på DTU og ITU, og omkring 20 % af de nyansatte på AU, SDU og CBS, men kun 10 % på AAU og 7 % på RUC.

Bedømmelsesudvalgene og tidsforbruget i ansættelserne

Bedømmelsesudvalgene

Ved stillingsbesættelserne på professor-, lektor og adjunktniveau i 2007-2009 blev der nedsat godt 3.200 bedømmelsesudvalg med i alt næsten 8.900 medlemmer, hvoraf en fjerdedel var udlændinge. Af medlemmerne var 21 % kvinder og 79 % mænd. Andelen af kvinder i bedømmelsesudvalgene var i 2007-2009 et par procentpoint højere end i 2004-2006.

Ved professoransættelserne var godt 17 % af bedømmelsesudvalgenes medlemmer kvinder. På både lektor- og adjunktniveau var andelen 23 %. På alle tre stillingsniveauer var andelen af kvindelige udvalgsmedlemmer 2-3 procentpoint højere end i 2004-2006.

Fem ud af ti bedømmelsesudvalg har kun mandlige medlemmer

Godt hvert andet bedømmelsesudvalg (54 %) havde kun mandlige medlemmer. Fire ud af ti udvalg (43 %) havde både mandlige og kvindelige medlemmer, mens 3 % kun havde kvindelige medlemmer. Andelen af udvalg med kun mandlige medlemmer var i 2007-2009 to procentpoint højere end i 2004-2006.

Ved stillingsbesættelser, hvor der var ansøgere af begge køn, havde lidt mere end halvdelen (54 %) af bedømmelsesudvalgene både mandlige og kvindelige medlemmer. Det er et fald med seks procentpoint i forhold til 2004-2006.

Ved stillingsbesættelser, som havde kvindelige ansøgere, havde 52 % af bedømmelsesudvalgene både mandlige og kvindelige medlemmer. Det er syv procentpoint mindre end i 2004-2006.

Ved stillingsbesættelser, hvor der kun var kvindelige ansøgere, havde 46 % af udvalgene kun mandlige medlemmer. Det er ni procentpoint mere end i 2004-2006.

Tidsforbruget i ansættelsesprocessen

Det gennemsnitlige tidsforbrug fra ansøgningsfristens udløb til beslutningen om ansættelse var ved stillingsbesættelserne i 2007-2009 lidt over seks måneder for stillingerne på professorniveau, knap fire og en halv måned for stillingerne på lektorniveau og fire måneder for stillingerne på adjunktniveau. For professoransættelserne er det to måneder hurtigere og for ansættelserne på lektor- og adjunktniveau lidt langsommeligere end i 2004-2006.

54 % af professorstillingerne, 82 % af stillingerne på lektorniveau og 85 % af stillingerne på adjunktniveau blev i 2007-2009 besat inden for højst et halvt år efter ansøgningsfristens udløb. For professoransættelserne er det en stigning med 16 procentpoint i forhold til 2004-2006.

Samlet blev mere end fem ud af ti stillingsbesættelser i 2007-2009 gennemført inden for højst fire måneder og næsten ni ud af ti inden for højst otte måneder fra ansøgningsfristens udløb.

Læsevejledning

Det skal bemærkes, at der er et databrud i statistikken mellem 2006 og 2007 som følge dels af universitetsfusionerne i 2007, dels forandringer i fakultetsorganisationerne og ændringer i statistikens hovedområdeinddeling. Sammenligninger af data for 2007-2009 med data for tidligere år skal derfor gøres med forsigtighed.

Sektorforskningsinstitutionernes fusionering med universiteterne i 2007 medførte en kraftig forøgelse af universiteternes samlede forskerbestand fra 2006 til 2007. Hertil kommer forandringer i forskerstaben på KU og AU som følge af fusionerne mellem KU, KVL og DFU, samt mellem AU, HHÅ og DPU. Data for 2007-2009 og 2004-2006 er derfor i mange tilfælde generelt ikke sammenlignelige. For alligevel at muliggøre en vis sammenlignelighed er data for 2004-2006 for KU og AU i en række tilfælde genberegnet efter den universitetsstruktur, som har været gældende i 2007-2009. Det har imidlertid ikke været muligt at omregne dataene for 2004-2006 således, at de også inkluderer data for sektorforskningsinstitutionerne.

Ændringerne i hoved- og fagområdeinddelingen betyder, at fagområderne psykologi, pædagogik og antropolog pr. den 1.1.2007 blev flyttet fra humaniora til samfundsvidenskab (for en oversigt over den gældende hoved- og fagområdeklassificering se nedenfor). Ændringen svarer til de forandringer, der i 2006 blev gennemført i fagområdeklassificeringen i både den internationale og danske forskningsstatistik. I rapporten gælder den forandrede hovedområdeinddeling først og fremmest ansættelsesstatistikken, det vil sige kapitlerne 2-5. Statistikken om forskerbestanden (kapitel 1) er som regel opgjort

efter stillingernes fakultetstilknytning således, at alle stillinger inden for det samme fakultet er henregnet til det samme videnskabelige hovedområde uanset stillingernes fagområder og fagområdernes hovedområdeklassificering. Det har ikke været muligt at genberegne data fra 2006 og tidligere således, at dataene svarer til den fra 1.1.2007 gældende hovedområdeinddeling.

Forskningsstatistikens hoved- og fagområdeklassificering

Naturvidenskab

Matematik
Datalogi
Fysik (inkl. biofysik)
Kemi
Geologi
Fysisk geografi
Kulturgeografi
Biokemi
Biologi
Øvrig naturvidenskab

Teknisk videnskab

Byggeri, anlæg og transport
Elektronik, elektroteknik og kommunikation
Maskinkonstruktion og produktionsteknik
Kemiteknik
Materialer
Medicoteknik
Energi- og miljøteknik
Bioteknologi inden for energi og miljø
Industriel bioteknologi
Nanoteknologi
Øvrig teknisk videnskab

Sundhedsvidenskab

Basal medicin
Farmaci, farmakologi, medicinal kemi
Klinisk medicin
Odontologi
Sundhedstjeneste
Pleje og omsorg m.v.
Samfundsmedicin og folkesundhed
Medicinsk bioteknologi
Øvrig sundhedsvidenskab

Jordbrugs- og veterinærvidenskab

Landbrugsplanter og gartneri
Skov- og havebrug
Fiskeri
Animalsk produktion
Veterinær- og fødevarevidenskab
Bioteknologi inden for jordbrug
Øvrig jordbrugs- og veterinærvidenskab

Samfundsvidenskab

Psykologi
Nationaløkonomi
Erhvervsøkonomi
Pædagogik
Sociologi (inkl. antropologi og etnografi)
Retsvidenskab
Statskundskab/politologi
Byplanlægning og fysisk planlægning
Medier og kommunikation
Øvrig samfundsvidenskab

Humaniora

Historie
Arkæologi
Sprogvidenskab og filologi
Litteraturvidenskab
Filosofi og idéhistorie
Teologi
Musik- og teatervidenskab
Kunst- og arkitekturvidenskab
Film- og medievidenskab
Øvrig humanistisk videnskab

1 Forskerstabens størrelse og sammensætning

1.1 Universiteternes videnskabelige personale i 2009

Forskerstabens omfang

Ved udgangen af 2009 var der på de 8 universiteter i Danmark ansat næsten 8.500 forskere i videnskabelige stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau. Forskerstaben omfattede næsten 1.700 professorer, 4.150 lektorer og seniorforskere samt godt 2.600 adjunkter, postdoc'er og forskere.

Professorstaben inkluderer udover godt 1.100 ordinære professorer også godt 350 professorer med særlige opgaver (professor mso) og næsten 220 kliniske professorer inden for det sundhedsvidenskabelige område. Forskerstaben på lektorniveau omfatter cirka 3.500 lektorer og 650 seniorforskere, mens forskerstaben på adjunktniveau består af cirka 780 adjunkter, 1.650 postdoc'er og knap 200 forskere⁴ (se tabel 1.1 og 1.2).

Tabel 1.1 Forskere i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau på universiteterne. Antal personer 31.12.2009

	Professor	Lektor	Adjunkt	I alt
KU	567	1062	785	2414
AU	420	1120	651	2191
SDU	216	388	249	853
RUC	60	224	54	338
AAU	145	436	180	761
DTU	141	700	593	1434
CBS	135	187	93	415
ITU	6	30	20	56
I alt	1690	4147	2625	8462

Anm.: Professorkategorien omfatter professorer, professorer mso og kliniske professorer. Lektorkategorien omfatter lektorer og seniorforskere. Adjunktkategorien omfatter adjunkter, postdoc'er og forskere.

Forskerstaben i bestandsstatistikken omfatter både varigt og tidsbegrænset ansat personale, uanset om forskerne er aflønnet med institutionens basismidler eller med eksterne midler. Personale i rene undervisningsstillinger, fx lektorer og adjunkter uden forskningsforpligtelse, er ikke inkluderet i tallene. Ph.d.-studerende indgår heller ikke i statistikken.

⁴ Stillingsbetegnelserne seniorforsker og forsker har deres baggrund i sektorforskningsinstitutionernes stillingsstruktur. Stillingsbetegnelserne blev inkluderet i universiteternes stillingsstruktur i forbindelse med universitetsfusionerne i 2007.

Forskerstabens størrelse varierer betydeligt mellem de videnskabelige hovedområder. Det tekniskvidenskabelige område er det klart største område med cirka en fjerdedel af den samlede forskerstab, mens det jordbrugs- og veterinærvidenskabelige er det mindste med cirka 10 % af forskerstaben (se tabel 1.2).

Tabel 1.2 Universiteternes forskerstab 31.12.2009. Antal personer efter stillingsbetegnelse og videnskabeligt hovedområde

	HUM	SAM	NAT	JORD	SUND	TEK	I alt
Professorer	173	440	256	110	452	259	1690
<i>Heraf:</i>							
Professorer mso	36	102	67	30	49	70	354
Kliniske professorer	..	..	..	..	217	..	217
Lektorer	762	776	587	227	396	747	3495
Seniorforskere	0	7	91	233	9	312	652
Adjunkter	160	248	53	50	81	187	779
Postdoc'er	140	103	487	153	281	488	1652
Forskere	0	1	32	38	11	112	194
I alt	1235	1575	1506	811	1230	2105	8462

Forskerstabens fordeling på videnskabelige hovedområder er i bestandsstatistikken for størstedelen af personalet baseret på forskernes fakultetstilknytning, uanset at stillinger, som organisatorisk er tilknyttet det samme fakultet, kan høre til forskellige videnskabelige hovedområder, når der tages hensyn til stillingernes fagområder.⁵ Det betyder, at sammenligninger mellem bestandsstatistikken og forskerrekutteringsstatistikken oplysninger om fordelingen på hovedområder må gøres med forsigtighed, idet fordelingen på videnskabelige hovedområder i ansættelsesstatistikken er baseret på stillingsbesættelsernes fagområder, uanset stillingernes fakultetstilknytning.

⁵ Forskerbestanden på universiteterne med fakultetsorganisation er i statistikken som regel opgjort efter stillingernes organisatoriske fakultetstilknytning. Dermed er alle stillinger inden for det samme fakultet henregnet til det samme videnskabelige hovedområde, uden hensyntagen til stillingernes fagområder og fagområdernes hovedområdeklassificering. Fx er hele forskerstaben ved det Biovidenskabelige Fakultet på Københavns Universitet i bestandsstatistikken henregnet til det jordbrugs- og veterinærvidenskabelige område, uanset at fakultetet også har stillinger inden for både naturvidenskabelige og samfundsvidenskabelige fagområder. Tilsvarende er hele forskerstaben ved Danmarks Tekniske Universitet i bestandsstatistikken henregnet til det tekniskvidenskabelige område, uanset at flere af stillingerne på basis af deres fagområde må regnes som hørende til det naturvidenskabelige, det jordbrugs- og veterinærvidenskabelige, det sundhedsvidenskabelige eller det samfundsvidenskabelige hovedområde.

Internt og eksternt aflønnet personale

Godt tre fjerdedele af universiteternes forskerstab er aflønnet med universiteternes basismidler og knap en fjerdedel (23 %) med eksterne midler. Andelen af eksternt aflønnede forskere er størst inden for naturvidenskab (37 %) og sundhedsvidenskab (33 %), og mindst inden for humaniora og samfundsvidenskab (11-12 %).

På professor- og lektorniveau er omkring hver tiende forsker eksternt aflønnet. På adjunktniveau er godt halvdelen (52 %) aflønnet med eksterne midler. Inden for naturvidenskab er 8 ud af 10 forskere på adjunktniveau eksternt aflønnet. Inden for samfundsvidenskab er antallet 3 ud af 10 (se tabel 1.3).

Tabel 1.3 Forskere i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau aflønnet med eksterne midler 31.12.2009

	HUM	SAM	NAT	JORD	SUND	TEK	I alt
Professorer	5	33	21	2	105	12	178
<i>Andel af alle professorer</i>	3 %	7 %	9 %	2 %	23 %	5 %	11 %
Lektorer	33	52	60	48	61	115	369
<i>Andel af alle lektorer</i>	4 %	7 %	10 %	18 %	15 %	11 %	10 %
Adjunkter	113	95	429	96	229	338	1300
<i>Andel af alle adjunkter</i>	38 %	27 %	80 %	59 %	63 %	43 %	52 %
I alt	151	180	510	146	395	465	1847
<i>Andel af alle stillinger</i>	12 %	11 %	37 %	27 %	33 %	22 %	23 %

Anm.: Tabellen er eksklusiv personale ved Danmarks Miljøundersøgelser og Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet ved Aarhus Universitet samt personale ved Statens Institut for Sundhed ved Syddansk Universitet. Det har ikke været muligt at fordele personalet ved de nævnte enheder efter finansieringskilde.

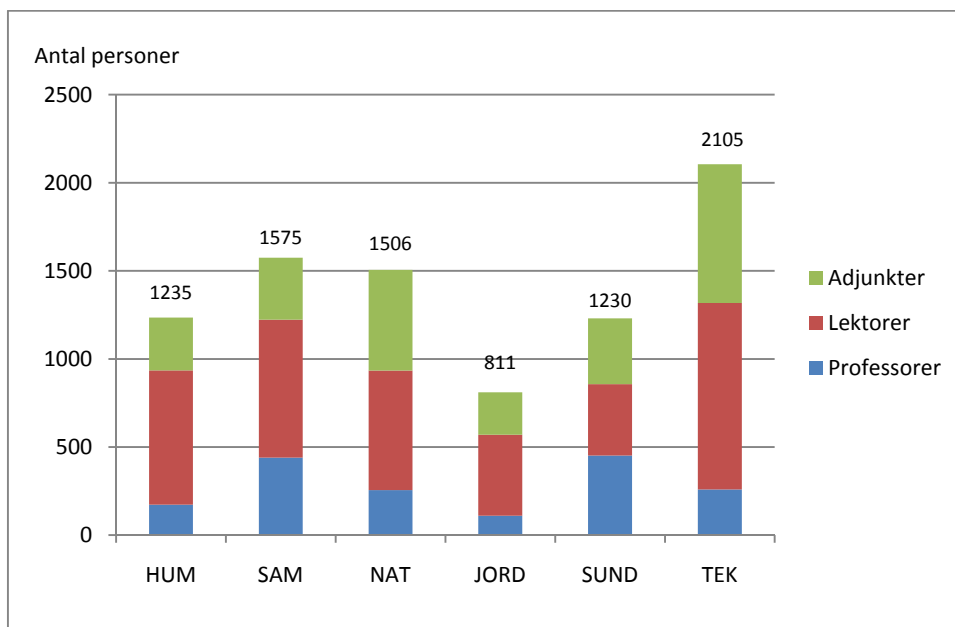
Blandt forskerne på professorniveau er andelen af eksternt aflønnede lidt større blandt professorer mso (10 %) end blandt ordinære professorer (8 %). På lektorniveau er andelen klart større blandt seniorforskere (22 %) end blandt lektorerne (8 %). Og blandt forskerne på adjunktniveau er andelen af eksternt aflønnede 70 % blandt postdoc'er og 17 % blandt adjunkter.

I det følgende vil bestandstallene om professorer, lektorer og adjunkter, hvis ikke andet nævnes, omfatte samtlige forskere på henholdsvis professor-, lektor- og adjunktniveau uanset stillingsbetegnelse og finansieringskilde.

Personalestrukturen

En femtedel af universiteternes samlede forskerstab er professorer, halvdelen er lektorer (inkl. seniorforskere) og knap en tredjedel adjunkter (inkl. postdoc'er og forskere), (se figur 1.1 og 1.2).

Figur 1.1 Forskere i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau på universiteterne 31.12.2009, opgjort efter stillingskategori og videnskabeligt hovedområde

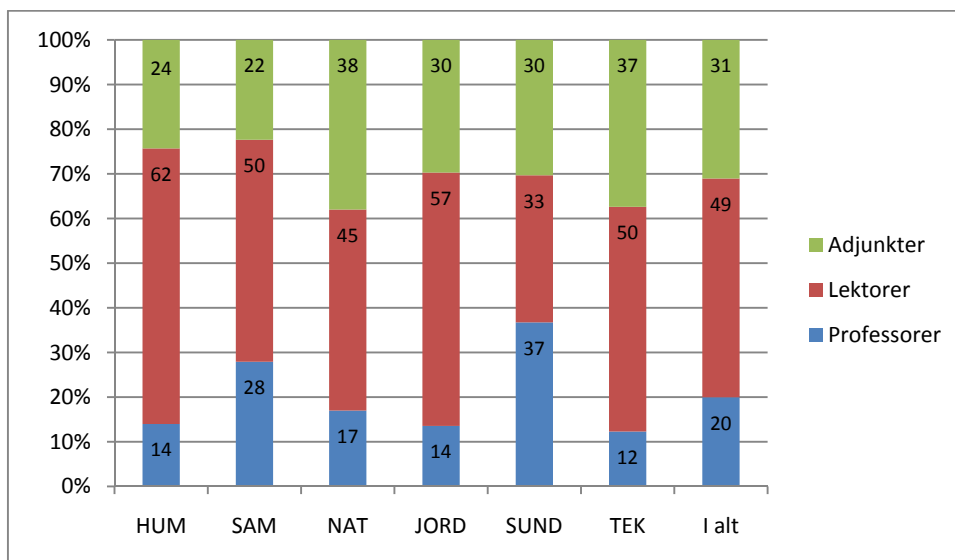

Inden for sundhedsvidenskab er næsten fire ud af ti forskere professorer (37 %). Inden for samfundsvidenskab er antallet tre ud af ti (28 %), og inden for øvrige hovedområder mellem én og to ud af ti (12-17 %).

Inden for det humanistiske hovedområde er godt seks ud af ti forskere lektorer, mens tilsvarende andel inden for sundhedsvidenskab kun er tre ud af ti.

Andelen af forskere i stillinger på adjunktniveau varierer fra godt to ud af ti inden for samfundsvidenskab og humaniora til næsten fire ud af ti inden for naturvidenskab og teknik.

Figur 1.2 Forskere på professor-, lektor- og adjunktniveau på universiteterne, opgjort efter videnskabelige hovedområder 31.12.2009. Relativ fordeling på stillingskategorier

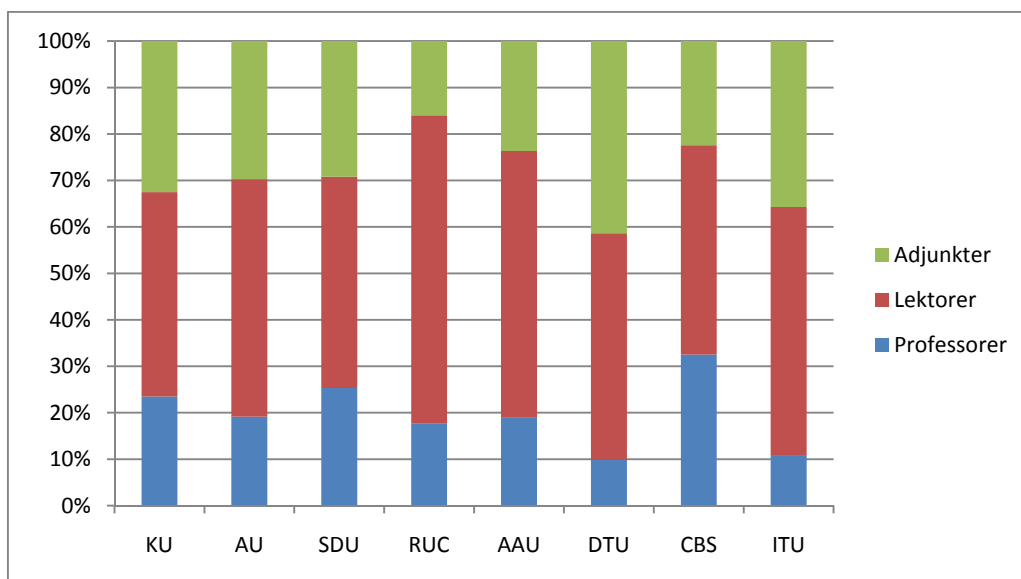

Også mellem universiteterne varierer personalestrukturen mærkbart. Forskellene mellem universiteterne er delvist afhængige af institutionernes forskellige fakultets- og fagområdesammensætninger, men også inden for det samme fakultetsområde er der mærkbare forskelle mellem institutionernes personalestruktur.

På Copenhagen Business School (CBS) udgør professorerne en tredjedel af institutionens forskerstab, mens professorerne på Danmarks Tekniske Universitet (DTU) og IT-Universitetet i København (ITU) kun udgør en tiendedel af institutionernes forskerstab (se figur 1.3).

Andelen af lektorer i forskerstaben varierer fra omkring 45 % på KU, SDU og CBS til 63 % på RUC og 57 % på Ålborg Universitet (AAU). Endelig varierer andelen af forskere på adjunktniveau fra kun 15 % på RUC til over 40 % på DTU.

Figur 1.3 Forskere på professor-, lektor- og adjunktniveau, opgjort efter universitet og stillingskategori 31.12.2009

Lektor/professorratioen og karriereudsigterne

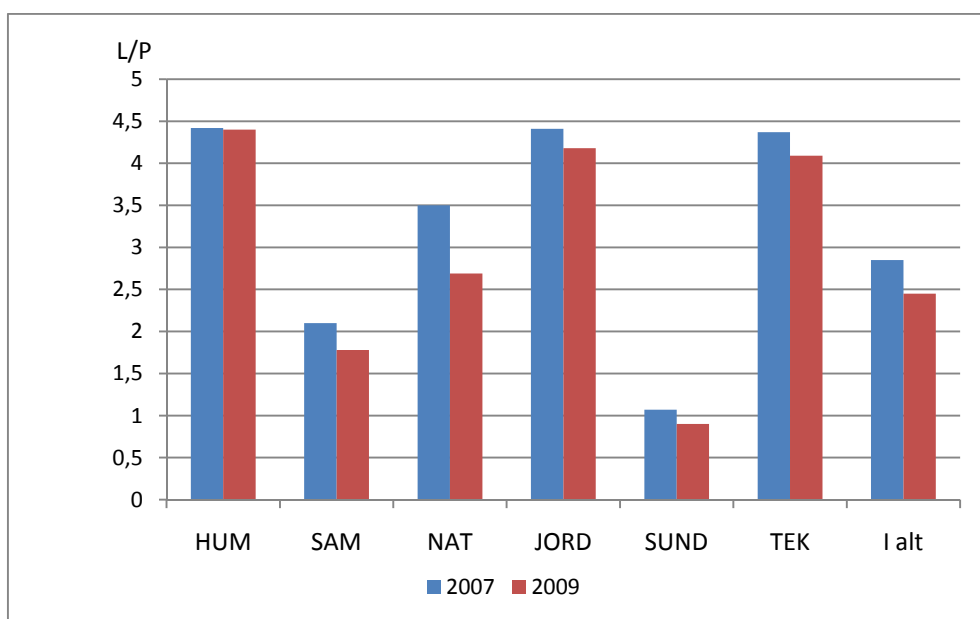
Forskellen i personalestrukturen både mellem de videnskabelige hovedområder og mellem universiteterne bevirker, at forskernes karriereudsigter kan variere afhængigt af både videnskabeligt hovedområde og institution. Mens der på landsbasis inden for sundhedsvidenskab er mindre end 2 forskere på lektor- og adjunktniveau for hver professor, er antallet inden for teknik 7. Inden for samfundsvidenskab er der knap 3 lektorer og adjunkter for hver professor og inden for naturvidenskab 5, mens antallet inden for humaniora og jordbrugs- og veterinærvidenskab er godt 6.

Muligheden for en forsker, i karriereforløbet at opnå professoransættelse, kan dermed generelt set være større inden for sundhedsvidenskab og samfundsvidenskab end inden for øvrige videnskabelige hovedområder. Det skal imidlertid bemærkes, at for den enkelte forsker inden for et bestemt hovedområde er karriereudsigterne i praksis også afhængige af andre faktorer end antallet af lektorer per professor inden for det pågældende hovedområde. Således påvirkes karrieremulighederne også i høj grad fx af fagområdet størrelse og ressourcer, professorstabens alderssammensætning, mobiliteten i forskerstab og konkurrencen om stillingerne inden for forskerens forskningsområde.

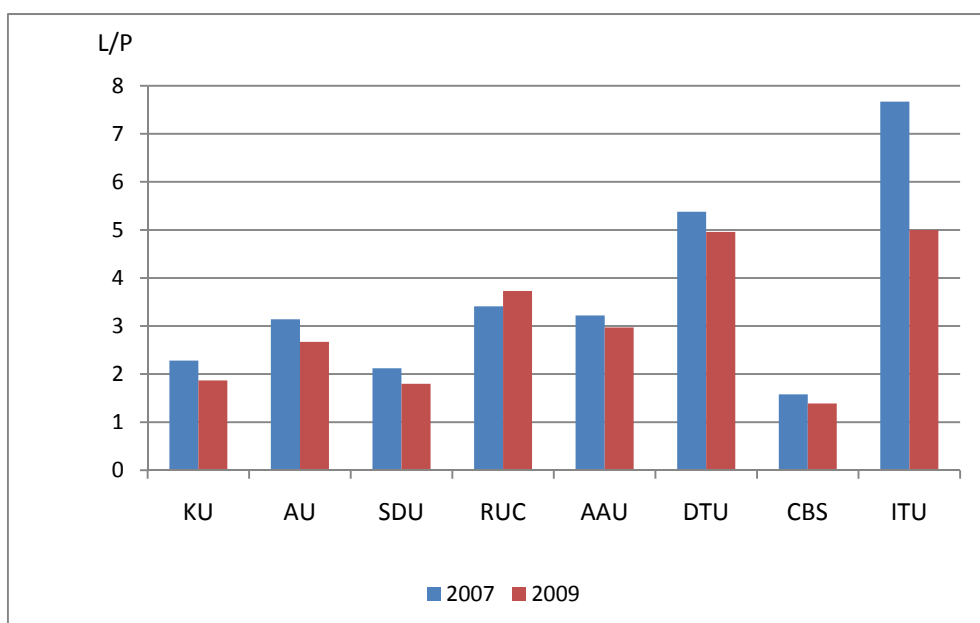
Af figur 1.4 fremgår, at den gennemsnitlige lektor/professorratio på de danske universiteter ved udgangen af 2009 var 2,5 lektorer (inkl. seniorforskere) per professor. Ratioen varierer fra 0,9 lektorer per professor inden for sundhedsvidenskab til 4,4 inden for humaniora. Af figuren fremgår, at ratioen fra 2007 til 2009 er blevet noget forbedret inden for alle hovedområder undtagen humaniora, hvor ratioen er den samme i begge år.

Blandt universiteterne har CBS den laveste lektor/professorratio med 1,4 lektorer per professor, fulgt af SDU med 1,8 og KU med 1,9. Herefter følger AU med 2,7, AAU med 3 og RUC med 3,7 lektorer per professor. Den klart højeste lektor/professorratio findes på DTU og ITU, som begge har en ratio på 5 lektorer per professor. Med undtagelse af RUC er ratioen siden 2007 faldet på alle institutioner (se figur 1.5).

Figur 1.4 Gennemsnitligt antal lektorer (inkl. seniorforskere) per professor (L/P) ultimo 2007 og 2009, opgjort på videnskabelige hovedområder

Figur 1.5 Gennemsnitligt antal lektorer (inkl. seniorforskere) per professor ultimo 2007 og 2009, opgjort på institutioner

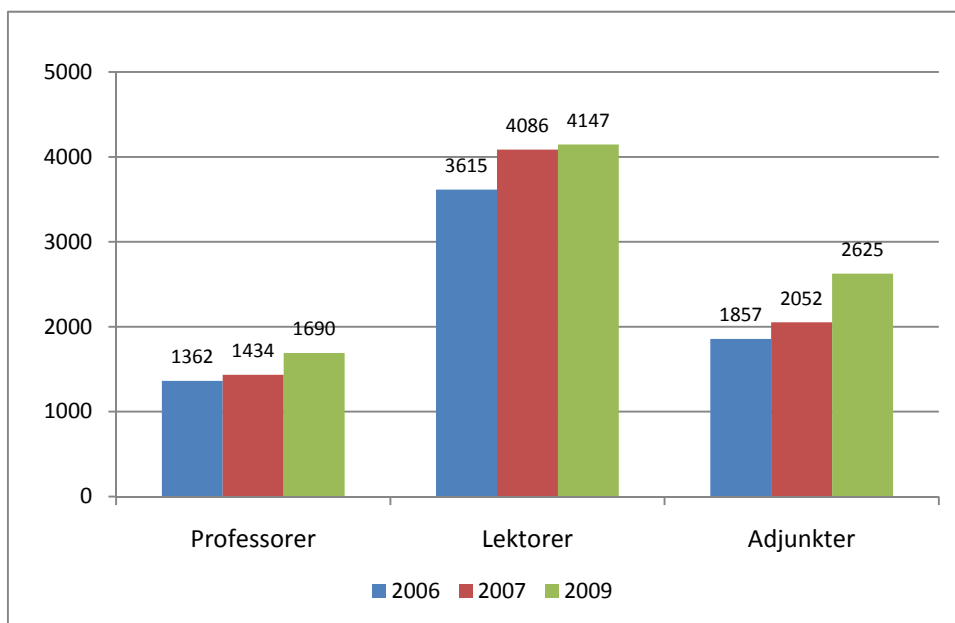
1.2 Udviklingen i forskerbestanden

Forskerstaben 2007-2009

Fra udgangen af 2007 til udgangen af 2009 er det samlede videnskabelige personale på universiteterne vokset med næsten 900 personer eller med 12 % (se figur 1.6). Antallet af professorer er forøget med cirka 260 (18 %) og antallet af forskere i stillinger på adjunkt-niveau med cirka 570 (28 %), mens antallet af forskere på lektorniveau er steget med cirka 60 (1,5 %).

Tilvæksten i forskerstaben fra 2007 til 2009 er antalsmæssigt større end den forøgelse, som skete fra 2006 til 2007 som umiddelbar følge af sektorforskningsinstitutionernes fusionering med universiteterne i forbindelse med universitetsfusionerne i 2007. Fusionerne betød, at et stort antal seniorforskere, projektforskere, forskere og postdoc'er samt et antal forskningsprofessorer på sektorforskningsinstitutionerne blev overført til universiteternes forskerstab.⁶

Figur 1.6 Professorer, lektorer og adjunkter på universiteterne ultimo 2006, 2007 og 2009

Vækst i professorstaben

Bestanden af professorer er fra 2007 til 2009 vokset inden for alle videnskabelige hovedområder. Den klart største vækst er sket inden for det samfundsvidenskabelige område, hvor professorbestanden er vokset med mere end en fjerdedel (27 %). Det er en forøgelse med næsten 100 professorer. Inden for både sundhedsvidenskab og naturvi-

⁶ Forøgelsen i universiteternes forskerbestand fra 2006 til 2007, som kan henføres til universitetsfusionerne, var generelt mindre end forskerbestanden ultimo 2006 på de sektorforskningsinstitutioner, der blev fusioneret med universiteterne i 2007.

denskab har forøgelsen været på lidt over 20 %, mens den inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab samt teknik har været omkring 10 %. Inden for humaniora er der i perioden derimod kun sket en marginal forøgelse af professorbestanden (se tabel 1.4).⁷

Tabel 1.4 Professorbestanden på universiteterne ultimo 2003-2009, opgjort på videnskabelige hovedområder. Antal personer

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Forandring 2007-2009
HUM	164	173	176	166	168	172	173	+3 %
SAM	274	288	296	329	347	387	440	+27 %
NAT	186	201	209	212	212	229	256	+21 %
JORD	77	89	84	89	99	105	110	+11 %
SUND	271	304	323	354	370	396	452	+22 %
TEK	215	211	208	212	238	253	259	+9 %
I alt	1187	1266	1296	1362	1434	1542	1690	+18 %

Anm.: Med hensyn til udviklingen over tid skal bemærkes, at der er et databrud mellem 2006 og 2007, som skyldes universitetsfusionerne, forandringer i fakultetsorganisationerne og en omlægning i statistikken.

Forskerstaben på lektorniveau

Sammenlignet med forøgelsen i professorbestanden har forandringerne i forskerbestanden på lektorniveau (lektorer og seniorforskere) fra 2007 til 2009 været begrænsede. Samlet set er forskerbestanden på lektorniveau vokset med godt 1 %. Med undtagelse af det naturvidenskabelige område, hvor forskerbestanden er faldet med 9 %, er forskerbestanden vokset inden for alle hovedområder. Forøgelsen har været størst inden for det samfundsvidenskabelige hovedområde, hvor bestanden er vokset med 8 %. Inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab er forskerbestanden vokset med 5 %, mens væksten inden for de øvrige områder har været 2-3 % (se tabel 1.5).

En opdeling af forskerstaben på lektorniveau i lektorer og seniorforskere viser, at der har været en forskydning i de to stillingstypers andele. Antallet af seniorforskere er fra 2007 til 2009 faldet med cirka 100, mens antallet af lektorer er steget med cirka 160. Andelen af seniorforskere blandt forskerne på lektorniveau var 18 % i 2007 og 16 % 2009.

Stillingsbetegnelsen seniorforsker bliver først og fremmest brugt inden for det jordbrugs- og veterinærvidenskabelige område, hvor forskerstaben på lektorniveau er stort set ligeligt fordelt på de to stillingsbetegnelser. Inden for teknik udgør seniorforskerne i 2009 knap 30 % af forskerstaben på lektorniveau. Inden for naturvidenskab er andelen 13 %. Inden for alle tre hovedområder har seniorforskernes andel af lektorstaben været svagt faldende i perioden efter universitetsfusionerne. Inden for samfundsvidenskab og

⁷ Væksten i antallet af professorer i de seneste par år skal ses i sammenhæng med frigivelsen fra den såkaldte stillingskontrol. Som led i etableringen af flere frihedsgrader for universiteterne blev antallet af professorstillinger i 2008 givet fri. Universiteterne kan herefter selv beslutte, hvor mange professorstillinger de vil have. For erfarne professorer (lønramme 38) har Finansministeriet dog fortsat fastsat en ramme på 255 stillinger for universiteterne som helhed.

sundhedsvidenskab findes kun nogle få forskere med stillingsbetegnelsen seniorforsker. Inden for humaniora er der ikke ansat nogen seniorforsker (se tabel 1.2).

Tabel 1.5 Lektorbestanden på universiteterne ultimo 2003-2009, opgjort på videnskabelige hovedområder. Antal personer

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Forandring 2007-2009
HUM	897	888	932	869	743	738	762	+3 %
SAM	596	594	624	669	728	738	783	+8 %
NAT	774	759	765	683	742	716	678	-9 %
JORD	230	236	229	240	437	450	460	+5 %
SUND	408	414	405	398	396	387	405	+2 %
TEK	720	745	751	756	1040	1049	1059	+2 %
I alt	3625	3636	3706	3615	4086	4078	4147	+1 %

Anm.: Med hensyn til udviklingen over tid skal bemærkes, at der er et databrud mellem 2006 og 2007 som følge af universitetsfusionerne, forandringer i fakultetsorganisationerne og en omlægning i statistikken. I 2003-2006 omfatter lektorkategorien kun lektorer. Fra og med 2007 er også seniorforskere inkluderet i statistikken.

Forskerstaben på adjunktniveau

Fra 2007 til 2009 er forskerstaben på adjunktniveau (adjunkter, postdoc'er og forskere) vokset markant inden for alle videnskabelige hovedområder. Inden for både samfundsvidenskab og naturvidenskab er forskerbestanden vokset med en femtedel (20 %) og inden for hvert af de øvrige områder med en tredjedel (31-34 %). Størst har væksten i toårsperioden 2007-2009 været inden for teknik, hvor forskerbestanden på adjunktniveau er vokset med næsten 200 personer. Inden for øvrige hovedområder har væksten varieret mellem cirka 60 og 90 personer (se tabel 1.6).

Opdelt på stillingsbetegnelser er væksten på adjunktniveau fra 2007 til 2009 først og fremmest sket blandt postdoc'er. Fra 2007 til 2009 steg antallet af postdoc'er med cirka 480. Det er en vækst med 41 %. Stigningen i antallet af adjunkter var cirka 140, dvs. en forøgelse med 22 %. Når det gælder stillingsbetegnelsen forsker, var der et fald med cirka 50 personer, eller godt 20 %. Ved udgangen af 2009 var 63 % af forskerne på adjunktniveau postdoc'er og 30 % adjunkter, mens kun 7 % var ansat med stillingsbetegnelsen forsker.

Væksten i antallet af postdoc'er ses inden for alle videnskabelige hovedområder, men især inden for teknik, naturvidenskab, sundhedsvidenskab og jordbrugs- og veterinærvidenskab har den antalsmæssige stigning været stor. Inden for teknik er bestanden af postdoc'er vokset med cirka 170, inden for naturvidenskab med godt 100, inden for sundhedsvidenskab med næsten 90 og inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab med næsten 70. Inden for teknik har der samtidigt også været en mærkbar vækst i antallet af adjunkter, mens adjunktbestanden inden for naturvidenskab, sundhedsvidenskab og jordbrugs- og veterinærvidenskab derimod er forblevet stort set uforandret. Inden for

Humaniora og samfundsvidenskab har væksten på adjunktniveau været klart større blandt adjunkter end blandt postdoc'er.

Tabel 1.6 Adjunktbestanden på universiteterne ultimo 2003-2009, opgjort på videnskabelige hovedområder. Antal personer

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Forandring 2007-2009
HUM	217	243	206	160	225	230	300	+33 %
SAM	206	232	206	180	293	318	352	+20 %
NAT	301	328	169	79	478	508	572	+20 %
JORD	101	110	74	61	183	189	241	+32 %
SUND	172	183	147	118	284	285	373	+31 %
TEK	370	286	245	207	589	616	787	+34 %
I alt	1367	1382	1047	805	2052	2146	2625	+28 %

Anm.: Med hensyn til udviklingen over tid skal bemærkes, at der er et databrud mellem 2006 og 2007. Bruddet skyldes universitetsfusionerne, forandringer i fakultetsorganisationerne og en omlægning i statistikken. I 2003-2006 er postdoc'er ikke inkluderet i statistikken. Fra og med 2007 er både postdoc'er og forskere inkluderet.

1.3 Kønsfordelingen i forskerstaben

Kvinder i forskerstaben

Ved udgangen af 2009 var der godt 2.400 kvindelige forskere blandt universiteternes næsten 8.500 forskere på professor-, lektor- og adjunktniveau. Der var 262 kvindelige professorer, 1.188 kvindelige lektorer (lektorer og seniorforskere) og 983 kvindelige adjunkter (adjunkter, postdoc'er, forskere). Kvinderne udgjorde 16 % af professorerne, 29 % af lektorerne og 37 % af adjunkterne eller i alt 29 % af universiteternes samlede forskerstab.

Tabel 1.7 Kvindelige forskere på professor-, lektor- og adjunktniveau på universiteterne 31.12.2009. Antal personer opgjort efter videnskabeligt hovedområde

	HUM	SAM	NAT	JORD	SUND	TEK	I alt
Professorer	46	85	25	17	69	20	262
Lektorer	305	259	122	158	149	195	1168
Adjunkter	129	151	154	131	192	226	983
I alt	480	495	301	306	410	441	2433

Tabel 1.8 Andel af kvindelige forskere på professor-, lektor- og adjunktniveau på universiteterne 31.12.2009, opgjort efter videnskabelige hovedområder

	HUM	SAM	NAT	JORD	SUND	TEK	I alt
	Procent						
Professorer	26,6	19,3	9,8	15,5	15,3	7,7	15,5
Lektorer	40,0	33,1	18,0	34,3	36,8	18,4	28,6
Adjunkter	43,0	42,9	26,9	54,4	51,5	28,7	37,4
I alt	38,9	31,4	20,0	37,7	33,3	21,0	28,8

Den kvindelige og den mandlige forskerstab fordeler sig forskelligt mellem de videnskabelige hovedområder. Af den kvindelige forskerstab findes 40 % inden for humaniora og samfundsvidenskab, mens tilsvarende andel af den mandlige forskerstab er 30 %. Omvendt gælder, at mens 30 % af den kvindelige forskerstab findes inden for det teknisk-naturvidenskabelige område, tegner teknik og naturvidenskab sig for næsten halvdelen (48 %) af den mandlige forskerstab (se tabel 1.9).

Over tid er der sket mærkbare forandringer i mændenes henholdsvis kvindernes fordeling på hovedområderne. Fra midten af 90'erne til udgangen af 2006 faldt humanioras andel af den kvindelige forskerstab fra 44 % til 28 %, men også blandt de mandlige forskere er humanioras andel faldet. Samtidig er teknikområdets andel af både den mandlige og den kvindelige forskerstab vokset. Fra 2007 til 2009 har forandringerne i både den kvindelige og den mandlige forskerstabs fordeling mellem de videnskabelige hovedområder imidlertid været ubetydelige.

Tabel 1.9 Den mandlige og den kvindelige forskerstab fordelt mellem videnskabelige hovedområder ultimo 2006, 2007 og 2009

	Mænd			Kvinder		
	2006	2007	2009	2006	2007	2009
	Procent					
HUM	16	13	13	28	20	20
SAM	19	17	18	19	21	20
NAT	21	21	20	13	13	12
JORD	6	9	8	8	12	13
SUND	14	13	14	20	17	17
TEK	23	27	28	12	18	18
I alt	100	100	100	100	100	100

Anm.: Der er et databrud i statistikken mellem 2006 og 2007.

Forandringer i bestanden af kvinder og mænd i forskerstaben

Den kvindelige professorbestand er fra 2007 til 2009 vokset med 44 % og den mandlige med 14 %. Den procentuelle vækst dækker over, at antallet af kvindelige professorer er vokset med 80, mens antallet af mandlige er vokset med 176.

Antallet af kvindelige forskere på lektorniveau er i toårsperioden vokset med 98, mens antallet af mandlige er faldet med 37.

I stillinger på adjunktniveau er antallet af kvinder vokset med 210 eller 27 % og antallet af mænd med 363 eller 28 %. Samlet er den kvindelige forskerbestand på professor-, lektor- og adjunktniveau steget med cirka 390 personer eller 19 % og den mandlige med cirka 500 eller 9 % (se tabel 1.10).

Tabel 1.10 Antal forskere på professor-, lektor- og adjunktniveau på universiteterne ultimo 2006, 2007 og 2008, opgjort efter stillingskategori og køn

	2006		2007		2009		Forandring 2007-2009	
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
Professorer	1200	162	1252	182	1428	262	+176	+80
Lektorer	2708	907	2996	1090	2959	1188	-37	+98
Adjunkter	1119	738	1279	773	1642	983	+363	+210
I alt	5027	1807	5527	2045	6029	2433	+502	+388

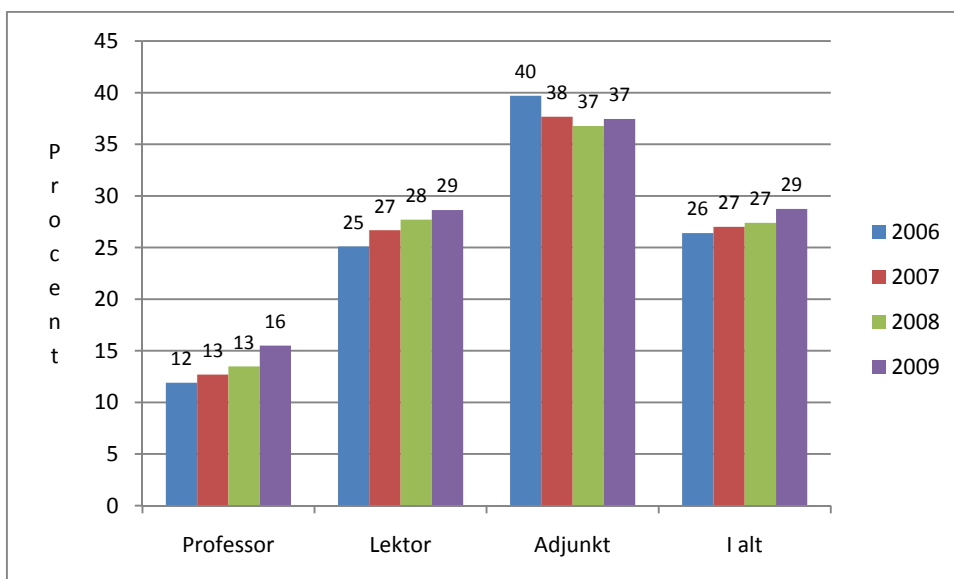
Anm.: Der er et databrud mellem 2006 og 2007 som følge af universitetsfusionerne 1.1.2007.

1.4 Udviklingen i forskerstabens kønsfordeling

Andelen af kvinder i universiteternes samlede forskerstab på professor-, lektor- og adjunktniveau er fra 2007 til 2009 steget med knap to procentpoint fra 27,0 % til 28,8 %. I professorstaben er kvindeandelen steget med næsten tre procentpoint fra 12,7 % til 15,5 % og i forskerstaben på lektorniveau med næsten to procentpoint fra 26,7 % til 28,6 %, mens den i forskerstaben på adjunktniveau er faldet marginalt fra 37,7 % til 37,4 % (se figur 1.7 og tabel 1.11).

Figur 1.7 viser også, at andelen af kvinder i den samlede forskerstab var cirka ét procentpoint større i slutningen af 2007 end i slutningen af 2006 umiddelbart før universitetsfusionerne. I forskerstaben på både professor- og lektorniveau var der en stigning på 1-2 procentpoint, mens der i forskerstaben på adjunktniveau var et fald på cirka to procentpoint. Da kønsfordeling blandt de forskere, der blev overført fra sektorforskningsinstitutionerne til universiteterne, ikke kendes, er det imidlertid ikke muligt at afgøre i hvilken grad forandringerne i forskerstabens kønsfordeling fra 2006 til 2007 skyldes kønsfordelingen blandt personalet fra sektorforskningsinstitutionerne henholdsvis kønsfordelingen i ansættelserne i 2007.

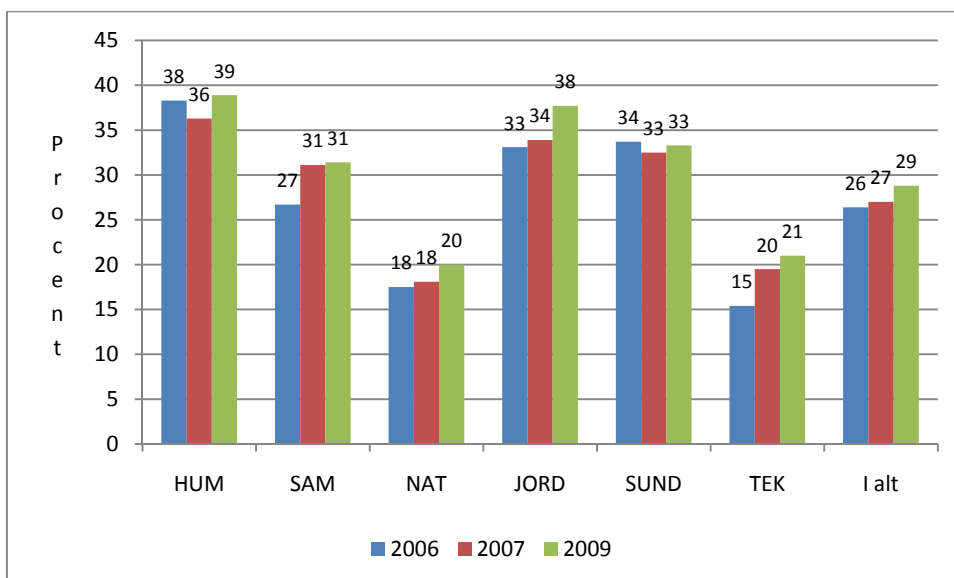
Figur 1.7 Andel af kvinder i forskerstabten på professor-, lektor- og adjunkt-niveau på universiteterne ultimo 2006-2009. Procent

Kønsfordelingen inden for de videnskabelige hovedområder

Kvindeandelen i universiteternes samlede forskerstab på professor-, lektor og adjunkt-niveau er fra 2007 til 2009 steget lidt inden for alle hovedområder. Stigningen varierer fra 0,3 procentpoint inden for samfundsvidenskab til 3,8 procentpoint inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab (se figur 1.8 og tabel 1.11).

Figur 1.8 Andel af kvinder i forskerstabten på professor-, lektor og adjunkt-niveau på universiteterne ultimo 2006, 2007 og 2009, opgjort på videnskabelige hovedområder

Kvindeandelen i den samlede forskerstab var i 2009 klart størst inden for humaniora og jordbrugs- og veterinærvidenskab, hvor næsten fire ud af ti forskere var kvinder. Inden for sundheds- og samfundsvidenskab var godt tre ud af ti forskere kvinder, mens andelen inden for naturvidenskab og teknik var to ud af ti.

Tabel 1.11 Kvinder i den samlede forskerstab på professor-, lektor- og adjunkt-niveau på universiteterne ultimo 2006-2009, opgjort på videnskabelige hovedområder. Antal og procent

	2006		2007		2008		2009	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
HUM	506	38,3	412	36,3	422	37,0	480	38,9
SAM	342	26,7	425	31,1	442	30,6	495	31,4
NAT	227	17,5	259	18,1	289	19,9	301	20,0
JORD	150	33,1	244	33,9	256	34,4	306	37,7
SUND	367	33,7	341	32,5	253	33,1	410	33,3
TEK	215	15,4	364	19,5	365	19,0	441	21,0
I alt	1807	26,4	2045	27,0	2127	27,4	2433	28,8

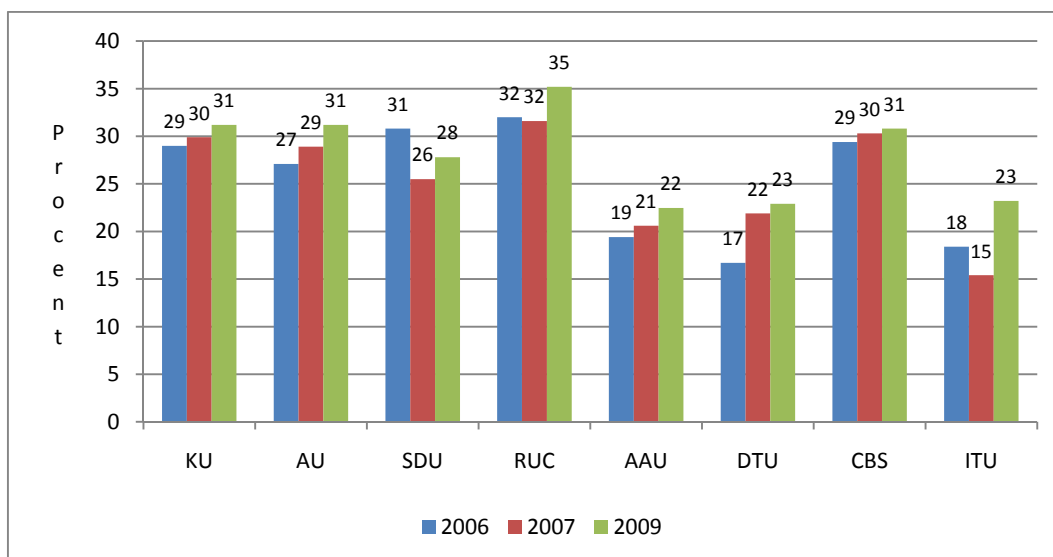
Anm.: Der er et databrud i statistikken mellem 2006 og 2007. Bruddet skyldes universitetsfusionerne 1.1.2007, forandringer i fakultetsorganisationerne og en omlægning i statistikken.

Kønsfordelingen på institutionsniveau

Kvindeandelen i den samlede forskerstab på universiteterne er fra 2007 til 2009 steget ved alle institutioner (se figur 1.9). Stigningens størrelse varierer imidlertid mærkbart mellem institutionerne. Størst har stigningen været på IT-Universitetet, hvor kvindeandelen er steget med otte procentpoint, og mindst på CBS, hvor andelen kun er steget med et halvt procentpoint. På RUC er andelen steget med næsten fire procentpoint, på AU, SDU og AAU med omkring to procentpoint og på KU og DTU med cirka et procentpoint. Det skal bemærkes, at stigningen med otte procentpoint på ITU dækker over en forøgelse med i alt syv kvinder og fire mænd i institutionens forskerstab.

Også selve kvindeandelen varierer betydeligt mellem universiteterne. Ved udgangen af 2009 var andelen højest ved RUC, hvor kvinderne tegnede sig for godt en tredjedel (35 %) af den samlede forskerstab på professor-, lektor og adjunkt-niveau. På AAU, DTU og ITU var andelen kun 22-23 %.

Af figur 1.9 fremgår endvidere, at kvindeandelen også ved KU, AU og DTU, som er de institutioner, der personale-mæssigt blev mest berørt af universitetsfusionerne 1.1.2007, var større ved udgangen af 2007 end umiddelbart før universitetsfusionerne. I figuren omfatter kvindeandelen 2006 på KU også forskerstaben ved Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole og Danmarks Farmaceutiske Universitet, som 1.1.2007 blev fusioneret med KU. Tilsvarende omfatter kvindeandelen ved AU i 2006 også forskerstaben ved Handelshøjskolen i Århus og Danmarks Pædagogiske Universitet.

Figur 1.9 Andel af kvinder i den samlede forskerstab på professor-, lektor- og adjunkt-niveau ultimo 2006, 2007 og 2009, opgjort på institutioner

Kønsfordelingen blandt professorer

I professorstaben har der fra 2007 til 2009 været en klar stigning i kvindeandelen inden for alle videnskabelige hovedområder med undtagelse af jordbrugs- og veterinærvidenskab samt teknik. Inden for humaniora er kvindeandelen steget med næsten ni procentpoint, inden for samfundsvidenskab med fire procentpoint, inden for naturvidenskab med godt tre procentpoint og inden for sundhedsvidenskab med halvdelen. Inden for teknik er andelen forblevet stort set uforandret og inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab er andelen faldet med godt et halvt procentpoint (se tabel 1.12).

Tabel 1.12 Kvinder i professorstaben på universiteterne ultimo 2006, 2007 og 2009, opgjort på videnskabelige hovedområder

	2006		2007		2008		2009	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
HUM	33	19,9	30	17,9	37	21,5	46	26,6
SAM	42	12,8	53	15,3	62	16,0	85	19,3
NAT	17	8,0	14	6,6	18	7,9	25	9,8
JORD	13	14,6	16	16,2	14	13,3	17	15,5
SUND	44	12,4	51	13,8	59	14,9	69	15,3
TEK	13	6,1	18	7,6	18	7,1	20	7,7
I alt	162	11,9	182	12,7	208	13,5	262	15,5

Anm.: Der er et databrud i statistikken mellem 2006 og 2007. Bruddet skyldes universitetsfusionerne 1.1.2007, forandringer i fakultetsorganisationerne og en omlægning i statistikken.

Selvom der har været stigninger i kvindeandelen inden for flertallet af de videnskabelige hovedområder, er antallet af mandlige professorer både samlet og på flere af hovedområderne steget betydeligt mere end antallet af kvindelige professorer. Væksten på fire procentpoint fra 2007 til 2009 i kvindeandelen i professorstaben inden for samfundsvidenskab dækker således over, at antallet af mandlige professorer på området er vokset med 61, mens antallet af kvindelige er vokset med 32. Tilsvarende dækker stigningen på godt tre procentpoint i kvindeandelen inden for naturvidenskab over, at antallet af mandlige professorer på området er steget med 33, mens antallet af kvindelige kun er steget med 11.

Kønsfordelingen på lektorniveau

I forskerstaben på lektorniveau (lektorer og seniorforskere) er andelen af kvinder fra 2007 til 2009 steget med omkring tre procentpoint inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab (3,2 %) og humaniora (2,9 %) samt med godt to procentpoint inden for sundhedsvidenskab (2,4 %) og naturvidenskab (2,1 %). Inden for teknik er kvindeandelen steget med godt et procentpoint, mens andelen inden for samfundsvidenskab er faldet med knap et halvt procentpoint (se tabel 1.13).

Stigningen i den procentmæssige kvindeandel i lektorstaben (lektorer og seniorforskere) er ikke kun en følge af en stigning i antallet af kvindelige lektorer men også en konsekvens af en generelt svag udvikling og i nogle tilfælde også et klart fald i antallet af mandlige lektorer og seniorforskere. Fx inden for naturvidenskab dækker væksten i kvindeandelen over en stigning i antallet af kvindelige lektorer med kun fire og et fald i antallet af mandlige lektorer med 68. Kun inden for samfundsvidenskab har der været en mærkbar forøgelse i antallet af mandlige lektorer, hvilket også har resulteret i et fald i kvindeandelen på området til trods for, at antallet af kvindelige lektorer er vokset med 16 personer eller 7 %.

Tabel 1.13 Kvinder i forskerstillinger på lektorniveau på universiteterne ultimo 2006, 2007 og 2009, opgjort på videnskabelige hovedområder

	2006		2007		2008		2009	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
HUM	326	37,5	276	37,1	292	39,6	305	40,0
SAM	179	26,8	243	33,4	241	32,7	259	33,1
NAT	92	13,5	118	15,9	122	17,0	122	18,0
JORD	70	29,2	136	31,1	149	33,1	158	34,3
SUND	135	33,9	137	34,6	136	35,1	149	36,8
TEK	105	13,9	180	17,3	190	18,1	195	18,4
I alt	907	25,1	1090	26,7	1130	27,7	1188	28,6

Anm.: Der er et databrud i statistikken mellem 2006 og 2007. Bruddet skyldes universitetsfusionerne 1.1.2007, forandringer i fakultetsorganisationerne og en omlægning i statistikken.

Kønsfordelingen på adjunktniveau

Andelen af kvinder i stillinger på adjunktniveau er fra 2007 til 2009 faldet med fire procentpoint inden for humaniora, knap to og et halvt procentpoint inden for sundhedsvidenskab og cirka et procentpoint inden for samfundsvidenskab. Inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab er andelen steget med fire procentpoint og inden for teknik med et halvt, mens andelen er forblevet stort set uforandret inden for naturvidenskab (se tabel 1.14).

Faldene er sket til trods for at der har været mærkbare stigninger i antallet af kvindelige forskere inden for alle hovedområder. Med undtagelse af det jordbrugs- og veterinærvidenskabelige område har væksten imidlertid været klart større i antallet af mandlige end i antallet af kvindelige forskere. Inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab er antallet af kvindelige forskere steget med det dobbelte (39) af stigningen i antallet af mandlige (19).

Tabel 1.14 Kvinder i forskerstillinger på adjunktniveau på universiteterne ultimo 2006, 2007 og 2009, opgjort på videnskabelige hovedområder

	2006		2007		2008		2009	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
HUM	147	51,2	106	47,1	93	40,4	129	43,0
SAM	121	42,9	129	44,0	139	43,7	151	42,9
NAT	118	29,4	127	26,6	149	29,3	154	26,9
JORD	67	54,0	92	50,3	93	49,2	131	54,4
SUND	188	55,8	153	53,9	158	55,4	192	51,5
TEK	97	22,8	166	28,2	157	25,5	226	28,7
I alt	738	39,7	773	37,7	789	36,8	983	37,4

Anm.: Der er et databrud i statistikken mellem 2006 og 2007. Bruddet skyldes universitetsfusionerne 1.1.2007, forandringer i fakultetsorganisationerne og en omlægning i statistikken.

1.5 Forskerstabens alderssammensætning

Aldersfordelingen i professorstaben

Størstedelen (71 %) af universiteternes professorer var ved udgangen af 2009 ældre end 50 år. Dette skal ses i sammenhæng med, at den gennemsnitlige alder ved ansættelsen som professor siden begyndelsen af 1980'erne har ligget i intervallet 47-49 år (jf. kapitel 4).

Af tabel 1.15 fremgår, at mere end tre ud af ti professorer var 60 år eller ældre, næsten fire ud af ti var 50-59 år og knap tre ud af ti yngre end 50 år.

Godt 3 % af universiteternes professorer var ved udgangen af 2009 yngre end 40 år, mens mere end halvdelen (54 %) var mindst 55 år. Kun syv professorer var yngre end 35 år, mens 243 – det er én ud af syv – var 65 år eller ældre.

Tabel 1.15 Professorstabens aldersfordeling 31.12.2009, opdelt på ordinære professorer og professorer med særlige opgaver

	Ordinære professorer ¹		Professorer mso ²		I alt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
30-34 år	2	0,2 %	5	1,4 %	7	0,4 %
35-39 år	27	2,0 %	21	6,1 %	48	2,9 %
40-44 år	109	8,2 %	66	19,1 %	175	10,4 %
45-49 år	177	13,3 %	71	20,5 %	248	14,8 %
50-54 år	236	17,7 %	65	18,8 %	301	17,9 %
55-59 år	257	19,3 %	61	17,6 %	318	19,0 %
60-64 år	304	22,8 %	33	9,5 %	337	20,1 %
65-70 år	219	16,5 %	24	6,9 %	243	14,5 %
I alt	1331	100,0 %	346	100,0 %	1677	100,0 %

1. Inklusive kliniske professorer

2. Professorer med særlige opgaver

Professorstabens aldersstruktur varierer mærkbart mellem de videnskabelige hovedområder. Den ældste aldersprofil har professorstaben inden for humaniora og sundhedsvidenskab, hvor fire ud af ti professorer er 60 år eller ældre. Inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab er lidt mere end to ud af ti professorer 60 år eller ældre, mens andelen inden for naturvidenskab er tre ud af ti (se tabel 1.16).

Tabel 1.16 Professorstabens aldersfordeling 31.12.2009, opgjort på videnskabelige hovedområder

År	HUM		SAM		NAT		JORD		SUND		TEK		I alt	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
30-34	2	1	3	1	1	0	0	0	1	0	0	0	7	0
35-39	4	2	21	5	10	4	0	0	4	1	9	3	48	3
40-44	9	5	64	15	31	12	12	11	17	4	42	16	175	10
45-49	12	7	66	15	45	18	21	19	57	13	47	18	248	15
50-54	23	13	58	13	43	17	31	28	96	22	50	19	301	18
55-59	48	28	68	16	49	19	20	18	91	20	42	16	318	19
60-64	49	28	95	22	34	13	21	19	94	21	44	17	337	20
65-70	26	15	59	14	42	16	5	5	85	19	26	10	243	14
I alt	173	100	434	100	255	100	110	100	445	100	260	100	1677	100

Den mest ungdommelige aldersprofil har professorstaben inden for samfundsvidenskab og teknik, hvor cirka 20 % af professorerne er yngre end 45 år. Inden for sundhedsvidenskab og humaniora er andelen, som er yngre end 45 år, henholdsvis 5 % og 9 %.

Aldersudviklingen i professorstaben

Tabel 1.17 og figur 1.10 viser, at der over tid er sket betydelige forandringer i professorstabens alderssammensætning. Fx er andelen af professorer i aldersklassen 50-54-år faldet fra 28 % i 1996 til 18 % i 2009, mens andelen af 60-64-årige samtidigt er vokset fra 16 % til 20 % og andelen af 65-årige og ældre fra 11 % til 14 %. Andelen af 65-70-årige er i 2009 den højeste i hele perioden fra begyndelsen af 90'erne.

Samtidigt viser tabellen, at andelen af "yngre" professorer – professorer i aldersklassen under 50 år – er stort set den samme i 2009 (29 %) som i 1991 (28 %). Andelen af "midaldrende" professorer – professorer i aldersklassen 50-59 år – er i 2009 37 % mod 39 % i 1991. Og andelen af "ældre" professorer – professorer i aldersklassen 60 år og derover – er i 2009 35 % mod 32 % i 1991.

Tabel 1.17 Professorstabens aldersfordeling ultimo 1991-2009

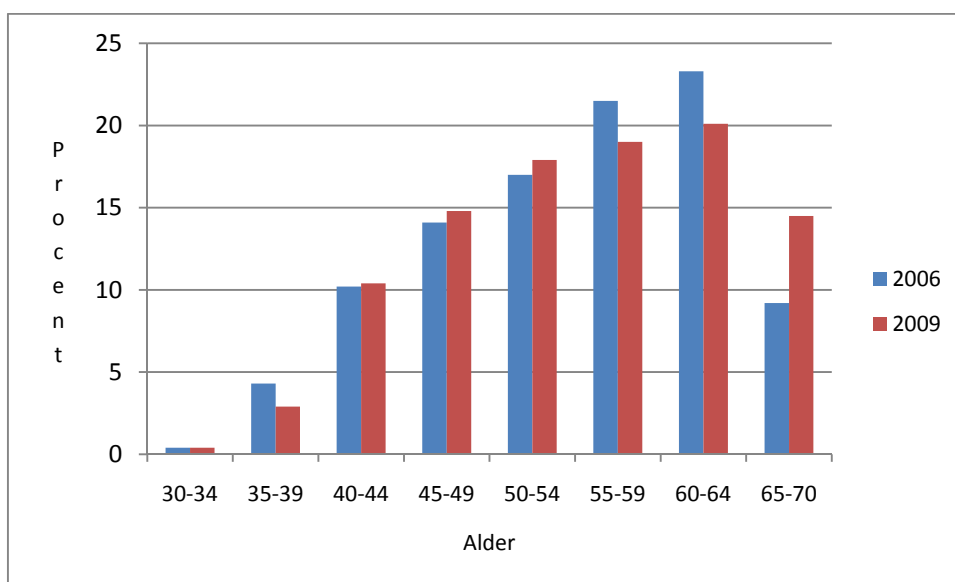
År	1991	1996	1999	2003	2006	2009
	Procent					
30-34	0,3	0,4	0,6	0,9	0,4	0,4
35-39	2,1	3,2	2,7	3,9	4,3	2,9
40-44	7,0	5,8	7,9	10,0	10,2	10,4
45-49	18,5	16,1	12,7	13,5	14,1	14,8
50-54	18,8	27,5	22,3	17,4	17,0	17,9
55-59	21,1	20,7	26,1	24,8	21,5	19,0
60-64	20,5	15,8	19,0	19,0	23,3	20,1
65-70	11,7	10,6	8,8	10,4	9,2	14,5
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Figur 1.10 viser forandringerne i professorstabens alderssammensætning fra 2006 til 2009. De største forandringer er sket i aldersgrupperne 55-59 år, 60-64 år og 65-70 år. I de to yngre aldersgrupper er andelen af professorer faldet med henholdsvis to og tre procentpoint, mens andelen i den ældste er vokset med godt fem. Samtidig med den kraftige forskydning mod den ældste aldersgruppe er også andelen af professorstaben i aldersgrupperne i intervallet 40-54 år vokset noget.

Væksten fra 9 % til godt 14 % i andelen af professorer i aldersgruppen 65-70 år dækker over, at antallet personer i aldersgruppen er vokset fra 125 i 2006 til 243 i 2009. Antallet af professorer under 50 år er samtidig kun vokset med 84, fra 394 til 478. Forandringerne er sket til trods for at der i den samme treårsperiode blev gennemført 660 professoransættelser på universiteterne (jf. kapitel 2). Udviklingen, som betyder at der er sket en stigning i professorstabens gennemsnitsalder, er ikke kun en følge af den tidligere nævn-

te høje rekrutteringsalder for professorerne. Forandringerne fra 2006 til 2009 i professorstabens aldersprofil skal også ses i sammenhæng med aldersprofilen hos de professorer, der blev overtaget fra sektorforskningsinstitutionerne i forbindelse med universitetsfusionerne i 2007. Hertil kommer at væksten i den ældste aldersgruppe kan afspejle en mere generel stigning i tilbagetrækningsalderen i de seneste år.

Figur 1.10 Professorstabens aldersfordeling ultimo 2006 og 2009

Aldersfordelingen i lektorstabten

Ved udgangen af 2009 var lidt over halvdelen (54 %) af universiteternes lektorer og seniorforskere under 50 år. En fjerdedel (26 %) var 50-59 år og en femtedel (20 %) 60 år eller ældre. Kun 2 % var yngre end 35 år (se tabel 1.18).

Tabel 1.18 Lektorstabens (lektorer & seniorforskere) aldersfordeling 31.12.2009, opgjort på videnskabelige hovedområder

År	HUM		SAM		NAT		JORD		SUND		TEK		I alt	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
25-29	0	0	3	0	1	0	0	0	0	0	1	0	5	0
30-34	6	1	20	3	15	2	5	1	5	1	46	4	97	2
35-39	69	9	127	16	103	15	59	14	80	19	209	20	647	16
40-44	98	13	149	19	118	17	83	20	91	22	227	21	766	19
45-49	150	20	121	15	120	18	91	22	75	18	165	16	722	18
50-54	134	18	95	12	95	14	76	18	52	13	147	14	599	15
55-59	116	15	92	12	71	10	55	13	32	8	102	10	468	11
60-64	123	16	116	15	76	11	32	8	43	10	100	9	490	12
65-70	69	9	61	8	86	13	16	4	34	8	62	6	328	8
I alt	765	100	784	100	685	100	417	100	412	100	1059	100	4122	100

Den mest ungdommelige aldersprofil har forskerne inden for teknik og sundhedsvidenskab og den ældste inden for humaniora. Mens 24 % af lektorstaben inden for teknik og 21 % inden for sundhedsvidenskab ved udgangen af 2009 var yngre end 40 år, var andelen inden for humaniora kun 10 %. Og mens andelen, som var 60 år eller ældre, var 15 % inden for teknik og 19 % inden for sundhedsvidenskab, var andelen 25 % inden for humaniora. Også inden for samfundsvidenskab og naturvidenskab var næsten en fjerdedel af lektorerne og seniorforskerne 60 år eller ældre. Inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab udgjorde de 60-årige eller ældre derimod kun 12 %.

Aldersudviklingen i forskerstabens på lektorniveau

Udviklingen i aldersprofilen for forskerne i stillinger på lektorniveau er siden begyndelsen af 1990'erne gået mod en alt jævnere aldersfordeling. Den såkaldte alderspukkel, som i begyndelsen af 90'erne betød, at næsten halvdelen af lektorerne fandtes i aldersgruppen 45-54 år, forflyttede sig gennem 1990'erne alt højere op i aldersklasserne samtidigt med at puklen successivt blev reduceret indtil den i de seneste år er blevet helt udfaset (se tabel 1.19).

Andelen af forskere i alderskategorierne mellem 35 og 44 år er vokset successivt siden begyndelsen af 90'erne, mens andelen i aldersgrupperne fra 45 til 59 år har været fallende i større delen af perioden. Andelen af både 35-39-årige og 40-44-årige er i 2009 større end på noget andet målingstidspunkt siden 1991, mens andelen af 55-59-årige er den mindste i denne periode.

Samtidig med at aldersprofilen for forskerne på lektorniveau generelt er blevet mere ungdommelig er imidlertid også andelen af forskere i den ældste aldersgruppe – aldersgruppen 65-70 år – vokset. Og i 2009 udgjorde de 65-70-årige 8 % af forskerne på lektorniveau, hvilket er den højeste andel i hele den periode, som statistikken dækker.

Tabel 1.19 Lektorstabens (lektorer & seniorforskere) aldersfordeling ultimo 1991-2009

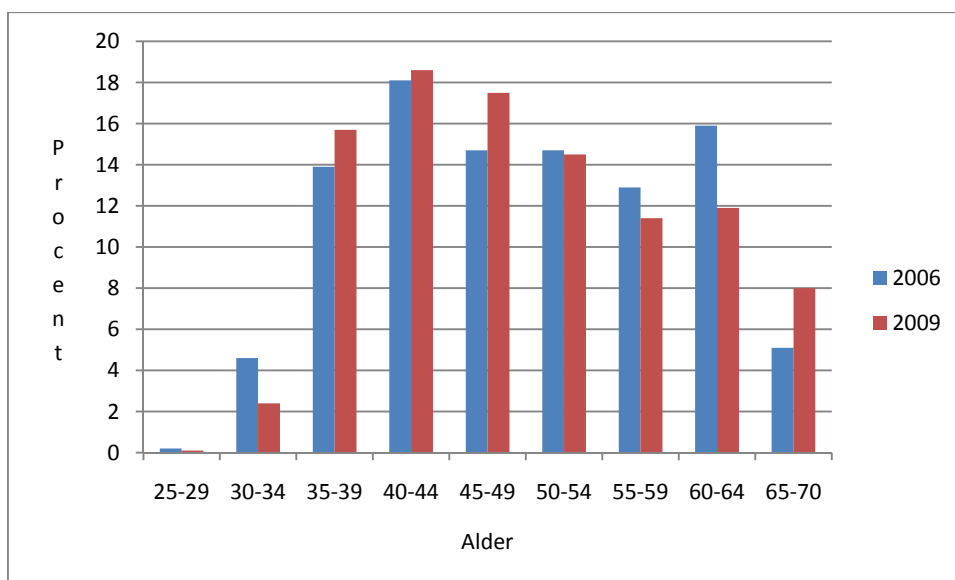
	1991	1996	1999	2003	2006	2009
År	Procent					
25-29	0,1	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1
30-34	2,2	3,5	3,6	4,7	4,6	2,4
35-39	8,6	10,1	12,3	11,7	13,9	15,7
40-44	15,6	14,3	15,4	16,5	18,1	18,6
45-49	26,9	15,8	13,9	15,5	14,7	17,5
50-54	21,8	23,6	17,4	13,5	14,7	14,5
55-59	13,2	18,6	20,4	17,0	12,9	11,4
60-64	8,3	10,1	13,0	15,7	15,9	11,9
65-70	3,2	3,8	3,8	5,1	5,1	8,0
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

I den seneste treårsperiode er de største forandringer sket i de ældste aldersgrupper, hvor andelen af 60-64-årige er faldet med fire procentpoint, fra 16 % til 12 %, mens andelen af 65-årige og derover er vokset med tre procentpoint, fra 5 % til 8 % (se figur 1.11).

Især væksten i den ældste aldersgruppe betyder en mærkbar forandring i udviklingen idet aldersgruppens andel fra midten af 90'erne til 2006 lå stabilt på 4-5 %.

Forandringerne fra 2006 til 2009 i alderssammensætningen på lektorniveau skal ses i sammenhæng med, at der på universiteterne i 2007-2009 blev ansat mere end 1.000 forskere på lektorniveau. Men forandringerne i alderssammensætningen er også blevet påvirket af universitetsfusionerne i 2007, hvor et betydeligt antal forskere i varierende alder blev overtaget af universiteterne fra sektorforskningsinstitutionerne.

Figur 1.11 Aldersfordeling i forskerstaben på lektorniveau ultimo 2006 og 2009

Aldersfordelingen i forskerstaben på adjunktniveau

Ved udgangen af 2009 var godt halvdelen (52 %) af forskerne i stillinger på adjunktniveau (adjunkter, postdoc'er og forskere) yngre end 35 år. Lidt mindre end en tredjedel (31 %) var 35-39 år, mens lidt mere end en tiendedel (11 %) var 40-44 år og 7 % var 45 år eller ældre (se tabel 1.20).

Der er betydelige forskelle mellem de videnskabelige hovedområder i aldersprofilen for forskerstaben på adjunktniveau. Mens over 60 % af forskerne på adjunktniveau inden for både teknik (66 %) og naturvidenskab (62 %) var yngre end 35 år, var andelen inden for humaniora kun 21 %. Og mens 11 % af forskerne inden for teknik og 13 % inden for naturvidenskab var 40 år eller ældre, var andelen inden for humaniora 31 %.

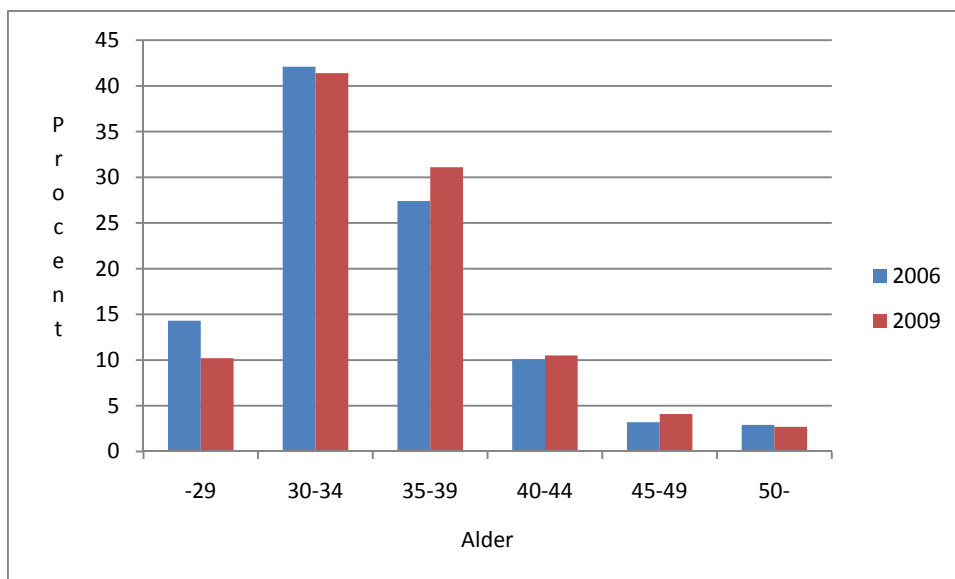
Som følge af, at ansættelserne i stillingerne på adjunktniveau som hovedregel er tidsbegrænsede, er der generelt ikke over tid sket mærkbare forandringer i forskerstabens alderssammensætning. Fra 2006 til 2009 er aldersprofilen for den samlede forskerstab på adjunktniveau imidlertid blevet noget ældre. Forskydningen skal ses i sammenhæng

med, at antallet af forskere på adjunktniveau i perioden er vokset med cirka 800, og at en del af disse er overtaget fra sektorforskningsinstitutionerne i forbindelse med universitetsfusionerne i 2007. De største forandringer i alderssammensætningen på adjunktniveau er sket i de yngste alderskategorier, hvor andelen af forskere, som er yngre end 30 år, er faldet fra 14 % i 2006 til 10 % i 2009. Andelen af forskere i aldersgruppen 35-39 år er samtidig vokset fra 27 % til 31 % (se figur 1.12).

Tabel 1.20 Aldersfordelingen i forskerstabten på adjunktniveau (adjunkter, post-doc'er, forskere) 31.12.2009, opgjort på videnskabelige hovedområder

År	HUM		SAM		NAT		JORD		SUND		TEK		I alt	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
-29	5	2	15	4	96	17	7	3	24	6	121	15	268	10
30-34	59	20	133	38	259	45	98	41	147	39	392	50	1088	41
35-39	141	47	117	33	144	25	91	38	136	36	187	24	816	31
40-44	57	19	48	14	51	9	30	12	43	11	48	6	277	11
45-49	18	6	22	6	17	3	11	5	17	5	23	3	108	4
50-54	11	4	12	3	5	1	3	1	7	2	8	1	46	2
55-59	6	2	3	1	0	0	1	0	3	1	6	1	19	1
60-64	1	0	2	1	0	0	0	0	0	0	2	0	5	0
65-70	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
I alt	299	100	352	100	572	100	241	100	377	100	787	100	2628	100

Figur 1.12 Aldersfordeling i forskerstabten i stillinger på adjunktniveau ultimo 2006 og 2009

Aldersfordelingen i universiteternes samlede forskerstab

Universiteternes samlede videnskabelige personale i stillinger, der kræver mindst ph.d.-grad eller tilsvarende kvalifikationer – det vil sige stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau – fordeler sig i 2009 forholdsvis ligeligt på alle alderskategorier fra 30 til 64 år, dog med en lidt større andel af forskerne i de yngre aldersklasser og en lidt mindre i de ældre (se tabel 1.21 og figur 1.13).

Tabellen viser også, at aldersprofilen varierer betydeligt mellem de videnskabelige hovedområder. Inden for teknik og naturvidenskab er en fjerdedel af forskerne yngre end 35 år. Inden for humaniora er andelen kun 6 % og inden for samfundsvidenskab 11 %.

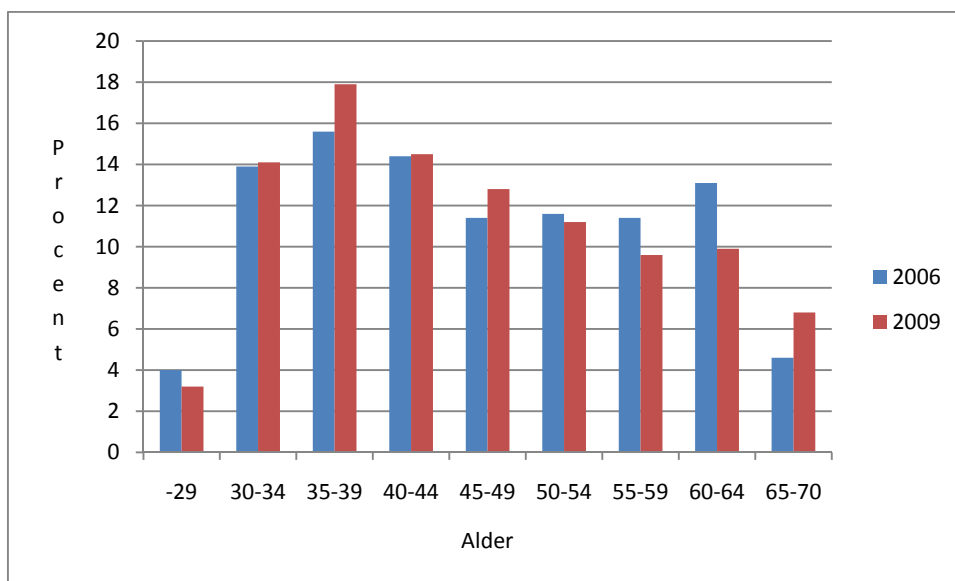
Også nær det gælder andelen af forskere i de ældste aldersklasser er der klare forskelle mellem hovedområderne. Mens kun omkring 10 % af forskerne inden for teknik og jordbrugs- og veterinærvidenskab er 60 år og derover, er tilsvarende andel inden for humaniora, samfundsvidenskab og sundhedsvidenskab godt 20 %.

Tabel 1.21 Aldersfordeling i universiteternes samlede forskerstab på professor-, lektor- og adjunktniveau ultimo 2009, opgjort på videnskabelige hovedområder

	HUM	SAM	NAT	JORD	SUND	TEK	I alt
År	Procent						
-29	0,4	1,1	6,4	0,9	1,9	5,8	3,2
30-34	5,4	9,9	18,2	13,4	12,4	20,8	14,1
35-39	17,3	16,9	17,0	19,5	17,8	19,2	17,9
40-44	13,3	16,6	13,2	16,3	12,2	15,1	14,5
45-49	14,6	13,3	12,0	16,0	12,1	11,2	12,8
50-54	13,6	10,5	9,5	14,3	12,6	9,7	11,2
55-59	13,7	10,4	7,9	9,9	10,2	7,1	9,6
60-64	14,0	13,6	7,3	6,9	11,1	6,9	9,9
65-70	7,8	7,6	8,5	2,7	9,6	4,2	6,8
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

Universitetsfusionerne i 2007 har ikke generelt medført større forandringer i aldersprofilen for den samlede forskerstab. Som følge af de seneste års kraftige vækst i antallet af forskere på adjunktniveau er andelen af forskere i aldersgruppen 35-39 år ved udgangen af 2009 dog lidt større end ved udgangen af 2006. Samtidigt er andelen af forskere i aldersklasserne fra 55 til 64 år faldet, mens der har været en stigning i andelen af forskere i den ældste aldersklasse (se figur 1.13).

Figur 1.13 Aldersfordeling i universiteternes samlede forskerstab på professor-, lektor- og adjunktniveau ultimo 2006 og 2009

1.6 Sammendrag om universitetspersonalets sammensætning

Forskerbestanden

Ved udgangen af 2009 var der på universiteterne i Danmark næsten 8.500 forskere i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau. Forskerstaben omfattede næsten 1.700 professorer, 4.150 forskere på lektorniveau (lektorer og seniorforskere) samt godt 2.600 forskere på adjunktniveau (adjunkter, postdoc'er og forskere).

Fra udgangen af 2007 til udgangen af 2009 er universiteternes forskerstab vokset med næsten 900 personer eller med 12 %.⁸ Antallet af professorer er vokset med cirka 260 (18 %) og antallet af forskere i stillinger på adjunktniveau med cirka 570 (28 %), mens antallet af lektorer (inkl. seniorforskere) er vokset med cirka 60 (1,5 %).

I professorstaben er den største forandring fra 2007 til 2009 sket inden for samfundsvidenskab, hvor professorbestanden er vokset med næsten 100 professorer eller med lidt over en fjerdedel. Inden for sundhedsvidenskab og naturvidenskab har væksten været lidt over 20 % og inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab omkring 10 %, mens der inden for humaniora kun har været en marginal forøgelse i professorbestanden.

⁸ Som følge af universitetsfusionerne i 2007 er der i statistikken et databrud mellem 2006 og 2007, som gør det vanskeligt at sammenligne data om universiteternes personale i 2007-2009 med data fra tidligere år. Sektorforskningsinstitutionernes fusionering med universiteterne medførte en kraftig vækst fra 2006 til 2007 i universiteternes samlede forskerbestand. Hertil kommer forandringer på KU og AU som følge af fusioneringen mellem KU, KVL og DFU henholdsvis AU, HHÅ og DPU. Herudover kommer forandringer i fakultetsorganisationerne og en forandring i forskningsstatistikken i de videnskabelige hovedområders fagområdesammensætning, som vanskeliggør sammenligninger over tid af udviklingen også inden for de enkelte universiteter og enkelte hovedområder.

De største forandringer i forskerbestanden på lektorniveau er sket inden for naturvidenskab, hvor antallet af forskere fra 2007 til 2009 er faldet med 9 %, og inden for samfundsvidenskab, hvor antallet er vokset med 8 %. Inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab har væksten været 5 % og inden for øvrige områder 2-3 %.

Forskerstaben på adjunktniveau (adjunkter, postdoc'er og forskere) er fra 2007 til 2009 vokset markant inden for alle hovedområder. Inden for samfundsvidenskab og naturvidenskab har væksten været 20 %, mens den inden for hvert af de øvrige hovedområder har været lidt over 30 %. Størst har væksten fra 2007 til 2009 været inden for teknik, hvor forskerbestanden på adjunktniveau er vokset med næsten 200 personer eller 34 %.

Opdelt på stillingsbetegnelser er væksten på adjunktniveau først og fremmest sket blandt postdoc'er. Fra 2007 til 2009 er antallet af postdoc'er steget med cirka 480, eller 41 % og antallet af adjunkter med cirka 140, eller 22 %. Antallet af ansatte med stillingsbetegnelsen forsker er derimod faldet med cirka 50, eller godt 20 %. Ved udgangen af 2009 udgjorde postdoc'erne 63 % og adjunkterne 30 % af de ansatte i stillinger på adjunktniveau, mens 7 % var ansat med stillingsbetegnelsen forsker.

Antallet af postdoc'er er vokset inden for alle videnskabelige hovedområder. Væksten har især gældt inden for teknik, naturvidenskab, sundhedsvidenskab og jordbrugs- og veterinærvidenskab. Inden for teknik er bestanden af postdoc'er vokset med cirka 170, inden for naturvidenskab med cirka 100, inden for sundhedsvidenskab med næsten 90 og inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab med næsten 70. Inden for teknik har der samtidig også været en betydelig vækst i antallet af adjunkter, mens adjunktbestanden inden for naturvidenskab, sundhedsvidenskab og jordbrugs- og veterinærvidenskab er forblevet stort set uforandret. Inden for humaniora og samfundsvidenskab har væksten på adjunktniveau været klart større blandt adjunkter end blandt postdoc'er.

Lektor/professorratioen

Den mærkbare vækst i professorbestanden samtidig med en begrænset forøgelse i lektorbestanden har bevirket, at lektor/professorratioen fra 2007 til 2009 er blevet noget forbedret inden for alle hovedområder med undtagelse af humaniora. Ved udgangen af 2009 var der på landsbasis i gennemsnit 2,5 lektorer (inklusive seniorforskere) per professor. Ratioen varierer fra 0,9 lektorer per professor inden for sundhedsvidenskab til 4,4 inden for humaniora.

Kønsfordelingen

Ved udgangen af 2009 var der godt 2.400 kvindelige forskere blandt universiteternes næsten 8.500 forskere på professor-, lektor- og adjunktniveau.

Den kvindelige professorbestand er fra 2007 til 2009 vokset med 44 %, mens den mandlige er vokset med 14 %. Tallene dækker over, at antallet af kvindelige professorer er vokset med 80, mens antallet af mandlige er vokset med 176.

Antallet af kvindelige forskere på lektorniveau er i den seneste toårsperiode vokset med 98, mens antallet af mandlige er faldet med 37. I stillinger på adjunktniveau er antallet af kvinder vokset med 210 eller 27 % og antallet af mænd med 363 eller 28 %. Samlet er den kvindelige forskerbestand fra 2007 til 2009 steget med næsten 400 personer eller 19 % og den mandlige med cirka 500 personer eller 9 %.

Andelen af kvinder i universiteternes samlede forskerstab er fra 2007 til 2009 steget med knap to procentpoint fra 27 % til 29 %. I professorstabens kvindeandelen er fra 2007 til 2009 steget med næsten tre procentpoint fra 12,7 % til 15,5 % og i forskerstaben på lektorniveau med næsten to procentpoint fra 26,7 % til 28,6 %. I forskerstaben på adjunkt-niveau er kvindeandelen forblevet stort set uforandret.

Aldersfordelingen

Fra 2006 til 2009 er der sket forskydninger i professorstabens alderssammensætning, som har bevirket, at professorstabens aldersprofil er blevet noget ældre. Det ses især som en stigning i andelen af professorer i den ældste aldersgruppe og som et fald i andelen i den yngste aldersgruppe. Andelen af professorer, som er 65 år eller ældre er vokset fra 9,2 % til 14,5 %. Samtidig er andelen af professorer, som er yngre end 40 år faldet fra 4,7 % til 3,3 %.

Væksten fra 9 % til 14 % i aldersgruppen 65 år og derover dækker over at antallet af professorer i aldersgruppen er vokset fra 125 i 2006 til 243 i 2009. Antallet af professorer, som er yngre end 50 år, er samtidig kun vokset med 84, fra 394 til 478.

Aldersprofilen for forskerstaben på lektorniveau er i den seneste treårsperiode generelt blevet mere ungdommelig. Udviklingen er sket samtidig med, at andelen af forskere i den ældste alderskategori (65 år og derover) er vokset, mens andelen i den yngste (yngre end 35 år) er faldet. Der har været en klar stigning i andelen af forskere i aldersgrupperne 35-49 år og et fald i aldersgrupperne 55-64 år.

De største forandringer er imidlertid sket i de ældste aldersgrupper, hvor andelen af 60-64-årige er faldet fra 16 % til 12 %, mens andelen af 65-årige og derover er vokset fra 5 % til 8 %. Forandringerne fra 2006 til 2009 i alderssammensætningen på lektorniveau skal ses i sammenhæng med, at der i 2007-2009 på universiteterne blev ansat mere end 1.000 forskere på lektorniveau.

Forandringerne i aldersprofilen blandt forskerne på både professor- og lektorniveau skal ses i sammenhæng med aldersprofilen hos de forskere, der blev overtaget fra sektorforskningsinstitutionerne i forbindelse med universitetsfusionerne i 2007. Hertil kommer, at væksten i aldersgruppen 65 år og derover kan afspejle en mere generel stigning i tilbagetrækningsalderen i de seneste år.

2 Ansættelser i universiteternes videnskabelige stillinger

2.1 Forskerrekrutteringens omfang i 2007-2009

Antal ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau

I treårsperioden 2007-2009 blev der på de danske universiteter gennemført næsten 3.330 ansættelser i videnskabelige stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau. Heri er inkluderet både varige og tidsbegrænsede ansættelser og både internt og eksternt finansierede stillinger. Når det gælder de tidsbegrænsede ansættelser er der kun inkluderet ansættelser af mindst 12 måneders varighed.

I gennemsnit blev der i treårsperioden årligt gennemført 220 ansættelser i stillinger på professorniveau (professorer, professorer mso og kliniske professorer), næsten 360 ansættelser i stillinger på lektorniveau (lektorer og seniorforskere) og godt 530 ansættelser i stillinger på adjunktniveau (adjunkter, postdoc'er og forskere).

Rekrutteringstakten på godt 1.100 forskere per år er mærkbart større end i treårsperioden 2004-2006, hvor der blev ansat cirka 600 forskere per år. Stigningen i antallet af årlige ansættelser kan kun delvist forklares af væksten i universiteternes forskerstab i forbindelse med universitetsfusionerne i 2007.

Tabel 2.1 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau 1998-2009

	Professorer	Lektorer	Adjunkter	I alt
1998	92	229	200	521
1999	91	253	213	547
2000	93	260	193	546
2001	142	236	240	618
2002	115	255	223	593
2003	88	222	248	558
2004	105	218	271	594
2005	129	290	246	665
2006	139	269	136	544
2007	167	306	448	921
2008	218	389	583	1190
2009	275	374	566	1215
I alt 2007-2009	660	1070	1598	3328

Anm.: Fra og med 2007 inkluderer ansættelserne på lektorniveau også seniorforskere og ansættelserne på adjunktniveau også postdoc'er og forskere.

I alle tre stillingskategorier har der både inden for de enkelte hovedområder og inden for de enkelte universiteter været betydelige variationer i antallet af årlige ansættelser. For eksempel blev der inden for humaniora ansat 12 professorer i 2007, men mere end det dobbelte (29) i 2008 og 19 i 2009. Inden for samfundsvidenskab blev der i både 2007 og 2008 ansat lidt under 60 professorer, mens antallet i 2009 var over 100. Inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab var der i 2007 29 ansættelser på adjunktniveau. I 2008 var antallet næsten 50 og i 2009 igen under 30.

Tabel 2.2 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, opgjort på videnskabelige hovedområder og ansættelsesår

	Professorer				Lektorer				Adjunkter			
	2007	2008	2009	I alt	2007	2008	2009	I alt	2007	2008	2009	I alt
HUM	12	29	19	60	35	55	50	140	39	68	94	201
SAM	58	55	106	219	87	87	97	271	104	98	125	327
NAT	20	44	46	110	65	100	82	247	145	185	137	467
JORD	8	14	14	36	22	30	23	75	29	48	28	105
SUND	48	48	71	167	41	50	58	149	50	64	62	176
TEK	21	28	19	68	56	67	65	188	81	120	121	322
I alt	167	218	275	660	306	389	375	1070	448	583	567	1598

Anm.: Professorkategorien omfatter professorer, professorer mso og kliniske professorer. Lektorkategorien omfatter lektorer og seniorforskere. Adjunktkategorien omfatter adjunkter, postdoc'er og forskere.

Tabel 2.3 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, opgjort på institutioner og ansættelsesår

	Professorer				Lektorer				Adjunkter			
	2007	2008	2009	I alt	2007	2008	2009	I alt	2007	2008	2009	I alt
KU	51	68	91	210	45	91	104	240	46	116	131	293
AU	41	33	61	135	88	85	77	250	120	184	140	444
SDU	22	39	30	91	49	43	42	134	73	78	78	229
RUC	2	1	9	12	14	12	17	43	9	16	9	34
AAU	24	27	24	75	41	46	43	130	73	49	42	164
DTU	6	23	19	48	44	76	60	180	100	116	108	324
CBS	21	24	40	85	20	28	23	71	19	15	48	82
ITU	0	3	1	4	5	8	9	22	8	9	11	28
I alt	167	218	275	660	306	389	375	1070	448	583	567	1598

Anm.: Professorkategorien omfatter professorer, professorer mso og kliniske professorer. Lektorkategorien omfatter lektorer og seniorforskere. Adjunktkategorien omfatter adjunkter, postdoc'er og forskere.

På DTU blev der i 2007 ansat 6 professorer i 2007, men 23 i 2008. Og mens antallet af lektoransættelser på DTU steg fra 44 i 2007 til 76 i 2008 og på KU fra 45 i 2007 til 104 i 2009, var der kun små variationer i det årlige antal lektoransættelser på AAU og SDU.

En opdeling af ansættelserne i 2007-2009 efter stillingsbetegnelser viser, at godt en tredjedel (37 %) af ansættelserne på professorniveau har gældt ansættelse som professor med særlige opgaver. En tiendedel af forskerne på lektorniveau er blevet ansat som seniorforskere. Og på adjunktniveau er godt halvdelen (53 %) af forskerne blevet ansat som postdoc'er, mens 41 % er blevet ansat som adjunkter og 5 % med stillingsbetegnelsen forsker (se tabel 2.4).

Tabel 2.4 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, opgjort efter stillingsbetegnelse og videnskabeligt hovedområde

	HUM	SAM	NAT	JORD	SUND	TEK	I alt
Professorer	32	126	64	17	138 ¹	37	414
Professorer mso²	28	93	46	19	29	31	246
Lektorer	140	261	194	60	147	160	962
Seniorforskere	0	10	53	15	2	28	108
Adjunkter	134	228	70	27	59	138	656
Postdoc'er	67	86	352	70	109	170	854
Forskere	0	13	45	8	8	14	88
I alt	401	817	824	216	492	578	3328

¹ Inkluderer 67 kliniske professorer.

² Professor mso-stillingerne er per definition altid tidsbegrænsede.

Varige og tidsbegrænsede ansættelser

Blandt stillingsbesættelserne i 2007-2009 var over halvdelen (56 %) af professoransættelserne og 16 % af ansættelserne på lektorniveau tidsbegrænsede.⁹ Det er for professoransættelsernes vedkommende 14 procentpoint mere og for lektoransættelsernes vedkommende seks procentpoint mindre end i 2004-2006.

Størst har andelen af tidsbegrænsede professoransættelser i 2007-2009 været inden for sundhedsvidenskab, hvor 62 % af ansættelserne var tidsbegrænsede. Inden for teknik og naturvidenskab blev cirka halvdelen af professorerne tidsbegrænset ansat (se tabel 2.6).

Også på lektorniveau er andelen af tidsbegrænsede ansættelser størst inden for sundhedsvidenskab. Mens en tredjedel af ansættelserne inden for sundhedsvidenskab er

⁹ Det er ikke muligt ud fra foreliggende data at opgøre i hvilket omfang forskere, som er blevet ansat i tidsbegrænsede professorater, har tilbagegang til eller orlov fra fastansættelser som lektor eller – for sundhedsvidenskabernes vedkommende – som overlæge. Af de indsamlede data fremgår imidlertid, at 64 forskere, der i 2007-2009 blev ansat som professorer, kom fra professor mso-stillinger. Af de nyansatte lektorer kom 7 fra professor mso-stillinger.

tidsbegrænsede, er andelen mindre end en tiendedel inden for samfundsvidenskab (8 %) og 12-14 % inden for henholdsvis humaniora og teknik.

Tabel 2.5 Ansættelser i stillinger på professor- og lektorniveau i 2001-2009, opdelt på varige og tidsbegrænsede ansættelser

	Professorer			Lektorer ¹		
	Varige Antal	Tidsbegrænsede Antal	Andel	Varige Antal	Tidsbegrænsede Antal	Andel
2001	92	50	35,2 %	196	40	16,9 %
2002	70	45	39,1 %	210	45	17,6 %
2003	46	42	47,7 %	183	39	17,6 %
I alt 2001-2003	208	137	39,7 %	589	124	17,4 %
2004	68	37	35,2 %	168	50	22,9 %
2005	77	52	40,3 %	224	66	22,8 %
2006	72	67	48,2 %	212	57	21,2 %
I alt 2004-2006	217	156	41,8 %	604	173	22,3 %
2007	80	87	52,1 %	252	54	17,6 %
2008	86	132	60,1 %	322	67	17,2 %
2009	124	151	54,9 %	326	49	13,1 %
I alt 2007-2009	290	370	56,1 %	900	170	15,9 %

¹ Der er et databrud i statistikken mellem 2006 og 2007. Fra og med 2007 inkluderer ansættelserne på lektorniveau også seniorforskere.

Tabel 2.6 Ansættelser i stillinger på professor- og lektorniveau i 2007-2009, opdelt på varige og tidsbegrænsede ansættelser og videnskabelige hovedområder

	Professorer			Lektorer ¹		
	Varige Antal	Tidsbegrænsede Antal	Andel	Varige Antal	Tidsbegrænsede Antal	Andel
HUM	28	32	53 %	123	17	12 %
SAM	96	123	56 %	250	21	8 %
NAT	56	54	49 %	206	41	17 %
JORD	15	21	58 %	58	17	23 %
SUND	63	104	62 %	101	48	32 %
TEK	32	36	53 %	162	26	14 %
I alt	299	370	56 %	900	170	16 %

Af ansættelserne på adjunktniveau i 2007-2009 var godt 96 % tidsbegrænsede. Af ansættelserne som forsker var 19 % varige, mens andelen af varige adjunktansættelser var 7 %. Postdocansættelserne er per definition tidsbegrænsede.

Med hensyn til de 367 tidsbegrænsede professoransættelser i 2007-2009 skal bemærkes, at det for 246 eller to tredjedele af ansættelserne er tale om ansættelser i professor mso-stillinger, som per definition er tidsbegrænsede. Inden for humaniora, naturvidenskab, jordbrugs- og veterinærvidenskab samt teknik udgør professor mso-stillingerne 85-90 % af de tidsbegrænsede ansatte professorer. Inden for samfundsvidenskab er andelen 76 % og inden for sundhedsvidenskab 28 % (jf. tabel 2.4 og 2.6).

Internt og eksternt finansierede stillinger

Af stillingerne, der blev besat i 2007-2009, blev 15 % på professorniveau og 14 % på lektorniveau finansieret med eksterne midler. Af de nyansatte på adjunktiveau blev næsten halvdelen (47 %) aflønnet med eksterne midler (se tabel 2.7). Det skal bemærkes, at andelen af eksternt aflønnede på adjunktiveau varierer mærkbart mellem de forskellige stillingsbetegnelser. Af de nyansatte i postdocstillinger var 77 % eksternt aflønnede, mens tilsvarende andel for adjunktstillingerne var 10 % og for stillingsbetegnelsen forsker 41 %.

Tabel 2.7 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktiveau i 2007-2009, opgjort efter stillingernes finansiering

	Professorer			Lektorer			Adjunkter		
	Intern	Ekstern	Andel	Intern	Ekstern	Andel	Intern	Ekstern	Andel
	Antal	Antal		Antal	Antal		Antal	Antal	
2007	145	22	13 %	257	49	16 %	262	186	42 %
2008	186	32	15 %	335	54	14 %	300	283	49 %
2009	233	42	15 %	330	45	12 %	281	286	50 %
I alt	564	96	15 %	922	148	14 %	843	755	47 %

Det er først og fremmest de tidsbegrænsede ansættelser, der er eksternt finansierede. Af de tidsbegrænsede ansatte professorer var 23 % eksternt aflønnede, mens andelen blandt de tidsbegrænsede ansatte på lektorniveau var 57 %.

Omvendt viser en opdeling af ansættelserne efter stillingernes finansiering og ansættelsestype, at et stort flertal af de eksternt finansierede ansættelser på både professor- og lektorniveau er tidsbegrænsede, mens det samme kun gælder lille del af de internt finansierede lektoransættelser og cirka halvdelen af de internt finansierede professoransættelser. Af de eksternt finansierede professoransættelser i 2007-2009 var næsten ni ud af ti tidsbegrænsede, mens det samme kun gjaldt for fem ud af ti af de internt finansierede. Og mens over seks ud af ti eksternt finansierede ansættelser i stillinger på lektorniveau var tidsbegrænsede, gjaldt det samme for mindre end én ud af ti af de internt finansierede stillinger (se tabel 2.8).

Tabel 2.8 Ansættelser i stillinger på professor- og lektorniveau i 2007-2009, opgjort efter stillingernes finansiering og ansættelsestype

	Professorer				Lektorer			
	Internt finansierede	Heraf tidsbegrænset ansat	Eksternt finansierede	Heraf tidsbegrænset ansat	Internt finansierede	Heraf tidsbegrænset ansat	Eksternt finansierede	Heraf tidsbegrænset ansat
2007	145	48 %	22	77 %	257	9 %	49	63 %
2008	186	55 %	32	94 %	335	10 %	54	65 %
2009	233	49 %	42	86 %	330	6 %	45	62 %
I alt	564	51 %	96	86 %	922	8 %	148	64 %

Anm.: Stillinger, der er både internt og eksternt finansierede, er inkluderet blandt de internt finansierede. 75 % af stillingerne med både intern og ekstern finansiering er tidsbegrænsede. Antallet af stillinger med både intern og ekstern finansiering er lille og påvirker kun marginalt andelen af tidsbegrænsede ansættelser i tabellen.

Ansættelser med og uden opslag

Af de godt 3.300 stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, blev 700 eller 21 % besat uden opslag. Stillingsbesættelser uden opslag kan for eksempel skyldes, at en forsker er blevet kaldet til en professor- eller lektorstilling, eller at en ekstern bevillingsgiver har stillet midler til rådighed for ansættelse af en person, som bevillingsgiveren har udpeget.

Af stillingerne på professorniveau blev 16 % besat uden opslag. Af stillingerne på lektorniveau var andelen 11 % og af stillingerne på adjunktniveau 30 %.

Andelen af stillingsbesættelser uden opslag varierer mærkbart mellem de videnskabelige hovedområder. Af stillingsbesættelserne på professorniveau blev 30 % inden for sundhedsvidenskab gennemført uden opslag. Inden for humaniora og naturvidenskab var andelen 15 %, men inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab kun 3 %, hvilket dækker over kun én ansættelse uden opslag. Også på lektorniveau er andelen af ansættelser uden opslag størst inden for sundhedsvidenskab (21 %) og mindst inden for jordbrugs og veterinærvidenskab (3 %).

På adjunktniveau blev fire ud af ti stillinger både inden for naturvidenskab og sundhedsvidenskab besat uden opslag. Inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab blev mindre end én ud af ti stillinger besat uden opslag (se tabel 2.9).

En sammenligning mellem ansættelser i ordinære professorstillinger (inklusive kliniske professorater) og ansættelser i professor mso-stillinger viser, at ansættelser uden opslag forekommer betydeligt hyppigere for ordinære professorstillinger end for professor mso-stillinger. Af de ordinære professorater blev 19 % besat uden opslag, blandt professor mso-stillingerne var andelen 10 %.

På lektorniveau er andelen af ansættelser uden opslag stort set den samme for ansættelser som lektor og ansættelser som seniorforsker. På adjunktniveau varierer andelen

af ansættelser uden opslag imidlertid betydeligt mellem stillingsbetegnelserne. Mens godt halvdelen (51 %) af ansættelserne som postdoc blev gennemført uden opslag, var andelen 12 % blandt ansættelserne som adjunkt og 19 % blandt ansættelserne som forsker.

Tabel 2.9 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, der blev gennemført henholdsvis med og uden eksternt opslag

	Professor			Lektor			Adjunkt		
	Med opslag	Uden opslag		Med opslag	Uden opslag		Med opslag	Uden opslag	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Antal	Andel	Antal	Antal	Andel
HUM	51	9	15 %	123	17	12 %	147	54	27 %
SAM	200	19	9 %	251	20	7 %	253	74	23 %
NAT	94	16	15 %	212	35	14 %	278	189	40 %
JORD	35	1	3 %	73	2	3 %	96	9	9 %
SUND	117	50	30 %	117	32	21 %	111	65	37 %
TEK	60	8	12 %	174	14	7 %	233	89	28 %
I alt	557	103	16 %	950	120	11 %	1118	480	30 %

2.2 Kønsfordelingen i universiteternes stillingsbesættelser

Kvinder og mænd i professor-, lektor- og adjunktansættelserne¹⁰

Som tidligere nævnt blev der i treårsperioden 2007-2009 på universiteterne besat i alt 3.328 professor-, lektor og adjunktstillinger. Af disse blev 2.625 besat efter opslag. For at belyse ansøgningsmønstret og konkurrencen om forskerstillingerne ved selve stillingsbesættelsen omfatter statistikken og analyserne i det følgende kun stillinger, der er blevet besat efter opslag.

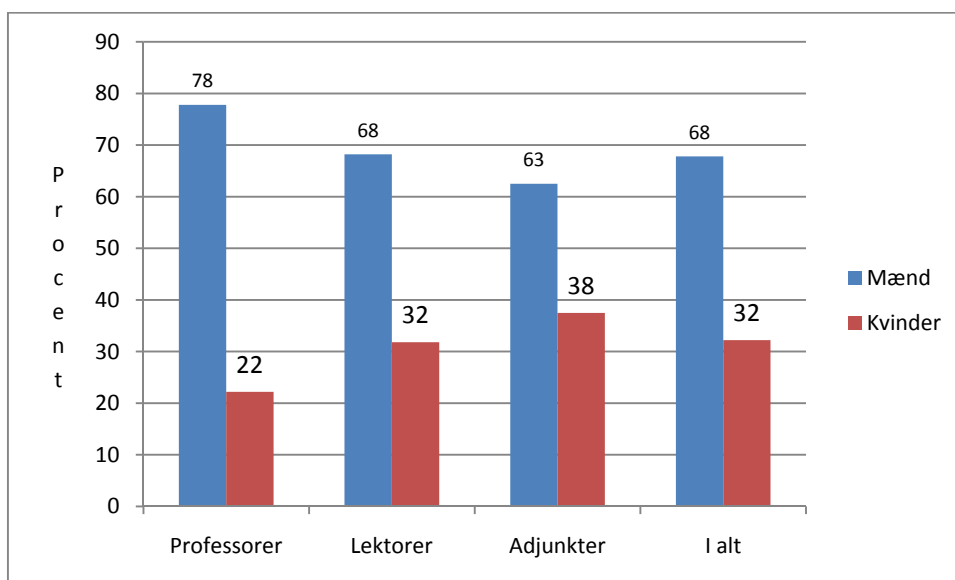
Af de stillinger, der blev besat efter opslag, blev 845 besat med kvinder og 1.780 med mænd. Det betyder, at andelen af kvinder i universiteternes samlede forskerrekuttering var 32 %.¹¹ Det er to procentpoint mere end ved ansættelserne i 2004-2006.

¹⁰ I det følgende vil statistikken og analyserne af ansættelserne på professor-, lektor og adjunktniveau ikke blive opdelt på stillingsbetegnelser inden for de enkelte stillingsniveauer. Hvis ikke andet nævnes inkluderer professorkategorien således herefter professorer, professorer mso og kliniske professorer. Lektorkategorien inkluderer både lektorer og seniorforskere. Og adjunktkategorien inkluderer adjunkter, postdoc'er og forskere.

¹¹ Kvindeandelen af ansættelserne med opslag adskiller sig kun marginalt fra kvindeandelen af samtlige ansættelser, det vil sige når også stillinger uden opslag er inkluderet. Kvindeandelen af samtlige stillinger uanset opslag var 31,8 %, mens andelen af stillinger med opslag var 32,2 %. Blandt professoransættelserne var kvindeandelen blandt samtlige ansættelser 1,2 procentpoint mindre end blandt ansættelserne med opslag. Blandt ansættelserne på lektorniveau var kvindeandelen blandt samtlige ansættelser 0,2 procentpo-

Blandt de 557 ansættelser på professorniveau var der 124 kvinder. Det er en kvindeandel på 22 %. Blandt de 950 nyansatte på lektorniveau var der 202 kvinder, hvilket er en kvindeandel på 32 %. Og blandt de nyansatte på adjunktniveau var 419 kvinder, hvilket er en kvindeandel på 37 % (se figur 2.1).

Figur 2.1 Kønfordeling blandt ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009

Kønfordelingen blandt de nyansatte varierer mærkbart både mellem videnskabelige hovedområder og mellem universiteterne. Blandt ansættelserne på professorniveau varierer kvindeandelen fra 10 % inden for samfundsvidenskab til 43 % inden for humaniora og blandt ansættelserne på lektorniveau fra 18 % inden for teknik til 45 % inden for sundhedsvidenskab. Blandt ansættelserne på adjunktniveau tegner kvinderne sig for en fjerdedel av ansættelserne inden for teknik og for omkring halvdelen af ansættelserne inden for både humaniora og jordbrugs- og veterinærvidenskab samt sundhedsvidenskab (se tabel 2.10).

På institutionsniveau var kvindeandelen blandt de nyansatte professorer 32 % på AAU og 29 % på KU og 13 % på DTU, mens der ikke blev ansat nogen kvindelig professor på ITU. Det skal dog bemærkes, at der kun var 2 professoransættelser på ITU (se tabel 2.11).

Blandt ansættelserne på lektorniveau varierer kvindeandelen fra en femtedel på DTU til en tredjedel på KU, CBS og SDU og halvdelen på RUC.

Blandt ansættelserne i stillinger på adjunktniveau var kvindeandelen lavest på AAU, hvor kun hver fjerde stilling blev besat med en kvinde, og højest på RUC, hvor mere end halvdelen af de nyansatte var kvinder. Den lave kvindeandel i rekrutteringen til stillingerne på adjunktniveau på AAU skal ses på baggrund af, at en stor del af stillingsbesættelserne

int mindre end blandt ansættelserne med opslag. På adjunktniveau var kvindeandelen blandt samtlige ansættelser 1 procentpoint mindre end blandt ansættelserne med opslag.

skete inden for det tekniskvidenskabelige hovedområde, hvor kvindeandelen generelt er lavere end inden for øvrige hovedområder. Samme forhold afspejler sig også i den lave kvindeandel i ansættelserne på adjunktniveau på DTU og ITU.

Tabel 2.10 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, opgjort efter videnskabeligt hovedområde og køn

	Professor			Lektor			Adjunkt		
	Mænd	Kvinder		Mænd	Kvinder		Mænd	Kvinder	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Antal	Andel	Antal	Antal	Andel
HUM	29	22	43 %	76	47	38 %	77	70	48 %
SAM	152	48	24 %	159	92	37 %	144	109	43 %
NAT	85	9	10 %	162	50	24 %	200	78	28 %
JORD	26	9	26 %	44	29	40 %	49	47	49 %
SUND	91	26	22 %	64	53	45 %	51	60	54 %
TEK	50	10	17 %	143	31	18 %	178	55	24 %
I alt	433	124	22 %	648	302	32 %	699	419	37 %

Tabel 2.11 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, opgjort efter institution, stillingsniveau og køn

	Professor			Lektor			Adjunkt		
	Mænd	Kvinder		Mænd	Kvinder		Mænd	Kvinder	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Antal	Andel	Antal	Antal	Andel
KU	122	49	29 %	143	67	32 %	122	113	48 %
AU	87	18	17 %	127	92	42 %	167	109	39 %
SDU	69	14	17 %	79	34	30 %	100	54	35 %
RUC	10	2	17 %	16	16	50 %	15	19	56 %
AAU	45	21	32 %	87	34	28 %	94	33	26 %
DTU	40	6	13 %	136	33	20 %	159	68	30 %
CBS	58	14	19 %	46	21	31 %	32	19	37 %
ITU	2	0	0 %	14	5	26 %	10	4	29 %
I alt	433	124	22 %	648	302	32 %	699	419	37 %

Stigende kvindeandel blandt de nyansatte

En sammenligning af kønsfordelingen i rekrutteringen til de videnskabelige stillinger i 2007-2009 med kønsfordelingen i stillingsbesættelserne i 2004-2006 viser, at kvindean-

delen blandt de nyansatte på alle tre stillingsniveauer har været større i den seneste treårsperiode end i 2004-2006. Størst har stigningen i kvindeandelen blandt de nyansatte været i professorkategorien, hvor andelen er steget fra 18 % i 2004-2006 til 22 % i 2007-2009. Forøgelsen fremtræder også inden for de enkelte hovedområder, hvor der dog i ansættelserne i professorkategorien inden for naturvidenskab og i ansættelserne på lektor- og adjunktniveau inden for humaniora har været et fald i kvindeandelen blandt de nyansatte (se figur 2.2).

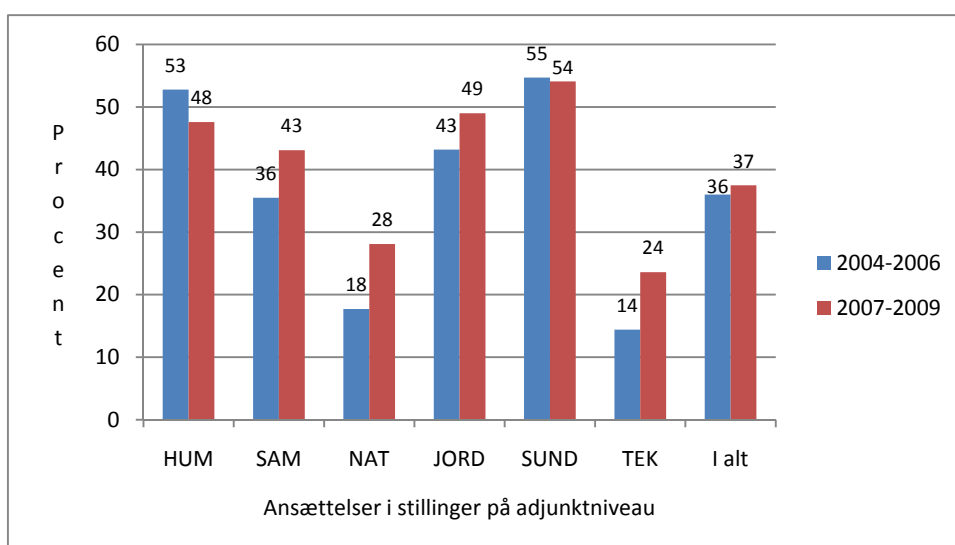
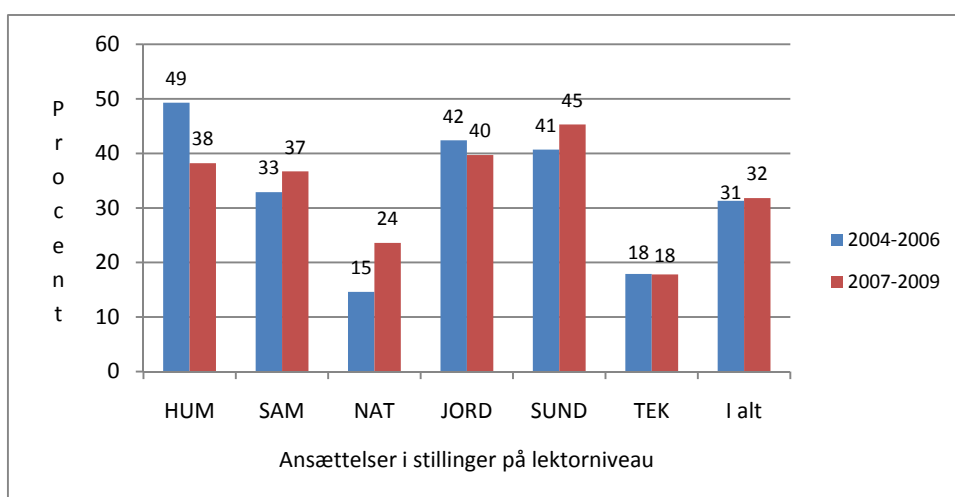
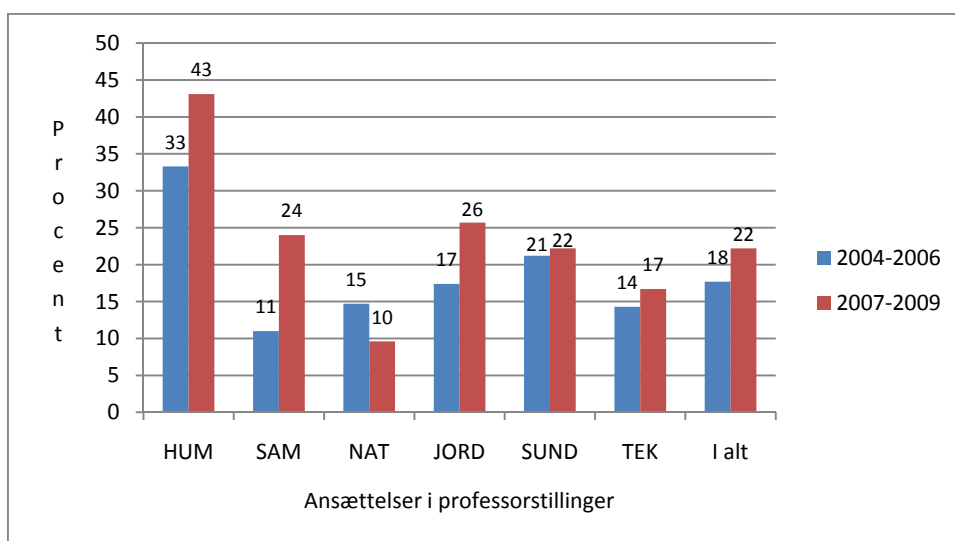
Også på de enkelte universiteter, med undtagelse af AU, er kvindeandelen blandt samtlige nyansatte på professor-, lektor- og adjunktniveau højere i 2007-2009 end i 2004-2006 (se figur 2.3). Forandringen i kvindeandelen varierer imidlertid mellem de tre stillingskategorier. På nogle af universiteterne er kvindeandelen blandt de nyansatte i 2007-2009 i én af stillingskategorierne lavere end blandt ansættelserne i 2004-2006 samtidigt med at andelen i de to andre stillingskategorier er højere (se tabel 2.12).¹²

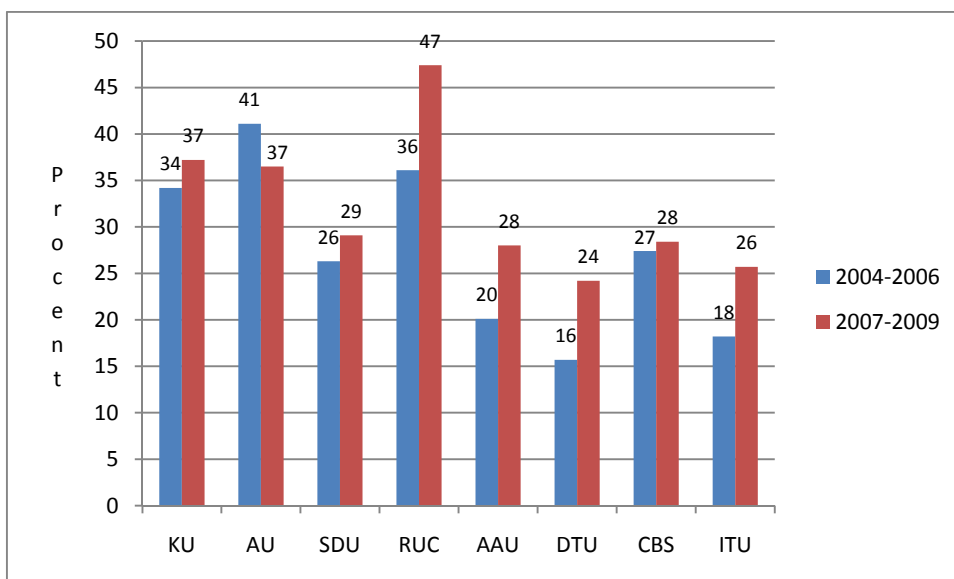
En sammenligning af kønsfordelingen i ansættelserne med kønsfordelingen i bestanden viser, at andelen af kvinder blandt de forskere, der blev ansat i 2007-2009 i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau på alle universiteter og hovedområder, er højere end andelen af kvinder i bestanden ved udgangen af både 2006 og 2009, hvilket betyder, at kvindeandelen i det videnskabelige personale har været stigende også efter universitetsfusionerne.

¹² Det skal bemærkes, at der er et databrud mellem 2006 og 2007. Sammenligninger mellem de to treårsperioder 2004-2006 og 2007-2009 skal derfor gøres med forsigtighed. Kønsfordelingen på flere af institutionerne er blevet mærkbart påvirket af universitetsfusionerne i 2007. Det gælder især KU, AU og DTU, hvor fusionerne har været personalemæssigt mere omfattende end på andre institutioner. KU er blevet fusioneret med Den Kgl. Veterinær- og Landbohøjskole og Danmarks Farmaceutiske Universitet. AU er blevet fusioneret med Handelshøjskolen i Århus, Danmarks Pædagogiske universitet, Danmarks Jordbrugsforskning (DJF) og Danmarks Miljøundersøgelser (DMU). Og DTU er blevet fusioneret med Forskningscenter Risø, Danmarks Fødevarerforskning, Danmarks Fiskeriundersøgelser, Danmarks Rumcenter og Danmarks Transportforskning. Men også fusionen mellem SDU og Statens Institut for Folkesundhed samt AAUs fusion med Statens Byggeforskningsinstitut har påvirket de pågældende institutioners personalesammensætning.

Herudover kommer ændringer i statistikens hovedområdeinddeling, hvor fagområderne psykologi, pædagogik og antropologi i ansættelsesstatistikken per 1.1.2007 er blevet flyttet fra humaniora til samfundsvidenskab. Ændringen svarer til de forandringer der i 2006 blev gennemført i fagområdeklassificeringen i den danske og den internationale forskningsstatistik.

Figur 2.2 Andel af kvinder blandt forskere, der blev ansat i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2004-2006 og 2007-2009

Figur 2.3 Andel af kvinder blandt forskere, der blev ansat i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2004-2006 og 2007-2009**Tabel 2.12** Andel af kvinder blandt forskere, der blev ansat i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i henholdsvis 2004-2006 og 2007-2009. Procent

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009
KU	21,2	28,7	37,5	31,9	42,0	48,1	34,2	37,2
AU	17,8	17,1	37,5	42,0	52,6	39,5	41,1	36,5
SDU	14,5	16,9	30,5	30,0	29,9	35,1	26,3	29,1
RUC	31,3	16,7	34,3	50,0	40,6	55,9	36,1	47,4
AAU	14,3	31,8	21,3	28,0	20,6	26,0	20,1	28,0
DTU	18,5	13,0	16,7	19,5	11,6	30,0	15,7	24,2
CBS	3,4	19,4	35,7	31,3	35,7	37,3	27,4	28,4
ITU	0,0	0,0	33,3	26,3	0,0	28,6	18,2	25,7
I alt	17,7	22,2	31,3	31,8	36,0	37,5	30,1	32,2

Anm.: Der er et databrud mellem 2006 og 2007 som følge af universitetsfusionerne i 2007. I tabellen er data for KU og AU i 2004-2006 omregnet efter universitetsstrukturen gældende fra 1.1.2007 således, at KU er inklusive KVL og DFU, mens AU er inklusive HHÅ og DPU. Sektorforskningsinstitutioner, som fusioneredes med universiteterne i 2007, er ikke medregnet i 2004-2006-statistikken.

2.3 Stillinger med ansøgere af kun det ene køn

Stillinger uden kvindelige ansøgere

Oplysningerne ovenfor om kønsfordelingen blandt de nyansatte omfatter alle stillingsbesættelser uanset om der har været både kvindelige og mandlige ansøgere eller kun ansøgere af det ene køn. Det betyder, at statistikken ikke siger noget om kønnenes konkurrence om stillingerne eller om hvordan det respektive køn har klaret sig i selve ansættelsesprocessen. En betydelig del af stillingerne har manglet ansøgere af det ene køn og er som følge heraf automatisk tilfaldet det andet køn, uden at det i beslutningen om ansættelse har været muligt at vælge mellem ansøgere af begge køn. Kønsfordelingen i forskerrekutteringen afspejler i dette tilfælde først og fremmest kønnenes ansøgningsmønstre.

Af alle ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev gennemført i 2007-2009 efter opslag, blev 40 % gennemført uden kvindelige ansøgere og 12 % uden mandlige. Blandt de godt 2.620 stillinger, der blev besat efter opslag, var der 1.063, der ikke havde kvindelige ansøgere og 319, der ikke havde mandlige. Det betyder, at fire ud af ti videnskabelige stillinger, der blev besat i 2007-2009, tilfaldt mandlige ansøgere uden konkurrence fra kvindelige ansøgere, mens godt én ud af ti tilfaldt kvindelige ansøgere uden konkurrence fra mandlige. I alt blev 1.382 stillinger, det er 53 % af de stillinger, der blev besat i treårsperioden, fordelt uden at der i ansættelsesforløbet var nogen konkurrence mellem kønnene (se tabel 2.13 og 2.14).

Tabel 2.13 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, hvor der ikke var kvindelige ansøgere til stillingerne

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
HUM	18	35 %	32	26 %	31	21 %	81	25 %
SAM	113	56 %	95	38 %	62	25 %	270	38 %
NAT	70	74 %	85	40 %	105	38 %	260	45 %
JORD	14	40 %	28	38 %	25	26 %	67	33 %
SUND	70	60 %	31	26 %	23	21 %	124	36 %
TEK	44	73 %	102	59 %	115	49 %	261	56 %
I alt	329	59 %	373	39 %	361	32 %	1063	40 %

Af stillingerne på professorniveau gik 59 % og af stillingerne på lektorniveau 39 % direkte til mandlige ansøgere, fordi der ikke var nogen kvindelige ansøgere. Blandt stillingerne på adjunktniveau var andelen 32 %. Tilsvarende gik 12 % af stillingerne på såvel professor- som lektor- og adjunktniveau direkte til kvindelige ansøgere, fordi ingen mænd havde søgt stillingerne.

Andelen af stillinger uden kvindelige ansøgere var i 2007-2009 på alle tre stillingsniveauer samlet set lidt mindre end i treårsperioden 2004-2006. Blandt stillingerne på profes-

sor- og lektorniveau var faldet lidt under to procentpoint og blandt stillingerne på adjunkt-niveau lidt over tre procentpoint.

På hovedområdeniveau er der imidlertid inden for humaniora på både lektor- og adjunkt-niveau sket en stigning i andelen af stillinger uden kvindelige ansøgere. Også inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab er andelen af stillinger uden kvindelige ansøgere steget i lektorkategorien. Og når det gælder professoransættelser er andelen af stillinger uden kvindelige ansøgere steget inden for både naturvidenskab og sundhedsvidenskab.

Tabel 2.14 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunkt-niveau i 2007-2009, hvor der ikke var mandlige ansøgere til stillingerne

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
HUM	13	25 %	9	7 %	19	13 %	41	13 %
SAM	25	12 %	38	15 %	35	14 %	98	14 %
NAT	5	5 %	13	6 %	16	6 %	34	6 %
JORD	3	9 %	17	23 %	19	20 %	39	19 %
SUND	15	13 %	30	26 %	23	21 %	68	20 %
TEK	5	8 %	11	6 %	23	10 %	39	8 %
I alt	66	12 %	118	12 %	135	12 %	319	12 %

Når det gælder det mandlige ansøgermønster er der hverken for stillingerne på lektor- eller adjunkt-niveau sket forandringer mellem de to treårsperioder i andelen af stillinger uden mandlige ansøgere. Blandt professoransættelserne er andelen af stillinger uden mandlige ansøgere imidlertid steget fra 5 % i 2004-2006 til 12 % i 2007-2009. Stigningen i andelen af professorstillinger uden mandlige ansøgere kan også ses inden for hvert af de videnskabelige hovedområder.

Stillinger uden kvalificerede kvindelige ansøgere

Afgørende for kønsfordelingen i forskerrekutteringen og for forandringerne i kønsfordelingen i universiteternes forskerstab er ikke kun i hvilket omfang stillingerne, der bliver slået op, tiltrækker kvindelige og mandlige ansøgere, men især i hvilket omfang, der – efter bedømmelsesudvalgets vurdering af ansøgerne – er kvalificerede ansøgere af respektive køn.

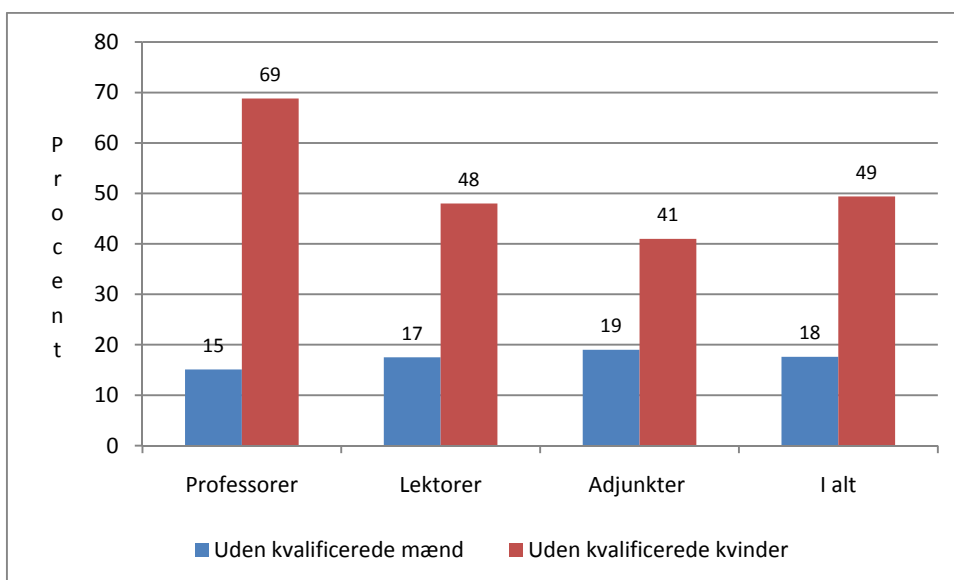
Af de stillinger på professor-, lektor- og adjunkt-niveau, der blev besat i 2007-2009, havde 49 % kun kvalificerede mandlige ansøgere, mens 18 % kun havde kvalificerede kvindelige ansøgere (se figur 2.4 og tabel 2.15 og 2.16).

Kun 31 % af stillingerne på professorniveau, 52 % af stillingerne på lektorniveau og 59 % af stillingerne på adjunkt-niveau havde kvalificerede kvindelige ansøgere. Samtidig var der kvalificerede mandlige ansøgere til 85 % af professorstillingerne, 83 % af stillingerne på lektorniveau og 81 % af stillingerne på adjunkt-niveau.

I den endelige beslutning om ansættelse gik derfor 69 % af stillingerne på professorniveau, 48 % af stillingerne på lektorniveau og 41 % af stillingerne på adjunktniveau direkte til mandlige ansøgere, fordi der ikke var kvalificerede kvindelige ansøgere. Samtidig gik 15 % af professorstillingerne, 17 % af stillingerne på lektorniveau og 19 % af stillingerne på adjunktniveau direkte til kvindelige ansøgere, fordi der ikke var kvalificerede mandlige ansøgere.

Det betyder at i alt 84 % af professorstillingerne, 65 % af stillingerne på lektorniveau og 60 % af stillingerne på adjunktniveau, det vil sige 67 % af alle stillinger, blev fordelt mellem kønnene uden nogen konkurrence mellem kvalificerede mandlige og kvindelige ansøgere.

Figur 2.4 Andel af ansættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, hvor der ikke var kvalificerede mandlige henholdsvis kvalificerede kvindelige ansøgere

Tabel 2.15 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, hvor der ikke var kvalificerede kvindelige ansøgere til stillingerne

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
HUM	22	43 %	48	39 %	37	25 %	107	33 %
SAM	137	68 %	113	45 %	82	32 %	332	47 %
NAT	79	84 %	112	53 %	138	50 %	329	56 %
JORD	18	51 %	31	42 %	31	32 %	80	39 %
SUND	78	67 %	37	32 %	27	24 %	142	41 %
TEK	49	82 %	115	66 %	143	61 %	307	66 %
I alt	383	69 %	456	48 %	458	41 %	1297	49 %

Tabel 2.16 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, hvor der ikke var kvalificerede mandlige ansøgere til stillingerne

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
HUM	17	33 %	19	15 %	32	22 %	68	21 %
SAM	30	15 %	55	22 %	56	22 %	141	20 %
NAT	9	10 %	21	10 %	27	10 %	57	10 %
JORD	5	14 %	18	25 %	31	32 %	54	26 %
SUND	16	14 %	34	29 %	28	25 %	78	23 %
TEK	7	12 %	19	11 %	38	16 %	64	14 %
I alt	84	15 %	166	17 %	212	19 %	462	18 %

Når det gælder forekomsten af kvalificerede ansøgere til stillingerne inden for de forskellige hovedområder viser statistikken, at der inden for alle hovedområder undtaget humaniora var kvalificerede kvindelige ansøgere til mindre end halvdelen af professorstillingerne. Inden for naturvidenskab og teknik havde kun henholdsvis 16 % og 18 % af professorstillingerne kvalificerede kvindelige ansøgere, mens henholdsvis 90 % og 88 % havde kvalificerede mandlige (se tabel 2.17 og 2.18). For kvindernes del dækker tallene over, at kun 15 ud af 94 professorstillinger inden for naturvidenskab og 11 ud af 60 inden for teknik havde kvalificerede kvindelige ansøgere.

Også på lektor- og adjunktniveau er andelen af stillinger uden kvalificerede kvindelige ansøgere høj. Inden for teknik var 66 % af stillingerne på lektorniveau og 61 % af stillingerne på adjunktniveau i 2007-2009 uden kvalificerede kvindelige ansøgere. Inden for naturvidenskab var andelen 53 % blandt stillingerne på lektorniveau og 50 % blandt stillingerne på adjunktniveau. Kun inden for sundhedsvidenskab og humaniora havde over 60 % af stillingerne på lektorniveau kvalificerede kvindelige ansøgere.

En sammenligning af andelen af stillinger med kvalificerede kvindelige ansøgere i 2007-2009 med andelen i 2004-2006 viser, at andelen på både lektor- og adjunktniveau inden for de fleste hovedområder er højere ved ansættelserne i 2007-2009 end i 2004-2006. Kun inden for humaniora er andelen af stillinger med kvalificerede kvindelige ansøgere klart lavere i 2007-2009 end i 2004-2006. Blandt ansættelserne på lektorniveau er andelen faldet fra 65 % til 61 % og blandt ansættelserne på adjunktniveau fra 80 % til 75 %.

Størst har forandringen på adjunktniveau imidlertid været inden for teknik, hvor andelen af stillinger med kvalificerede kvindelige ansøgere er steget fra 25 % i 2004-2006 til 39 % i 2007-2009.

Blandt ansættelserne på professorniveau er andelen af stillinger med kvalificerede kvindelige ansøgere den samme i 2007-2009 som i 2004-2007. Andelen af professorstillinger med kvalificerede mandlige ansøgere er samtidig faldet fra 91 % til 85 %.

På hovedområdeniveau er andelen af professorstillinger med kvalificerede kvindelige ansøgere kun steget inden for humaniora, samfundsvidenskab og jordbrugs- og veterinærvidenskab, mens andelen inden for øvrige hovedområder er faldet. Inden for naturvidenskab er andelen faldet fra 26 % til 16 %.

Den største forandring i andelen af professorater med kvalificerede kvindelige ansøgere er sket inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab, hvor andelen er steget fra 30 % til 49 %.

Når det gælder andelen af professorstillinger med kvalificerede mandlige ansøgere viser statistikken, at andelen er faldet inden for samtlige hovedområder. Størst har forandringen været inden for humaniora, hvor andelen med kvalificerede mandlige ansøgere er faldet fra 80 % til 67 %.

Tabel 2.17 Andel af ansættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2004-2006 og 2007-2009, hvor der var kvalificerede kvindelige ansøgere. Procent

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009
HUM	53	57	65	61	80	75	70	67
SAM	22	32	48	55	62	68	47	53
NAT	26	16	38	47	43	50	38	44
JORD	30	49	59	58	62	68	55	41
SUN	37	33	58	68	69	76	53	59
TEK	21	18	31	34	25	39	28	34
I alt	31	31	48	52	57	59	48	51

Tabel 2.18 Andel af ansættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2004-2006 og 2007-2009, hvor der var kvalificerede mandlige ansøgere. Procent

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009
HUM	80	67	66	85	71	78	70	79
SAM	91	85	80	78	85	78	84	80
NAT	97	90	95	90	97	90	96	90
JORD	91	86	75	75	73	68	77	74
SUN	90	86	74	71	71	75	80	77
TEK	93	88	91	89	91	84	91	86
I alt	91	85	81	83	82	81	83	82

2.4 Stillinger med ansøgere af begge køn

Kønnenes konkurrence om stillingerne

Kønsfordelingen i ansættelserne i videnskabelige stillinger på universiteterne har helt overvejende været bestemt af andelen af stillinger uden kvalificerede kvindelige henholdsvis mandlige ansøgere. Over tid er der kun sket små forandringer i dette mønster. Over halvdelen af stillingerne er således også i 2007-2009 blevet besat uden konkurrence mellem kønnene. I treårsperioden blev 53 % af alle stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau fordelt mellem kønnene som følge af, at der kun var ansøgere af det ene køn. Det er ét procentpoint mindre end i treårsperioden 2004-2006.

Konkurrencen mellem mandlige og kvindelige ansøgere om de opslåede stillinger har i den seneste treårsperiode kun gældt de 47 % af stillingerne, der har haft ansøgere af begge køn (se tabel 2.19). I realiteten har andelen af stillinger, hvor der har været konkurrence mellem kønnene, været endnu mindre, fordi en del af ansøgerne efter bedømmelsesudvalgenes vurdering er blevet sorteret fra som ikke-kvalificerede.

Tabel 2.19 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, opgjort efter ansøgernes køn

	Stillinger med både mandlige og kvindelige ansøgere		Stillinger med kun mandlige ansøgere		Stillinger med kun kvindelige ansøgere		Stillingsbesættelser i alt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Professor	162	29 %	329	59 %	66	12 %	557	100 %
Lektor	459	48 %	373	39 %	118	12 %	950	100 %
Adjunkt	622	56 %	361	32 %	135	12 %	1118	100 %
I alt	1243	47 %	1063	40 %	319	12 %	2625	100 %

Konkurrencen mellem kvalificerede kvindelige og mandlige ansøgere

Konkurrencen om stillingerne gælder kun mellem de ansøgere, der af bedømmelsesudvalgene bliver fundet kvalificerede til de stillinger de har søgt. Konkurrencen mellem kønnene omfatter således kun de stillinger, hvor der samtidig er kvalificerede ansøgere af begge køn. Det er kun for disse stillingers vedkommende, at det ansættende organ i den endelige beslutning om ansættelse har mulighed for at vælge at ansætte enten en mandlig eller en kvindelig ansøger.

Kun 866 (33 %) af de i alt 2.625 stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der i 2007-2009 blev besat efter opslag, havde kvalificerede ansøgere af begge køn (se tabel 2.20). Kun til disse stillinger var der for hver stilling mindst én kvalificeret kvindelig og mindst én kvalificeret mandlig ansøger. Det var således kun ved 90 ud af 557 ansættelser på professorniveau, ved 328 ud af 950 ansættelser på lektorniveau og 448 ud af 1.118 ansættelser på adjunktniveau, at stillingerne i den endelige beslutning om ansættelse kunne tilfalde enten en kvinde eller en mand.

Tabel 2.20 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, opgjort efter de kvalificerede ansøgere køn

	Stillinger med både mandlige og kvindelige kvalificerede ansøgere		Stillinger med kun mandlige kvalificerede ansøgere		Stillinger med kun kvindelige kvalificerede ansøgere		Stillingsbesættelser i alt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
Professor	90	16 %	383	69 %	84	15 %	557	100 %
Lektor	328	35 %	456	48 %	166	17 %	950	100 %
Adjunkt	448	40 %	458	41 %	212	19 %	1118	100 %
I alt	866	33 %	1297	49 %	462	18 %	2625	100 %

Tabellen viser, at to tredjedele (67 %) af de stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, blev fordelt mellem kønnene som en følge af, at stillingerne manglede enten kvalificerede kvindelige ansøgere (49 %) eller kvalificerede mandlige ansøgere (18 %). Disse stillinger blev fordelt mellem kønnene uden valgmuligheder for det ansættende organ når det gælder den ansattes køn. Konkurrencen mellem kønnene gjaldt kun de resterende 33 % af stillingerne. Af stillingerne på professorniveau var andelen, der blev fordelt på basis af en reel konkurrence mellem kønnene, 16 %. Blandt stillingsbesættelserne på lektorniveau var andelen 35 % og på adjunktniveau 40 %.

Andelen af stillinger, hvor der var en reel konkurrence mellem kønnene, det vil sige hvor der samtidig var kvalificerede ansøgere af begge køn, var samlet to procentpoint større i 2007-2009 end i 2004-2006. Forandringen gælder i hovedsag ansættelserne på adjunktniveau, hvor andelen af stillinger med kvalificerede ansøgere af begge køn er steget fra 29 % til 35 %.

Kønsfordelingen i ansættelserne, når både mænd og kvinder har søgt stillingerne

Af de stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009 og hvor der var ansøgere af begge køn, blev 42 % besat med kvinder. Det er den samme andel som i 2004-2006.

Der blev i 2007-2009 besat 162 professorstillinger, som havde både mandlige og kvindelige ansøgere. Af stillingerne gik 36 % til de kvindelige ansøgere. Af de 459 stillinger, på lektorniveau, som havde ansøgere af begge køn, gik 40 % til de kvindelige ansøgere, og af de 622 stillinger på adjunktniveau, som havde ansøgere af begge køn, gik 46 % til kvinderne (se tabel 2.21). Det er for professorstillingerernes vedkommende ét procentpoint mindre end i 2004-2006, mens det for stillingerne på både lektor- og adjunktniveau er stort set samme andel som i 2004-2006.

Inden for teknik tilfaldt en større andel af professorstillingerne end af stillingerne på lektor- og adjunktniveau de kvindelige ansøgere. Inden for øvrige hovedområder var

kvindernes andel af stillingerne på lektor- og adjunktniveau klart større end andelen af professorstillingerne (se tabel 2.21). Af tabellen fremgår også, at mens de kvindelige ansøgere inden for humaniora og teknik fik 45 % af professorstillingerne, varierede kvindernes andel inden for øvrige hovedområder fra 21 % til 37 %.

Det skal bemærkes, at tallene omfatter alle stillinger, som havde både mandlige og kvindelige ansøgere, uden hensyntagen til om ansøgerne blev fundet kvalificerede eller ej. I tallene i tabel 2.21 indgår derfor også et antal stillinger, der gik direkte til det ene køn, uden nogen konkurrence mellem kønnene, fordi der ikke var kvalificerede ansøgere af det andet køn.

Tabel 2.21 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor og adjunktniveau i 2007-2009, hvor der var både mandlige og kvindelige ansøgere, opgjort efter videnskabeligt hovedområde og den ansattes køn

	Professor			Lektor			Adjunkt		
	Mænd	Kvinder		Mænd	Kvinder		Mænd	Kvinder	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Antal	Andel	Antal	Antal	Andel
HUM	11	9	45 %	44	38	46 %	46	51	48 %
SAM	39	23	37 %	64	54	46 %	82	74	43 %
NAT	15	4	21 %	77	37	32 %	95	62	28 %
JORD	12	6	33 %	16	12	43 %	24	28	49 %
SUND	21	11	34 %	33	23	41 %	28	37	54 %
TEK	6	5	45 %	41	20	33 %	63	32	24 %
I alt	104	58	36 %	275	184	40 %	338	284	37 %

Konkurrencen mellem kønnene i ansættelserne – eller hvem fik stillingerne (mænd eller kvinder), når der var kvalificerede ansøgere af begge køn

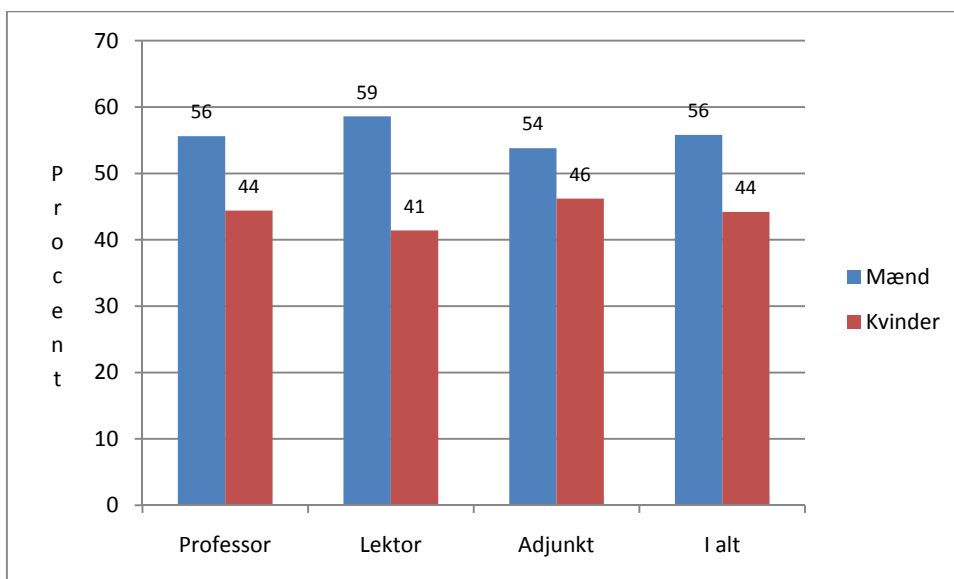
Ved de 866 stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev gennemført i 2007-2009, og hvor der samtidig var både kvalificerede kvindelige og kvalificerede mandlige ansøgere, fik kvinderne 44 % af stillingerne (se figur 2.5).

Af de 90 stillinger på professorniveau, der havde kvalificerede ansøgere af begge køn, gik 44 % til kvinderne. Af de 328 stillinger på lektorniveau med kvalificerede ansøgere af begge køn gik 41 % til kvinderne og af de 448 stillinger på adjunktniveau, hvor mænd og kvinder konkurrerede om stillingerne, gik 46 % til de kvindelige ansøgere.

Inden for humaniora og sundhedsvidenskab fik kvinderne næsten halvdelen (49 %) af alle stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der havde kvalificerede ansøgere af begge køn. Inden for samfundsvidenskab var tilsvarende andel 47 %, inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab 44 % og inden for naturvidenskab 40 %, mens andelen inden for teknik var 33 %. Inden for samfundsvidenskab og teknik fik kvinderne over halvdelen af professorstillingerne. Det skal dog bemærkes, at kvindernes høje andel af

professorstillingerne inden for teknik (75 %) dækker over kun fire professorstillinger (se tabel 2.22).

Figur 2.5 Kønsfordeling blandt nyansatte på professor-, lektor og adjunktniveau i 2007-2009, ved stillingsbesættelser, hvor der var både kvalificerede mandlige og kvalificerede kvindelige ansøgere

Tabel 2.22 Stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, hvor der var kvalificerede ansøgere af begge køn. Opgjort på videnskabelige hovedområder efter den ansattes køn

	Professor			Lektor			Adjunkt		
	Mænd	Kvinder		Mænd	Kvinder		Mænd	Kvinder	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Antal	Andel	Antal	Antal	Andel
HUM	7	5	42 %	28	28	50 %	40	38	49 %
SAM	15	18	55 %	46	37	45 %	62	53	46 %
NAT	6	0	0 %	50	29	37 %	62	51	45 %
JORD	8	4	33 %	13	11	46 %	18	16	47 %
SUND	13	10	43 %	27	19	41 %	24	32	57 %
TEK	1	3	75 %	28	12	30 %	35	17	33 %
I alt	50	40	44 %	192	136	41 %	241	207	46 %

Kønsfordelingen i ansættelserne, hvor stillingerne havde kvalificerede ansøgere af begge køn, skal også ses i sammenhæng med antallet af kvalificerede mandlige henholdsvis kvindelige ansøgere. Af tabel 2.23 fremgår, at der til de næsten 870 stillinger, der blev fordelt efter konkurrence mellem kvalificerede ansøgere af begge køn, var godt 4.600

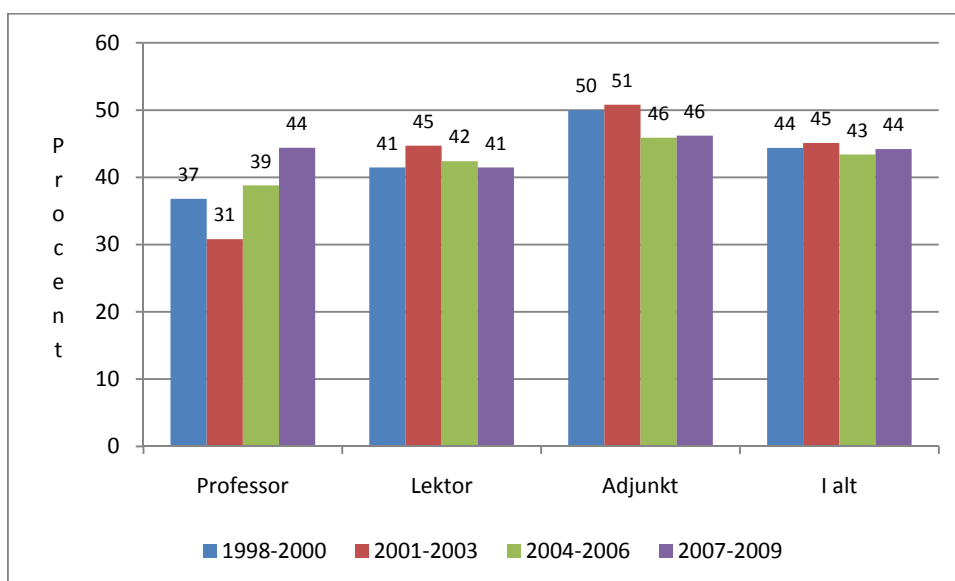
kvalificerede mandlige ansøgere og godt 2.100 kvalificerede kvindelige. Det betyder, at der til hver stilling i gennemsnit var 5,3 kvalificerede mandlige og 2,5 kvalificerede kvindelige ansøgere.

Til hver af de stillinger på adjunkt- og professorniveau, der havde kvalificerede ansøgere af begge køn, var der i gennemsnit dobbelt så mange kvalificerede mandlige som kvalificerede kvindelige ansøgere. Til trods for dette opnåede kvinderne 46 % af stillingerne på adjunktniveau og 44 % af stillingerne på professorniveau. Til stillingerne på lektorniveau med kvalificerede ansøgere af begge køn var der i gennemsnit to kvalificerede kvindelige og fem kvalificerede mandlige ansøgere per stilling, og her fik kvinderne 41 % af stillingerne.

Tabel 2.23 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, hvor der var både kvalificerede kvindelige og kvalificerede mandlige ansøgere til stillingerne, opgjort efter den ansattes køn

	Antal stillinger efter den ansattes køn				Antal kvalificerede ansøgere i alt		Gennemsnitligt antal kvalificerede ansøgere per stilling	
	Mænd		Kvinder		Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder
	Antal	Andel	Antal	Andel				
Professor	50	56 %	40	44 %	258	136	2,9	1,5
Lektor	192	59 %	136	41 %	1631	665	5,0	2,0
Adjunkt	241	54 %	207	46 %	2739	1330	6,1	3,0
I alt	483	56 %	383	44 %	4628	2131	5,3	2,5

Figur 2.6 Andel af kvinder blandt ansatte i stillinger på professor-, lektor og adjunktniveau i 1998-2009, ved stillingsbesættelser, hvor der var både kvalificerede kvindelige og kvalificerede mandlige ansøgere til hver stilling

Over tid har der kun været små forandringer i fordelingen mellem kønnene af de stillinger, som har haft kvalificerede ansøgere af begge køn. Af figur 2.6 fremgår, at kvindeandelen af samtlige ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, hvor der har været konkurrence mellem kvalificerede ansøgere af begge køn, har været den samme i 2007-2009 som i 2004-2006. Andelen har også ligget stabilt på omkring 44 % siden slutningen af 90'erne. I stillingerne på professorniveau ses der dog en stigende tendens i udviklingen af andelen af stillinger, der har tilfaldet kvinderne, og i 2007-2009 var andelen seks procentpoint højere end i 2004-2006.

2.5 Det mandlige og kvindelige ansøgningstryk

Antal ansøgere per stilling

Når stillingerne på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009 efter opslag, opdeles på køn efter antallet af ansøgere, fremgår det, at 49 % af de stillinger der havde kvindelige ansøgere, kun havde én kvindelig ansøger. Af de stillinger, som havde mandlige ansøgere, havde 35 % kun én mandlig ansøger (se tabel 2.24 og 2.25). Andelen af stillinger med kun én ansøger er for begge køns vedkommende stort set den samme som i 2004-2006.

Af de professorstillinger, som søgtes af kvinder, havde 71 % i 2007-2009 kun én kvindelig ansøger. I ansættelserne på lektorniveau var andelen 51 % og i stillingerne på adjunktniveau 40 %. Andelen af stillinger med kun én kvindelig ansøger er for professorstillingerne steget med ti procentpoint i forhold til 2004-2006, mens andelen er faldet noget for ansættelserne på lektor- og adjunktniveau.

Tabel 2.24 Stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, opgjort efter antal kvindelige ansøgere per stilling

	Antal stillinger efter antal kvindelige ansøgere per stilling			Stillinger i alt	Andel af stillinger med kvindelige ansøgere	
	Professor	Lektor	Adjunkt		2007-09	(2004-06)
0 kvindelige ansøgere	329	373	361	1063	---	---
1 kvindelig ansøger	163	295	303	761	49 %	(50 %)
2 kvindelige ansøgere	43	149	169	361	23 %	(23 %)
3 kvindelige ansøgere	7	51	90	148	9 %	(10 %)
Mere end 3 kvindelige ansøgere	15	82	195	292	19 %	(17 %)
I alt (antal stillinger)	557	950	1118	2625	100 %	(100 %)
Kvindelige ansøgere i alt	349	1259	2489	4097	---	---
Stillinger med kvindelige ansøgere	228	577	757	1562	---	---

Af stillingerne med mandlige ansøgere havde 42 % af professorstillingerne, 36 % af stillingerne på lektorniveau og 32 % af stillingerne på adjunktniveau kun én mandlig ansøger. Andelen af professorstillinger med kun én mandlig ansøger var i 2007-2009 syv procentpoint større end i 2004-2006. Blandt stillingerne på lektorniveau er andelen med kun én mandlig ansøger steget med et par procentpoint, mens andelen blandt stillingerne på adjunktniveau er faldet med fem procentpoint.

Tabel 2.25 Stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, opgjort efter antal mandlige ansøgere per stilling

	Antal stillinger efter antal mandlige ansøgere per stilling			Stillinger i alt	Andel af stillinger med mandlige ansøgere	
	Professor	Lektor	Adjunkt		2007-09	(2004-06)
0 mandlige ansøgere	66	118	135	319	----	----
1 mandlig ansøger	205	298	310	813	35 %	(35 %)
2 mandlige ansøgere	110	134	172	416	18 %	(19 %)
3 mandlige ansøgere	45	91	92	228	10 %	(12 %)
Mere end 3 mandlige ansøgere	131	309	409	849	37 %	(34 %)
I alt (antal stillinger)	557	950	1118	2625	100 %	(100 %)
Mandlige ansøgere i alt	1500	3878	6466	11 844	----	----
Stillinger med mandlige ansøgere	491	832	983	2306	----	----

Af samtlige stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, som søgtes af kvinder, havde 19 % flere end tre kvindelige ansøgere. Af stillinger, som havde mandlige ansøgere, havde næsten en dobbelt så stor andel (37 %) flere end tre mandlige ansøgere. Andelen af stillinger med flere end tre ansøgere er for både kvindernes og mændenes vedkommende steget med 2-3 procentpoint sammenlignet med 2004-2006.

Antal kvalificerede ansøgere per stilling

Af de stillinger på professor- lektor- og adjunktniveau, som i 2007-2009 efter bedømmelsesudvalgenes vurdering havde kvalificerede kvindelige ansøgere, havde 61 % kun én kvalificeret kvindelig ansøger (se tabel 2.26). Det er samme andel som i 2004-2006. I professorkategorien var andelen af stillinger med kun én kvindelig ansøger 78 % (76 % i 2004-2006), i lektorkategorien 64 % (65 %) og i adjunktkategorien 55 % (53 %).

Af de stillinger, som efter bedømmelsesudvalgenes vurdering havde kvalificerede mandlige ansøgere, havde 51 % (49 % i 2004-2006) kun én kvalificeret mandlig ansøger (se tabel 2.27). I professorkategorien var andelen med kun én kvalificeret mandlig ansøger 59 % (52 %), i lektorkategorien 51 % (47 %) og i adjunktkategorien 46 % (49 %).

Tabel 2.26 Stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, opgjort efter antal kvalificerede kvindelige ansøgere per stilling

	Antal stillinger efter antal kvalificerede kvindelige ansøgere per stilling			Stillinger i alt	Andel af stillinger med kvalificerede kvindelige ansøgere	
	Professor	Lektor	Adjunkt		2007-09	(2004-06)
0 kval. kvindelige ansøgere	383	456	458	1297	---	---
1 kval. kvindelig ansøger	135	314	363	812	61 %	(61 %)
2 kval. kvindelige ansøgere	30	105	143	278	21 %	(20 %)
3 kval. kvindelige ansøgere	5	30	42	77	6 %	(8 %)
Mere end 3 kval. kvindelige ansøgere	4	45	112	161	12 %	(10 %)
I alt (antal stillinger)	557	950	1118	2625	100 %	(100 %)
Kval. kvindelige ansøgere	233	857	1603	2693	---	---
Stillinger med kval. kvindelige ansøgere	174	494	660	1328	---	---

Tabel 2.27 Stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, opgjort efter antal kvalificerede mandlige ansøgere per stilling

	Antal stillinger efter antal kvalificerede mandlige ansøgere per stilling			Stillinger i alt	Andel af stillinger med kvalificerede mandlige ansøgere	
	Professor	Lektor	Adjunkt		2007-09	(2004-06)
0 kval. mandlige ansøgere	84	166	212	462	---	---
1 kval. mandlig ansøger	280	402	417	1099	51 %	(49 %)
2 kval. mandlige ansøgere	98	119	169	386	18 %	(20 %)
3 kval. mandlige ansøgere	23	68	86	177	8 %	(10 %)
Mere end 3 kval. mandlige ansøgere	72	195	234	501	23 %	(20 %)
I alt (antal stillinger)	557	950	1118	2625	100 %	(100 %)
Kval. mandlige ansøgere	955	2536	3656	7147	---	---
Stillinger med kval. mandlige ansøgere	473	784	906	2163	---	---

Sammenlignet med ansættelserne i 2004-2006 er andelen af stillinger med kun én kvalificeret mandlig ansøger steget med syv procentpoint i professorkategorien og fire pro-

centpoint i lektorkategorien, mens den er faldet med tre procentpoint i adjunktkategorien.

Af stillingerne med kvalificerede kvindelige ansøgere havde 18 % i 2007-2009 flere end to kvalificerede kvindelige ansøgere. Af stillingerne med kvalificerede mandlige ansøgere havde 31 % flere end to kvalificerede mandlige ansøgere.

I 2007-2009 havde 30 professorstillinger to kvalificerede kvindelige ansøgere, fem stillinger havde tre, mens fire stillinger havde flere end tre. Af professorstillingerne med kvalificerede mandlige ansøgere havde 98 to kvalificerede ansøgere. 23 stillinger havde tre og 72 havde flere end tre. Det betyder, at af professorstillingerne med kvalificerede kvindelige ansøgere havde 5 % tre eller flere kvalificerede kvindelige ansøgere, mens tilsvarende andel for mændene var 20 %.

2.6 Sammendrag om kønsfordelingen i forskerrekrutteringen

I 2007-2009 blev der på universiteterne i Danmark besat 2.625 stillinger efter opslag på professor, lektor- og adjunktniveau. Andelen af kvinder blandt de nyansatte var 32 %. Opgjort på stillingskategorier var kvindeandelen 22 % blandt professoransættelserne, 32 % blandt ansættelserne på lektorniveau og 37 % blandt ansættelserne på adjunktniveau.

Kvindeandelen blandt de nyansatte har i alle tre stillingskategorier været større i 2007-2009 end i 2004-2006. Kvindeandelen i forskeransættelserne i 2007-2009 har også i alle tre stillingskategorier på alle universiteter og alle hovedområder været større end andelen af kvinder i bestanden ved udgangen af både 2006 og 2009. Det betyder at kvindeandelen i det videnskabelige personale på universiteterne har været stigende også efter universitetsfusionerne i 2007.

Den vigtigste statistiske forklaring til kønsfordelingen i forskeransættelserne er, at 40 % af alle ansættelser i stillinger på professor-, lektor og adjunktniveau, der blev gennemført i 2007-2009 efter opslag, blev gennemført uden kvindelige ansøgere og 12 % uden mandlige. Det betyder, at over halvdelen af stillingerne (53 %) blev fordelt mellem kønnene alene som følge af kønnenes ansøgningsmønster og uden mulighed for hverken bedømmelsesudvalg eller ansættende organer at påvirke fordelingen af stillingerne mellem kønnene.

Når det kun tages i betragtning ansøgere, der blev fundet kvalificerede, viser det sig, at næsten halvdelen (49 %) af stillingerne ikke havde kvalificerede kvindelige ansøgere, mens 18 % manglede kvalificerede mandlige ansøgere. Det betyder, at to tredjedele af de stillinger, der blev besat i 2007-2009, blev fordelt mellem kønnene som følge af, at der til stillingerne kun var kvalificerede ansøgere af det ene køn.

Næsten syv ud af ti professorstillinger, fem ud af ti stillinger i lektorkategorien og fire ud af ti stillinger i adjunktkategorien gik til de mandlige ansøgere, fordi der ikke var nogen kvalificeret kvindelig ansøger til nogen af stillingerne. Tilsvarende gik cirka 1,5 ud af ti professorstillinger og lidt under to ud af ti stillinger i både lektor- og adjunktkategorien direkte til kvindelige ansøgere, fordi der ikke var nogen kvalificeret mandlig ansøger.

Kun en tredjedel (33 %) af de stillinger, der blev besat i 2007-2009, havde kvalificerede ansøgere af begge køn. Kun ved disse stillinger var det ved beslutningen om ansættelse mulighed for at vælge mellem en kvindelig og en mandlig ansøger.

I de næsten 870 stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau, hvor der var konkurrence mellem kvalificerede ansøgere af begge køn, fik kvinderne 44 % af stillingerne. Også af professorstillingerne fik kvinderne 44 %, mens andelen af stillingerne på lektorniveau var 41 % og af stillingerne på adjunktniveau 46 %.

Kvindeandelen blandt samtlige nyansatte i de stillingsbesættelser, hvor der var kvalificerede ansøgere af begge køn, var stort set den samme i 2007-2009 som i 2004-2006. I ansættelserne i professorstillinger var kvindeandelen i 2007-2009 dog fem procentpoint højere end i 2004-2006, og i lektorkategorien knap et procentpoint lavere. I adjunktkategorien var kvindeandelen blandt de nyansatte den samme i begge perioder.

Sammenfattende vises i tabel 2.28 antallet af ansøgere, antallet af kvalificerede ansøgere og antallet af ansatte samt kønsfordelingen blandt disse ved samtlige ansættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev gennemført i 2007-2009 efter opslag.

Tabellen viser, at kvinderne udgjorde 26 % af ansøgerne og 27 % af de ansøgere, der blev fundet kvalificerede. Også inden for de enkelte stillingskategorier var kvindeandelen marginalt højere blandt de ansøgere, der blev fundet kvalificerede, end blandt samtlige ansøgere.

Endelig var kvindeandelen i alle tre stillingskategorier højere blandt dem, der fik stillingerne, end blandt de kvalificerede ansøgere. Mens kvindeandelen udgjorde 27 % af samtlige kvalificerede ansøgere, var kvindeandelen 32 % blandt dem, der fik stillingerne. I adjunktkategorien var kvindeandelen blandt dem, der blev ansat, syv procentpoint højere, i lektorkategorien fem procentpoint højere og i professorkategorien knap tre procentpoint højere end blandt de kvalificerede ansøgere.

Tabel 2.28 Ansøgere, kvalificerede ansøgere og ansatte ved ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009

	Ansøgere			Kvalificerede ansøgere			Ansatte		
	Mænd		Kvinder	Mænd		Kvinder	Mænd		Kvinder
	Antal	Andel		Antal	Andel		Antal	Andel	
Professor	1500	349	19 %	955	233	20 %	433	124	22 %
Lektor	3878	1259	24 %	2536	857	25 %	648	302	32 %
Adjunkt	6466	2489	28 %	3656	1603	30 %	699	419	37 %
I alt	11 844	4097	26 %	7147	2693	27 %	1780	845	32 %

3 Ansøgningsmønstret og konkurrencen om stillingerne

3.1 Ansøgerfeltets størrelse og sammensætning

Ansøgere og kvalificerede¹³

Der var i alt 15.900 ansøgere¹⁴ til de cirka 2.600 stillinger på professor-, lektor- og adjunkt-niveau, der blev besat på universiteterne i 2007-2009. Af ansøgerne var cirka 11.800 (74 %) mænd og 4.100 (26 %) kvinder. Ansøgernes og de kvalificerede ansøgers fordeling på stillingskategorier fremgår af tabel 3.1.

Af ansøgerne blev godt 9.800 (62 %) bedømt kvalificerede. De kvalificerede ansøgere var fordelt på godt 7.100 (73 %) mænd og 2.700 (27 %) kvinder. Andelen af kvinder blandt de kvalificerede ansøgere var således noget større end blandt ansøgerne.

Tabel 3.1 Ansøgere og kvalificerede ansøgere til stillinger på professor-, lektor- og adjunkt-niveau i 2007-2009

	Professor			Lektor			Adjunkt		
	Stillin- ger	Ansø- gere	Kvalifice- rede	Stillin- ger	Ansø- gere	Kvalifice- rede	Stillin- ger	Ansø- gere	Kvalifi- cerede
2007	151	572	383	289	1399	1013	332	2483	1577
2008	190	625	364	343	1917	1248	406	2838	1569
2009	216	652	441	318	1821	1132	380	3634	2113
I alt	557	1849	1188	950	5137	3393	1118	8955	5259
Heraf ud- lændinge		729	356	----	2893	1725	----	6282	3457

Til professorstillingerne blev en lidt større andel af de kvindelige (67 %) end af de mandlige ansøgere (64 %) bedømt kvalificeret (se tabel 3.2 og 3.3). Det samme gælder ved stillingsbesættelserne på lektorniveau, hvor 68 % af de kvindelige ansøgere og 65 % af de mandlige blev bedømt kvalificerede. Ved stillingsbesættelserne på adjunkt-niveau blev en klart større andel af de kvindelige (64 %) ansøgere end af de mandlige (57 %)

¹³ Oplysningerne om antallet af ansøgere og kvalificerede ansøgere skal tolkes med forsigtighed. I mange tilfælde er der blevet besat flere stillinger på basis af det samme stillingsopslag, eller der er blevet slået op én stilling, som har resulteret i flere ansættelser. Hver af de ansættelser, som hører til det samme stillingsopslag, er som regel blevet indberettet af universiteterne med det samme antal ansøgere og det samme antal kvalificerede ansøgere. Hvis et stillingsopslag fx har modtaget 50 ansøgninger, og der er blevet ansat 5 personer, er hver ansættelse blevet registreret i statistikken med 50 ansøgere.

¹⁴ Det er tale om antallet af ansøgninger og ikke om antallet af personer. Antallet af ansøgere til stillingerne, der blev besat i treårsperioden, er betydeligt mindre end antallet af ansøgninger, fordi flere ansøgere har søgt flere af stillingerne.

fundet kvalificerede. Samlet blev 66 % af de kvindelige ansøgere og 60 % af de mandlige ansøgere til de videnskabelige stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau bedømt kvalificerede.

Tabel 3.2 Ansøgere til stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, opgjort på videnskabelige hovedområder efter ansørgernes køn

	Professor			Lektor			Adjunkt		
	Mænd	Kvinder		Mænd	Kvinder		Mænd	Kvinder	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Antal	Andel	Antal	Antal	Andel
HUM	161	73	31 %	431	221	34 %	497	392	44 %
SAM	538	123	19 %	701	303	30 %	1631	732	31 %
NAT	321	46	13 %	1419	287	17 %	2243	555	20 %
JORD	124	26	17 %	128	70	35 %	223	138	38 %
SUND	246	61	20 %	262	181	41 %	354	302	46 %
TEK	110	20	15 %	937	197	17 %	1518	370	20 %
I alt	1500	349	19 %	3878	1259	25 %	6466	2489	28 %

Tabel 3.3 Kvalificerede ansøgere til stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, opgjort på videnskabelige hovedområder efter de kvalificerede ansørgernes køn

	Professor			Lektor			Adjunkt		
	Mænd	Kvinder		Mænd	Kvinder		Mænd	Kvinder	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Antal	Andel	Antal	Antal	Andel
HUM	92	47	34 %	269	130	33 %	324	248	43 %
SAM	334	80	19 %	479	207	30 %	1340	571	30 %
NAT	173	31	15 %	915	182	17 %	1006	328	25 %
JORD	93	18	16 %	110	60	35 %	132	105	44 %
SUND	191	45	19 %	196	134	41 %	219	178	45 %
TEK	72	12	14 %	567	144	20 %	635	173	21 %
I alt	955	233	20 %	2536	857	25 %	3656	1603	30 %

Andelen af ansøgere, der blev bedømt kvalificerede, var seks procentpoint mindre i 2007-2009 end i 2004-2006. Opdelt på stillingskategorier er billedet mere varieret. Andelen af kvalificerede ansøgere blandt ansørgerne til professorstillingerne er steget fra 59 % i 2004-2006 til 64 % i 2007-2009, mens andelen blandt ansørgerne til stillingerne på

adjunktniveau er faldet fra 71 % til 59 %. Blandt ansøgerne til stillingerne på lektorniveau er andelen af kvalificerede faldet marginalt fra 67 % til 66 %.

I professoransættelserne er det især blandt de mandlige ansøgere, at andelen af kvalificerede ansøgere er steget. I 2007-2009 blev 64 % af de mandlige og 67 % af de kvindelige ansøgere fundet kvalificerede. I 2004-2006 var andelen 55 % af de mandlige ansøgere og 62 % af de kvindelige. I lektorkategorien faldt andelen af kvalificerede blandt de mandlige ansøgere fra 68 % til 65 %, mens andelen af kvalificerede steg marginalt blandt de kvindelige, fra 67 % til 68 %. Størst har forandringen været ved stillingsbesættelserne på adjunktniveau, hvor andelen af kvalificerede blandt de mandlige ansøgere faldt fra 71 % til 57 % og blandt de kvindelige fra 72 % til 64 %.

Af tabellerne 3.2 og 3.3 fremgår også, at kvinderne udgjorde 19 % af ansøgerne og 20 % af de kvalificerede ansøgere til professorstillingerne. Når det gælder stillingerne på lektorniveau udgjorde kvinderne 25 % både af ansøgerne og af de kvalificerede ansøgere. Og når det gælder stillingerne på adjunktniveau var andelen af kvinder 28 % blandt ansøgerne og 30 % blandt de kvalificerede ansøgere.

Udenlandske ansøgere¹⁵

Der var i alt 9.900 ansøgere med udenlandsk statsborgerskab blandt ansøgerne til de stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009 efter opslag. Af de udenlandske ansøgere blev godt 5.500 (56 %) bedømt kvalificerede. De udenlandske ansøgere udgjorde 62 % af samtlige ansøgere og 56 % af de kvalificerede ansøgere.

Det skal bemærkes, at både antallet af udenlandske ansøgere og antallet af kvalificerede udenlandske ansøgere er overvurderet i statistikken, blandt andet grundet et stort antal udenlandske ansøgere til et begrænset antal stillinger, hvor der samtidig kun har været et fåtal eller ingen danske ansøgere. I flere af disse stillingsbesættelser er der desuden blevet ansat flere personer på basis af det samme stillingsopslag og hver af disse ansættelser er i statistikken blevet registreret med det samme høje antal ansøgere. Andelen af udlændinge blandt ansøgerne og de kvalificerede ansøgere er derfor misvisende højt.

En opdeling af stillingsbesættelserne i 2007-2009 efter antallet af ansøgere per stilling viser, at 83 % af alle stillinger havde færre end 10 ansøgere. Stillingerne med færre end 10 ansøgere havde imidlertid kun 40 % af alle ansøgere. Af disse ansøgere var 57 % danske og 43 % udenlandske. De resterende 17 % af stillingerne, som havde ti eller flere ansøgere per stilling, tegnede sig for 60 % af alle ansøgere. Af disse ansøgere var 25 % danske og 75 % udenlandske (se tabel 3.4).

Det skal bemærkes, at andelen af stillinger med flere end ti ansøgere, hvoraf en majoritet er udenlandske, er betydeligt større ved stillingsbesættelserne på adjunktniveau end på lektor- og professorniveau. Det er især ved postdocansættelser, at andelen af stillinger med mange udenlandske ansøgere er høj. Af de 470 postdocstillinger, der blev besat

¹⁵ Med udenlandske ansøgere menes her ansøgere med ikke-dansk statsborgerskab, uanset om ansøgerne på ansøgningstidspunktet var bosiddende i Danmark eller ej. Oplysningerne om udenlandske ansøgere siger ikke i sig selv noget om forekomsten af international mobilitet i forbindelse med stillingsbesættelserne. For spørgsmålet om internationalisering af forskerrekutteringen og forskernes mobilitet fra udlandet i forbindelse med ansættelserne henvises til afsnit 4.2.

efter opslag, havde 131 (28 %) flere end ti ansøgere eller i alt næsten 2.900 ansøgere. Af disse var 84 % udenlandske. Postdocstillingerne med 10 eller flere ansøgere havde i gennemsnit 22 ansøgere per stilling, hvoraf 18,4 var udenlandske og 3,5 danske.

Tabel 3.4 Stillingsbesættelser på professor-, lektor og adjunktniveau i 2007-2009, opgjort efter stillingskategori og antal danske og udenlandske ansøgere per stilling

Ansøgere per stilling		Professor	Lektor	Adjunkt	Forsker	Postdoc	I alt
Under 10	Antal stillinger I alt	513	817	464	55	339	2188
	Antal ansøgere I alt	1269	2476	1426	172	1100	6443
	Heraf:						
	– danske ansøgere	844	1440	862	93	436	3675
	– udenlandske ansøgere	425	1036	564	79	664	2768
10-19	Antal stillinger I alt	41	91	65	10	83	290
	Antal ansøgere I alt	512	1279	858	150	1119	3918
	Heraf:						
	– danske ansøgere	251	476	405	39	269	1440
	– udenlandske ansøgere	261	803	453	111	850	2478
20-29	Antal stillinger I alt	3	25	12		24	64
	Antal ansøgere I alt	68	621	291		562	1542
	Heraf:						
	– danske ansøgere	25	174	94		80	373
	– udenlandske ansøgere	43	447	197		482	1169
30-39	Antal stillinger I alt		8	11	2	8	29
	Antal ansøgere I alt		272	372	60	271	975
	Heraf:						
	– danske ansøgere		45	39	13	26	123
	– udenlandske ansøgere		227	333	47	245	852
40-49	Antal stillinger I alt			10	1	7	18
	Antal ansøgere I alt			446	46	299	791
	Heraf:						
	– danske ansøgere			31	0	25	56
	– udenlandske ansøgere			415	46	274	735
50 eller der-over	Antal stillinger I alt		9	16	2	9	36
	Antal ansøgere I alt		489	1057	110	616	2272
	Heraf:						
	– danske ansøgere		109	144	60	57	370
	– udenlandske ansøgere		380	913	50	559	1902
I alt	Antal stillinger I alt	557	950	578	70	470	2625
	Antal ansøgere I alt	1849	5137	4450	538	3967	15 941
	Heraf:						
	– danske ansøgere	1120	2244	1575	205	893	6037
	– udenlandske ansøgere	729	2893	2875	333	3074	9904

Der er betydelige forskelle mellem de videnskabelige hovedområder i det udenlandske indslag i ansørgertet. Det naturvidenskabelige og det tekniske hovedområde har det mest internationale ansørgert, mens det mindst internationale findes inden for humaniora og sundhedsvidenskab (se tabel 3.5).

Tabel 3.5 Udlændinge blandt ansøgere til stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, opgjort på videnskabelige hovedområder og stillingskategorier

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	An-søgere i alt	Heraf udlændinge	An-søgere i alt	Heraf udlændinge	An-søgere i alt	Heraf udlændinge	An-søgere i alt	Heraf udlændinge
HUM	234	47 %	652	30 %	889	39 %	1775	37 %
SAM	661	37 %	1004	46 %	2363	71 %	4028	59 %
NAT	367	45 %	1706	69 %	2798	79 %	4871	73 %
JORD	150	41 %	198	36 %	361	54 %	709	46 %
SUND	307	25 %	443	39 %	656	47 %	1406	40 %
TEK	130	54 %	1134	71 %	1888	82 %	3152	77 %
I alt	1849	39 %	5137	56 %	8955	70 %	15 941	62 %

Tabel 3.6 Udlændinge blandt kvalificerede ansøgere til stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, opgjort på videnskabelige hovedområder og stillingskategorier

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	Kvalificerede an-søgere i alt	Heraf udlændinge	Kvalificerede an-søgere i alt	Heraf udlændinge	Kvalificerede an-søgere i alt	Heraf udlændinge	Kvalificerede an-søgere i alt	Heraf udlændinge
HUM	139	42 %	399	28 %	572	37 %	1110	34 %
SAM	414	30 %	686	42 %	1911	75 %	3011	61 %
NAT	204	27 %	1097	62 %	1334	68 %	2635	63 %
JORD	111	31 %	170	30 %	237	42 %	518	36 %
SUND	236	23 %	330	38 %	397	46 %	963	38 %
TEK	84	33 %	711	66 %	808	75 %	1603	69 %
I alt	1188	30 %	3393	51 %	5259	66 %	9840	56 %

Der er en klart større andel af de danske end af de udenlandske ansøgere, der bliver bedømt kvalificerede. Det gælder stort set inden for alle hovedområder og uanset stillingsniveau. Samlet for alle stillingsbesættelser i 2007-2009 blev 71 % af de danske ansøgere bedømt kvalificerede, mens andelen for de udenlandske ansøgere var 56 %. Ved professoransættelserne blev 74 % af de danske ansøgere bedømt kvalificerede, men kun 49 % af de udenlandske. I stillingsbesættelserne på lektorniveau var tilsvarende andele henholdsvis 74 % og 60 % og i stillingsbesættelserne på adjunktniveau henholdsvis 67 % og 55 %.

3.2 Konkurrencen om stillingerne

Ansøgningstrykket

I næsten 800 af de stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev gennemført i 2007-2009, var der kun én ansøger per stilling. Det betyder, at 30 % af de stillinger, der blev besat efter opslag, kun tiltrak én ansøger (se tabel 3.7). Andelen er lidt højere end i 2004-2006, hvor andelen var 27 %.

Af tabellen fremgår, at over 200 stillinger på professorniveau og næsten 300 stillinger på både lektor- og adjunktniveau i 2007-2009 blev besat uden konkurrence fra flere ansøgere. Af professorstillingerne havde fire ud af ti (39 %) kun én ansøger. I lektorkategorien var andelen tre ud af ti (30 %) og i adjunktkategorien havde en fjerdedel (26 %) kun én ansøger. Andelen er i professorkategorien ti procentpoint højere end i 2004-2006. I lektorkategorien er andelen af stillinger med kun én ansøger vokset med fem procentpoint, mens andelen i stillingsbesættelserne på adjunktniveau er faldet med et par procentpoint.

Tabel 3.7 Stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, opgjort efter antal ansøgere per stilling

	Antal stillinger efter antal ansøgere per stilling			Stillinger i alt	Andel af stillinger efter antal ansøgere per stilling	
	Professor	Lektor	Adjunkt		2007-09	(2004-06)
1 ansøger	218	286	291	795	30 %	(27 %)
2 ansøgere	123	146	164	433	16 %	(18 %)
3 ansøgere	64	117	105	286	11 %	(12 %)
Mere end 3 ansøgere	152	401	558	1111	42 %	(43 %)
I alt (antal stillinger)	557	950	1118	2625	100 %	(100 %)
Antal ansøgere i alt	1849	5137	8955	15 941	----	----

En opdeling på videnskabelige hovedområder viser, at fire ud af ti af alle stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau inden for teknik (39 %) og sundhedsvidenskab (37 %) samt tre ud af ti inden for samfundsvidenskab (33 %) og jordbrugs- og veterinærvidenskab (31 %) blev gennemført med kun én ansøger per stilling (se tabel 3.8).

Inden for humaniora og naturvidenskab var andelen af stillinger med kun én ansøger klart mindre end inden for øvrige områder. Humaniora og naturvidenskab adskiller sig også fra de andre hovedområder ved at over halvdelen af stillingerne havde fire eller flere ansøgere, mens tilsvarende andel inden for øvrige områder var mindre end 40 %.

Tabel 3.8 Stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, opgjort på videnskabelige hovedområder efter antal ansøgere per stilling. Andel af stillinger med henholdsvis 1, 2, 3 og flere ansøgere per stilling

	HUM	SAM	NAT	JORD	SUND	TEK	I alt
	Procent						
1 ansøger	19	33	23	31	37	39	30
2 ansøgere	16	17	16	23	18	13	16
3 ansøgere	11	12	10	11	13	10	11
4 eller flere ansøgere	55	39	51	35	32	39	42
I alt	100	100	100	100	100	100	100

Konkurrencen blandt kvalificerede ansøgere

Den ringe konkurrence om de videnskabelige stillinger, som præger en stor del af universiteternes stillingsbesættelser, bliver endnu mere fremtrædende, når ansættelserne analyseres efter antallet af kvalificerede ansøgere. Næsten halvdelen (46 %) af alle stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009 blev gennemført med kun én kvalificeret ansøger per stilling. Ved disse stillingsbesættelser havde det ansættende organ i selve beslutningen om ansættelse ikke nogen mulighed for at vælge mellem flere kvalificerede ansøgere (se tabel 3.9).

Tabel 3.9 Stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, opgjort efter antal kvalificerede ansøgere per stilling

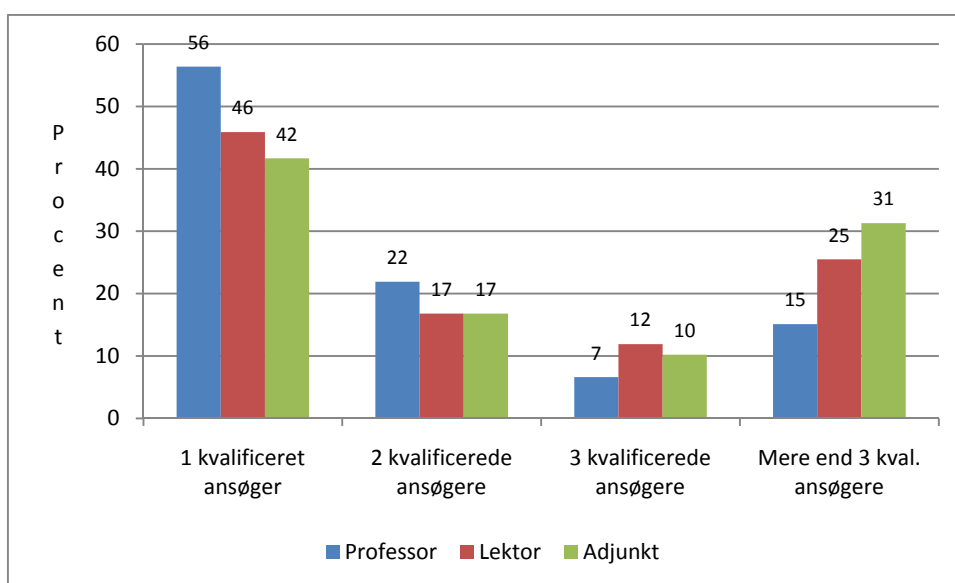
	Antal stillinger efter antal kvalificerede ansøgere per stilling				Andel af stillinger efter antal kvalificerede ansøgere per stilling	
	Professor	Lektor	Adjunkt	Stillinger i alt	2007-09	(2004-06)
1 kvalificeret ansøger	314	436	466	1216	46 %	(42 %)
2 kvalificerede ansøgere	122	160	188	470	18 %	(21 %)
3 kvalificerede ansøgere	37	112	114	263	10 %	(12 %)
4 eller flere kvalificerede ansøgere	84	242	350	676	26 %	(25 %)
I alt (antal stillinger)	557	950	1118	2625	100 %	(100 %)
Antal ansøgere i alt	1188	3393	5259	9840	----	----

Andelen af stillinger med kun én kvalificeret ansøger er steget med fire procentpoint siden 2004-2006, hvor 42 % af alle stillinger kun havde én kvalificeret ansøger. Samtidig er andelen af stillingsbesættelser med henholdsvis to og tre kvalificerede ansøgere faldet med et par procentpoint, mens andelen med fire eller flere er forblevet stort set uforandret.

Af stillingsbesættelserne på professorniveau havde 56 % i 2007-2009 kun én kvalificeret ansøger. Af stillingsbesættelserne på lektorniveau var andelen 46 % og af stillingsbesættelserne på adjunktniveau 42 % (se figur 3.1). Andelen af professorstillinger, der blev besat uden konkurrence, var otte procentpoint højere i 2007-2009 end i 2004-2006. Blandt stillingsbesættelserne på lektorniveau er andelen steget med fire procentpoint og blandt stillingsbesættelserne på adjunktniveau med to.

Af figuren fremgår, at kun hver syvende professorstilling (15 %) havde flere end tre kvalificerede ansøgere. Blandt stillingerne på lektorniveau havde en fjerdedel og blandt stillingerne på adjunktniveau en knap tredjedel flere end tre kvalificerede ansøgere.

Figur 3.1 Stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, opgjort efter antal kvalificerede ansøgere per stilling. Andel af stillinger med henholdsvis 1, 2, 3 og mere end 3 ansøgere per stilling

Konkurrencen blandt kvalificerede ansøgere på hovedområdet

Næsten to tredjedele (62 %) af alle stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau inden for teknik blev i 2007-2009 gennemført med kun én kvalificeret ansøger. Inden for humaniora var tilsvarende andel en tredjedel. Inden for øvrige hovedområder varierede andelen fra 40 % til 48 % (se tabel 3.10).

En opdeling af stillingsbesættelserne efter hovedområde og stillingskategori viser, at tre fjerdedele (75 %) af professorstillingerne inden for teknik kun tiltrak én kvalificeret ansøger. Også inden for øvrige hovedområder, med undtagelse af jordbrugs- og veterinærvidenskab, tiltrak mere end halvdelen af professorstillingerne kun én kvalificeret ansøger. Inden for jordbrugs og veterinærvidenskab var andelen 46 % (se figur 3.2).

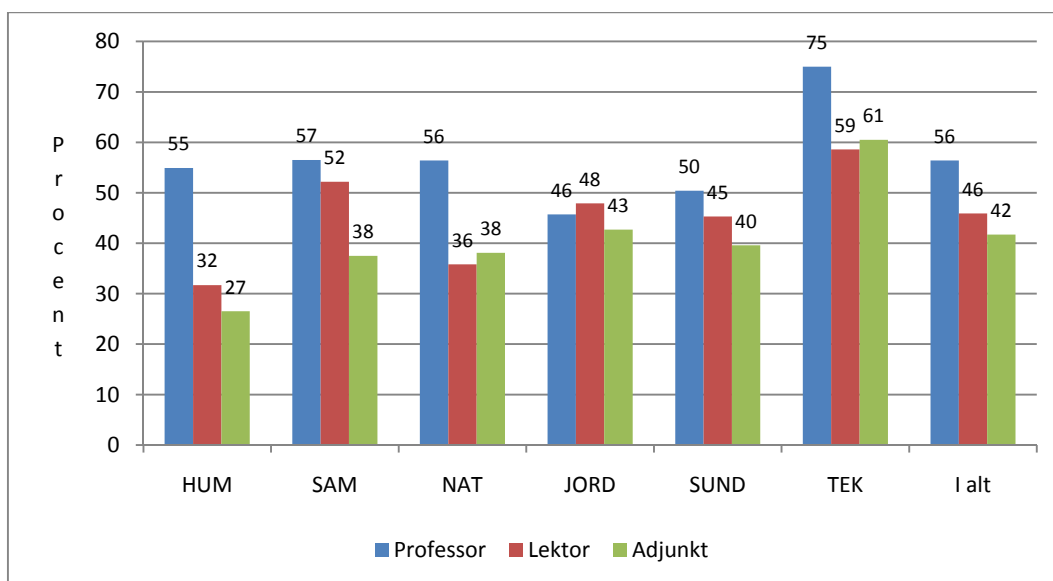
Af stillingerne på lektorniveau havde seks ud af ti inden for teknik og fem ud af ti inden for samfundsvidenskab og jordbrugs- og veterinærvidenskab kun én kvalificeret ansøger, mens andelen inden for humaniora var tre ud af ti.

På adjunktniveau blev lidt over 60 % af stillingsbesættelserne inden for teknik og omkring 40 % af stillingsbesættelserne inden for samfundsvidenskab, naturvidenskab, sundhedsvidenskab og jordbrugs- og veterinærvidenskab besat uden konkurrence. Kun inden for humaniora var andelen under 30 %.

Tabel 3.10 Stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, opgjort på videnskabelige hovedområder efter antal kvalificerede ansøgere per stilling. Andel af stillinger med henholdsvis 1, 2, 3 og flere end 3 kvalificerede ansøgere per stilling

	HUM	SAM	NAT	JORD	SUND	TEK	I alt
	Procent						
1 kvalificeret ansøger	33	48	40	45	45	62	46
2 kvalificerede ansøgere	20	19	16	23	23	12	18
3 kvalificerede ansøgere	13	10	11	9	12	5	10
4 eller flere kvalificerede ansøgere	34	23	33	23	20	22	26
I alt	100	100	100	100	100	100	100

Figur 3.2 Andel af stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, hvor der kun var én kvalificeret ansøger per stilling, opgjort på videnskabelige hovedområder og stillingskategorier

Konkurrencen om stillingerne på universitetsniveau

Ved tre universiteter tiltrak halvdelen eller mere af stillingerne, der blev besat i 2007-2009, kun én kvalificeret ansøger (se tabel 3.11). Tabellen viser, at der er store forskelle mellem universiteterne i andelen af stillinger, der er blevet besat efter en ansøgningsproces med kun én kvalificeret ansøger. Ved AAU var andelen næsten to tredjedele (62 %), ved KU og RUC lidt over en tredjedel og ved ITU 17 %. Ved halvdelen af universiteterne var andelen i 2007-2009 større end i 2004-2006 og ved den anden halvdel lidt mindre. Som følge af universitetsfusionerne i 2007 skal forskellene mellem de to perioder for de enkelte universiteter imidlertid tolkes med forsigtighed (se note under tabel 3.10).

Tabel 3.11 Stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009 og 2004-2006, hvor der kun var én kvalificeret ansøger

	2007-2009			2004-2006		
	Ansættelser i alt	Heraf stillinger med kun én kvalificeret ansøger		Ansættelser i alt	Heraf stillinger med kun én kvalificeret ansøger	
	Antal	Antal	Andel	Antal	Antal	Andel
KU	616	219	36 %	471	155	33 %
AU	600	260	43 %	316	143	45 %
SDU	350	202	58 %	217	94	43 %
RUC	78	27	35 %	83	16	19 %
AAU	314	195	62 %	219	140	64 %
DTU	442	221	50 %	172	69	40 %
CBS	190	86	45 %	113	60	53 %
ITU	35	6	17 %	11	3	27 %
I alt	2625	1216	46 %	1602	680	42 %

Anm.: Der er et databrud mellem 2004-2006 og 2007-2009 som følge af universitetsfusionerne i 2007. Sektorforskningsinstitutionerne, som fusioneredes med universiteterne i 2007, er ikke medregnet i 2004-2006-statistikken. Data for KU og AU i 2004-2006 er omregnet efter universitetsstrukturen gældende fra 1.1.2007 således, at KU er inklusive KVL og DFU, mens AU er inklusive HHÅ og DPU.

3.3 Udenlandske ansøgers betydning

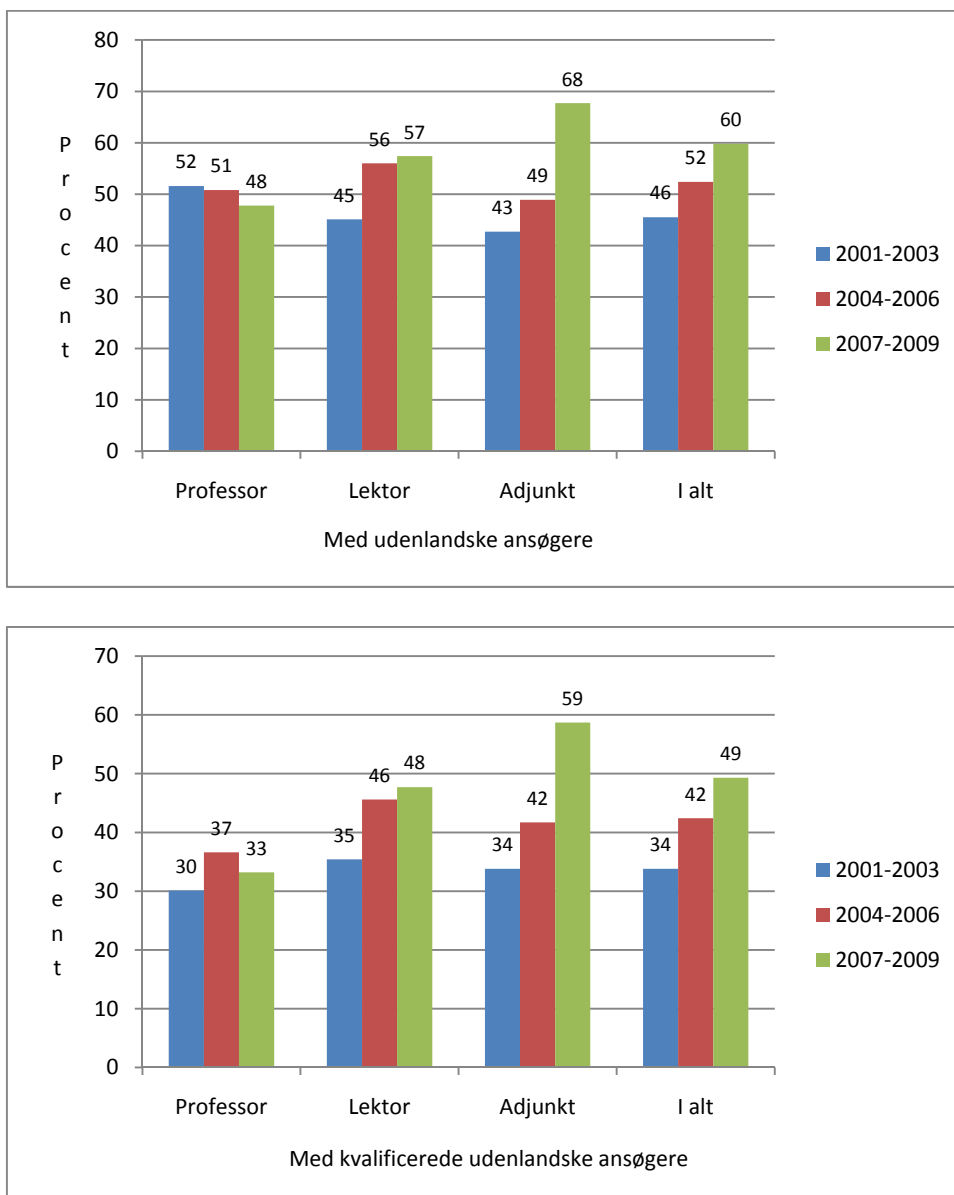
Af alle stillinger på professor-, lektor og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, havde 60 % udenlandske ansøgere og 49 % kvalificerede udenlandske ansøgere. Både andelen med udenlandske ansøgere og andelen med kvalificerede udenlandske ansøgere var i 2007-2009 syv procentpoint større end i 2004-2006.

I såvel lektor- som adjunktkategorien er både andelen af stillinger med udenlandske ansøgere og andelen af stillinger med kvalificerede udenlandske ansøgere steget succesivt siden midten af 90'erne, mens der når det gælder professorstillingerne ikke har været nogen klar retning i forandringerne over tid.

Der var i 2007-2009 udenlandske ansøgere til næsten halvdelen (48 %) af professorstillingerne, til over halvdelen (57 %) af stillingerne på lektorniveau og til godt to tredjedele

(68 %) af stillingerne på adjunktniveau. Kvalificerede udenlandske ansøgere var der til en tredjedel (33 %) af professorstillingerne, til næsten halvdelen (48 %) af stillingerne på lektorniveau og til 59 % af stillingerne på adjunktniveau (se figur 3.3 og tabel 3.12).

Figur 3.3 Andel af stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i henholdsvis 2001-2003, 2004-2006 og 2007-2009, hvor der var udenlandske ansøgere henholdsvis kvalificerede udenlandske ansøgere

Andelen af stillinger med udenlandske ansøgere var i adjunktkategorien cirka 20 procentpoint højere i 2007-2009 end i 2004-2006. I lektorkategorien var andelen stort set den samme i begge treårsperioder, mens den i professorkategorien var tre procentpoint lavere i 2007-2009 end i 2004-2006.

Når det gælder stillinger med kvalificerede ansøgere var andelen med udenlandske ansøgere i adjunktkategorien 17 procentpoint højere i 2007-2009 end i 2004-2006. I lektorkategorien var andelen et par procentpoint højere og i professorkategorien fire procentpoint lavere.

Udenlandske ansøgere og videnskabelige hovedområder

Inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab havde næsten tre fjerdedele (74 %) af professorstillingerne i 2007-2009 udenlandske ansøgere. Inden for naturvidenskab og teknik var andelen henholdsvis 57 % og 55 %. Inden for sundhedsvidenskab havde kun en fjerdedel af professorstillingerne udenlandske ansøgere.

Andelen af professorstillinger med kvalificerede udenlandske ansøgere varierede fra 21 % inden for sundhedsvidenskab til 46 % inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab (se tabel 3.12).

Tabel 3.12 Andel af stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, hvor der var udenlandske ansøgere henholdsvis kvalificerede udenlandske ansøgere, opgjort efter videnskabeligt hovedområde

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	Med udenlandske ansøgere	Med kvalificerede udenl. ansøgere	Med udenlandske ansøgere	Med kvalificerede udenl. ansøgere	Med udenlandske ansøgere	Med kvalificerede udenl. ansøgere	Med udenlandske ansøgere	Med kvalificerede udenl. ansøgere
	Procent							
HUM	45	31	52	42	56	42	53	40
SAM	50	37	47	37	58	49	52	42
NAT	57	36	72	60	81	73	74	62
JORD	74	46	42	34	63	50	57	44
SUND	26	21	45	38	63	54	45	38
TEK	55	33	72	63	75	68	71	62
I alt	48	33	57	48	68	59	60	49

Når det ses samlet på stillingsbesættelserne på alle tre stillingsniveauer, er såvel andelen af stillinger med udenlandske ansøgere som andelen af stillinger med kvalificerede udenlandske ansøgere størst inden for naturvidenskab og teknik og mindst inden for sundhedsvidenskab. Inden for både naturvidenskab og teknik havde næsten tre fjerdedele af stillingerne udenlandske ansøgere, mens 62 % havde kvalificerede udenlandske ansøgere. Inden for sundhedsvidenskab havde 45 % af stillingerne udenlandske ansøgere og 38 % kvalificerede udenlandske ansøgere.

I stillingerne på adjunktniveau er både andelen af stillinger med udenlandske ansøgere og andelen af stillinger med kvalificerede udenlandske ansøgere inden for alle hovedområder undtaget det naturvidenskabelige 10-20 procentpoint højere end i 2004-2006.

Udenlandske ansøgere på universiteterne

Der er betydelige forskelle mellem universiteterne i andelen af stillinger med udenlandske ansøgere. Når det gælder professorstillingerne var der udenlandske ansøgere ved godt en tredjedel af stillingsbesættelserne på AAU og ved næsten to tredjedele af stillingsbesættelserne på DTU og CBS. Og mens over halvdelen af professorstillingerne ved CBS og næsten 40 % ved DTU havde kvalificerede udenlandske ansøgere, var andelen ved AU og AAU kun en fjerdedel (se tabel 3.13).

Når det gælder stillingerne på lektorniveau var der på seks ud af de otte universiteter udenlandske ansøgere ved over halvdelen af stillingsbesættelserne. Kun ved AU og AAU lå andelen under 50 %. På DTU var andelen 76 % og på ITU 84 %. Kvalificerede udenlandske ansøgere var der til 79 % af stillingsbesættelserne på ITU og 63 % på DTU, men kun til 40 % på AAU og 37 % på AU.

Når det gælder stillingsbesættelserne på adjunktniveau var der på alle otte universiteter udenlandske ansøgere til mindst halvdelen af stillingerne. Ved seks af universiteterne var andelen over 60 %. Ved DTU var andelen over 80 % og ved ITU havde alle stillinger på adjunktniveau udenlandske ansøgere. På fem af universiteterne var der kvalificerede udenlandske ansøgere til over halvdelen af stillingerne på adjunktniveau. På ITU gjaldt det for samtlige stillinger.

Tabel 3.13 Andel af stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, hvor der var udenlandske henholdsvis kvalificerede udenlandske ansøgere, opgjort efter stillingskategori og universitet

	Andel af stillinger med udenlandske ansøgere			Andel af stillinger med kvalificerede udenlandske ansøgere		
	Professor	Lektor	Adjunkt	Professor	Lektor	Adjunkt
	Procent					
KU	48	61	69	33	47	58
AU	42	47	63	24	37	56
SDU	42	51	64	30	47	49
RUC	42	56	50	25	50	44
AAU	35	43	54	26	40	46
DTU	63	76	81	39	63	74
CBS	64	61	75	54	51	69
ITU	100	84	100	50	79	100
I alt	48	57	68	33	48	59

Stillinger uden kvalificerede danske ansøgere

De udenlandske ansøgers betydning i stillingsbesættelserne kan belyses ved at fordele stillingsbesættelserne efter antallet af kvalificerede danske ansøgere per stilling (se tabel 3.14).

Tabel 3.14 Stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, opgjort på videnskabelige hovedområder efter antal kvalificerede danske ansøgere per stilling. Andel af stillinger med henholdsvis 1, 2, 3 og flere end 3 kvalificerede danske ansøgere per stilling

	HUM	SAM	NAT	JORD	SUND	TEK	I alt
	Procent						
0 kvalificerede danske ansøgere	7	13	24	14	12	36	19
1 kvalificeret dansk ansøger	43	52	45	51	49	48	48
2 kvalificerede danske ansøgere	22	16	12	16	22	8	15
3 kvalificerede danske ansøgere	11	8	8	7	8	3	7
4 eller flere kvalificerede danske ansøgere	17	11	10	12	10	6	11
I alt	100	100	100	100	100	100	100

Af tabellen fremgår at 19 % af alle stillinger på professor-, lektor og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, var uden kvalificerede danske ansøgere. Næsten en femtedel af alle stillinger blev således kun besat takket være, at der var kvalificerede udenlandske ansøgere. Andelen er syv procentpoint højere end i 2004-2006.

Den største betydning har de udenlandske ansøgere haft inden for teknik, hvor mere end en tredjedel af stillingsbesættelserne i 2007-2009 blev gennemført uden kvalificerede danske ansøgere. Mindst betydning har de udenlandske ansøgere haft inden for humaniora, hvor 7 % af stillingsbesættelserne blev gennemført uden kvalificerede danske ansøgere.

Andelen af stillinger uden kvalificerede danske ansøgere er fra perioden 2004-2006 til perioden 2007-2009 steget med omkring ti procentenheder inden for både teknik og naturvidenskab. Inden for øvrige hovedområder, med undtagelse af humaniora, er andelen steget med 2-4 procentpoint.

Stillinger med internationalt opslag

Ved to tredjedele af alle stillingsbesættelser på professor-, lektor og adjunktniveau i 2007-2009 blev stillingsopslagene offentliggjort internationalt. Andelen var 83 % for professorstillingerne, 70 % for stillingerne på lektorniveau og 59 % for stillingerne på adjunktniveau (se tabel 3.15 og 3.16).

Andelen af stillinger med internationalt opslag varierer både mellem videnskabelige hovedområder og mellem universiteterne. Mens 80 % af alle stillinger inden for naturvidenskab og 73 % af stillingerne inden for teknik blev slået op internationalt, var andelen

56 % inden for humaniora og 61 % inden for samfundsvidenskab. Og mens over 90 % af alle stillinger ved CBS og ITU samt 80 % af stillingerne ved KU blev slået op internationalt, var andelen 42 % ved SDU.

Tabel 3.15 Andel af stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2004-2006 og 2007-2009, hvor stillingerne blev slået op internationalt, opgjort efter stillingskategori og videnskabeligt hovedområde

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009
	Procent							
HUM	57	78	26	54	9	50	22	56
SAM	60	73	36	60	20	52	36	61
NAT	91	99	66	82	43	72	62	80
JORD	100	97	59	74	30	54	58	69
SUN	69	79	22	69	24	53	42	68
TEK	93	93	71	80	81	62	78	73
I alt	73	83	47	70	33	59	48	68

Anm.: Der er et databrud mellem 2006 og 2007 som følge af forandringer i hovedområdeopdelingen.

Tabel 3.16 Andel af stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2004-2006 og 2007-2009, hvor stillingerne blev slået op internationalt, opgjort efter stillingskategori og universitet

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009
	Procent							
KU	92	92	53	89	36	64	62	80
AU	45	73	21	54	14	63	22	62
SDU	27	64	32	39	19	32	27	42
RUC	100	100	23	88	3	24	30	62
AAU	75	68	78	60	74	72	75	67
DTU	96	100	55	79	60	59	63	71
CBS	72	94	81	99	21	75	57	91
ITU	0	100	0	95	0	100	0	97
I alt	73	83	47	70	33	59	48	68

Anm.: Der er et databrud mellem 2006 og 2007 som følge af universitetsfusionerne i 2007. Dataene for 2004-2006 er eksklusive indfusionerede universiteter og sektorforskningsinstitutioner.

Af tabellerne fremgår, at andelen af stillinger med internationalt opslag har været markant højere i 2007-2009 end i 2004-2006. Det gælder inden for alle hovedområder og ved alle institutioner.

I professorkategorien har andelen af stillinger med internationalt opslag været 10 procentpoint højere i 2007-2009 end i 2004-2006 og ved stillingsbesættelserne på lektorniveau og adjunktniveau har andelen været henholdsvis 23 og 26 procentpoint højere. Det skal imidlertid bemærkes, at der er et databrud mellem 2006 og 2007 og forandringen inden for de enkelte hovedområder og de enkelt universiteter skal derfor tolkes med forsigtighed.

Den successive stigning i andelen af stillinger med internationalt opslag skal blandt andet ses på baggrund af, at universiteternes ansættelsesbekendtgørelse siden slutningen af 90'erne har foreskrevet, at professorater normalt skal opslås internationalt. Ved en revision af ansættelsesbekendtgørelsen i 2005 blev det samme krav også indført for stillinger på lektorniveau.¹⁶ Den mest iøjnefaldende stigning i andelen af stillinger med internationalt opslag er dog i de seneste år sket ved stillingsbesættelser på adjunktniveau.

3.4 Sammendrag om konkurrencen om stillingerne

Ansøgere og kvalificerede

Der var i alt næsten 16.000 ansøgere (ansøgninger) til de godt 2.600 stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der i 2007-2009 blev besat efter opslag. Af ansøgningerne kom 74 % fra mænd og 26 % fra kvinder. 62 % af ansøgerne blev bedømt kvalificerede. Kønsfordelingen blandt de kvalificerede ansøgere var stort set den samme som blandt ansøgerne.

Til professorstillingerne blev en lidt større andel af de kvindelige (67 %) end af de mandlige ansøgere (64 %) bedømt kvalificeret. Det samme gælder ved stillingsbesættelserne på lektorniveau, hvor 68 % af de kvindelige ansøgere og 65 % af de mandlige blev bedømt kvalificerede. Ved stillingsbesættelserne på adjunktniveau blev en klart større andel af de kvindelige (64 %) ansøgere end af de mandlige (57 %) fundet kvalificeret. Samlet blev 66 % af de kvindelige ansøgere og 60 % af de mandlige ansøgere til stillingerne på professor-, lektor- og adjunktniveau bedømt kvalificerede.

Andelen af ansøgere, der blev fundet kvalificerede, var næsten seks procentpoint lavere i 2007-2009 end i 2004-2006. I professorkategorien steg andelen af kvalificerede ansøgere fra 59 % i 2004-2006 til 64 % i 2007-2009, men blandt ansøgerne til stillinger på adjunktniveau faldt andelen af kvalificerede ansøgere fra 71 % til 59 %. Blandt ansøgerne til stillinger på lektorniveau faldt andelen af kvalificerede ansøgere marginalt, fra 67 % til 66 %.

Kvinderne tegnede sig i 2007-2009 for én ud af fem kvalificerede ansøgere til professorstillingerne, én ud af fire til stillingerne på lektorniveau og næsten én ud af tre til stillingerne på adjunktniveau.

¹⁶ Ifølge universiteternes ansættelsesbekendtgørelse skal stillinger på professor- og lektorniveau opslås internationalt, medmindre særlige forhold af faglig karakter gør sig gældende.

Faldende konkurrence om stillingerne

I 30 % af stillingsbesættelserne på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009 var der kun én ansøger per stilling. Af professorstillingerne havde fire ud af ti (39 %) kun én ansøger. Af stillingerne på lektorniveau havde 30 % kun én ansøger og blandt stillingerne på adjunktniveau var andelen med kun én ansøger 25 %.

Næsten fem ud af ti (46 %) stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009 blev gennemført med kun én kvalificeret ansøger. Inden for teknik tiltrak seks ud af ti stillinger (62 %) kun én kvalificeret ansøger. Inden for humaniora var andelen tre ud af ti (33 %).

I professorkategorien havde 56 % af stillingerne kun én kvalificeret ansøger. Af stillingerne på lektorniveau var andelen 46 % og af stillingerne på adjunktniveau 42 %. Konkurrencen om stillingerne er fra 2004-2006 til 2007-2009 faldet i alle tre stillingskategorier. Andelen af professorstillinger, der blev besat uden konkurrence – det vil sige stillingsbesættelser, hvor de kun var én kvalificeret ansøger – var i professorkategorien otte procentpoint højere i 2007-2009 end i 2004-2006. Blandt stillingerne på lektorniveau er andelen steget med fire procentpoint og blandt stillingerne på adjunktniveau med to procentpoint.

Udenlandske ansøgers betydning

Seks ud af ti af de stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev besat i 2007-2009, havde mindst én udenlandsk ansøger og fem ud af ti havde mindst én kvalificeret udenlandsk ansøger.

Der var udenlandske ansøgere til næsten halvdelen (48 %) af professorstillingerne, 57 % af stillingerne på lektorniveau og 68 % af stillingerne på adjunktniveau. Kvalificerede udenlandske ansøgere var der til 33 % af professorstillingerne, 48 % af stillingerne på lektorniveau og 59 % af stillingerne på adjunktniveau.

Inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab havde mere end syv ud af ti professorstillinger udenlandske ansøgere og næsten fem ud af ti kvalificerede udenlandske ansøgere. Andelen af professorstillinger med kvalificerede udenlandske ansøgere var mindst inden for sundhedsvidenskab, hvor kun to ud af ti stillinger havde kvalificerede udenlandske ansøgere.

En femtedel (19 %) af stillingsbesættelserne på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009 blev gennemført uden kvalificerede danske ansøgere. Inden for teknik havde mere end en tredjedel af stillingerne ingen kvalificeret dansk ansøger.

Internationalt stillingsopslag

Ved syv ud af ti stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009 blev stillingerne slået op internationalt. Internationalt opslag blev brugt ved over 80 % af professorstillingerne, 70 % af stillingerne på lektorniveau og næsten 60 % af stillingerne på adjunktniveau.

Andelen af stillinger med internationalt opslag var størst inden for naturvidenskab, hvor fire ud af fem stillinger (80 %) blev slået op internationalt og mindst inden for humaniora, hvor andelen med internationalt opslag var 56 %.

På universiteterne blev internationalt opslag hyppigst brugt på ITU, CBS og KU, hvor henholdsvis 97 %, 91 % og 80 % af stillingerne blev slået op internationalt. Kun ved SDU blev mindre end halvdelen (42 %) af stillingerne slået op internationalt.

4 Rekrutteringsalder, mobilitet og internationalisering blandt nyansatte forskere

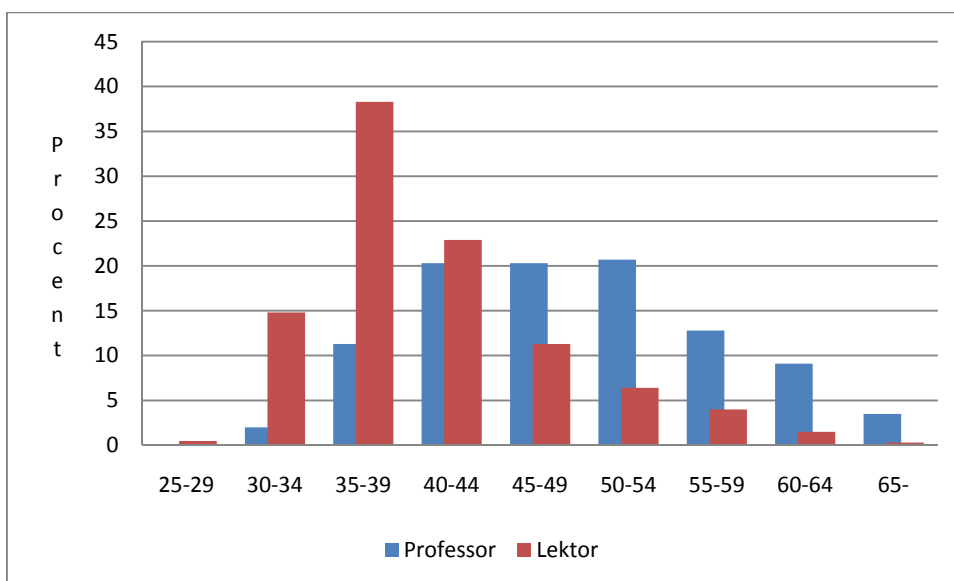
4.1 Alder ved ansættelsen

Ansættelser på professorniveau

Den gennemsnitlige rekrutteringsalder for de 660 professorer, der blev ansat i 2007-2009 var 49 år. Ved ansættelsen var 41 % af professorerne 45-54 år, 34 % var yngre end 45 år, mens 25 % var 55 år og derover (se figur 4.1 og tabel 4.1).

Næsten halvdelen (46 %) af professorerne var ved ansættelsen mindst 50 år, mens 13 % var yngre end 40 år. I alt 83 professorer (13 %) var ved ansættelsen 60 år eller ældre.

Figur 4.1 Alder ved ansættelse i stillinger på professor- og lektorniveau i 2007-2009

Der er betydelige forskelle i professorernes rekrutteringsalder mellem de videnskabelige hovedområder. Mens professorernes gennemsnitlige ansættelsesalder i 2007-2009 var 52 år inden for humaniora og 51 inden for sundhedsvidenskab, var den 47 år inden for samfundsvidenskab og 48 inden for naturvidenskab og teknik (se tabel 4.2).

Ansættelser på lektorniveau

Den gennemsnitlige ansættelsesalder for de næsten 1.100 forskere, der blev ansat i stillinger på lektorniveau i 2007-2009, var 40,7 år. Godt 60 % af de nyansatte var ved ansættelsen 35-44 år. Næsten en fjerdedel (23 %) var 45 år eller ældre og 15 % var yngre end 35 år. Fem af de nyansatte på lektorniveau var yngre end 30 år og 19 var 60 år eller ældre. De yngste, der blev ansat i stillinger på lektorniveau, var ved ansættelsen 28 år, mens den ældste var 68 år.

Tabel 4.1 Alder ved ansættelse i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, fordelt på alderskategorier

	Professor		Lektor		Adjunkt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
25-29 år	—	—	5	0,5	222	14,0
30-34 år	13	2,0	158	14,8	733	46,1
35-39 år	74	11,3	408	38,3	379	23,8
40-44 år	133	20,3	244	22,9	161	10,1
45-49 år	133	20,3	120	11,3	63	4,0
50-54 år	136	20,7	68	6,4	27	1,7
55-59 år	84	12,8	43	4,0	6	0,4
60-64 år	60	9,1	16	1,5	—	—
65-70 år	23	3,5	3	0,3	—	—
I alt	656	100,0	1065	100,0	1591	100,0

Tabel 4.2 Gennemsnitlig alder ved ansættelse i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2004-2006 og 2007-2009, opgjort efter stillingskategori og videnskabeligt hovedområde

	Professor		Lektor		Adjunkt	
	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009
	Procent					
HUM	52,0	52,4	43,3	42,1	38,2	37,3
SAM	46,0	47,5	39,7	40,3	34,7	35,6
NAT	47,6	47,9	37,7	39,7	33,2	33,1
JORD	47,5	48,7	40,7	40,9	34,7	34,0
SUND	51,2	50,8	41,0	42,2	35,0	36,2
TEK	43,8	48,1	39,9	40,6	33,3	33,0
I alt	48,2	49,0	40,2	40,7	34,9	34,5

Også ved ansættelser i stillinger på lektorniveau er rekrutteringsalderen højere inden for humaniora og sundhedsvidenskab end inden for øvrige hovedområder. Mens gennemsnitsalderen ved ansættelse i stillinger på lektorniveau var godt 42 år inden for humaniora og sundhedsvidenskab, var den cirka 40 år inden for naturvidenskab og samfundsvidenskab.

Ansættelser på adjunktniveau

Den gennemsnitlige ansættelsesalder for de næsten 1.600 forskere, der blev ansat i stillinger på adjunktniveau i 2007-2009, var 34,5 år. Næsten hver anden (46 %) af de nyansatte var ved ansættelsen 30-34 år. Hver fjerde (24 %) var 35-39 år, mens 16 % var 40 år eller ældre. 14 % var yngre end 30 år (se tabel 4.1). De yngste, der blev ansat i stillinger på adjunktniveau, var 25 år ved ansættelsen, mens den ældste var 58 år.

Ligesom ved ansættelserne i stillinger på professor- og lektorniveau er der mærkbare forskelle i ansættelsesalderen mellem de videnskabelige hovedområder. Mens gennemsnitsalderen ved ansættelse i stillinger på adjunktniveau var lidt over 37 år inden for humaniora og lidt over 36 år inden for sundhedsvidenskab, var den 33 år inden for teknik og naturvidenskab og 34 inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab.

Udviklingen i rekrutteringsalderen

Gennemsnitsalderen ved ansættelserne i stillinger på både professor- og lektorniveau er lidt højere i 2007-2009 end i 2004-2006, mens den ved ansættelserne i stillinger på adjunktniveau er lidt lavere. Stigningen i gennemsnitsalderen har været 0,8 år ved ansættelserne på professorniveau og 0,5 år på lektorniveau, mens faldet i den gennemsnitlige ansættelsesalder på adjunktniveau har været 0,4 år. En opdeling af dataene på de enkelte år i treårsperioden 2007-2009 viser, at trenden i den gennemsnitlige ansættelsesalder har været stigende i alle tre stillingskategorier.

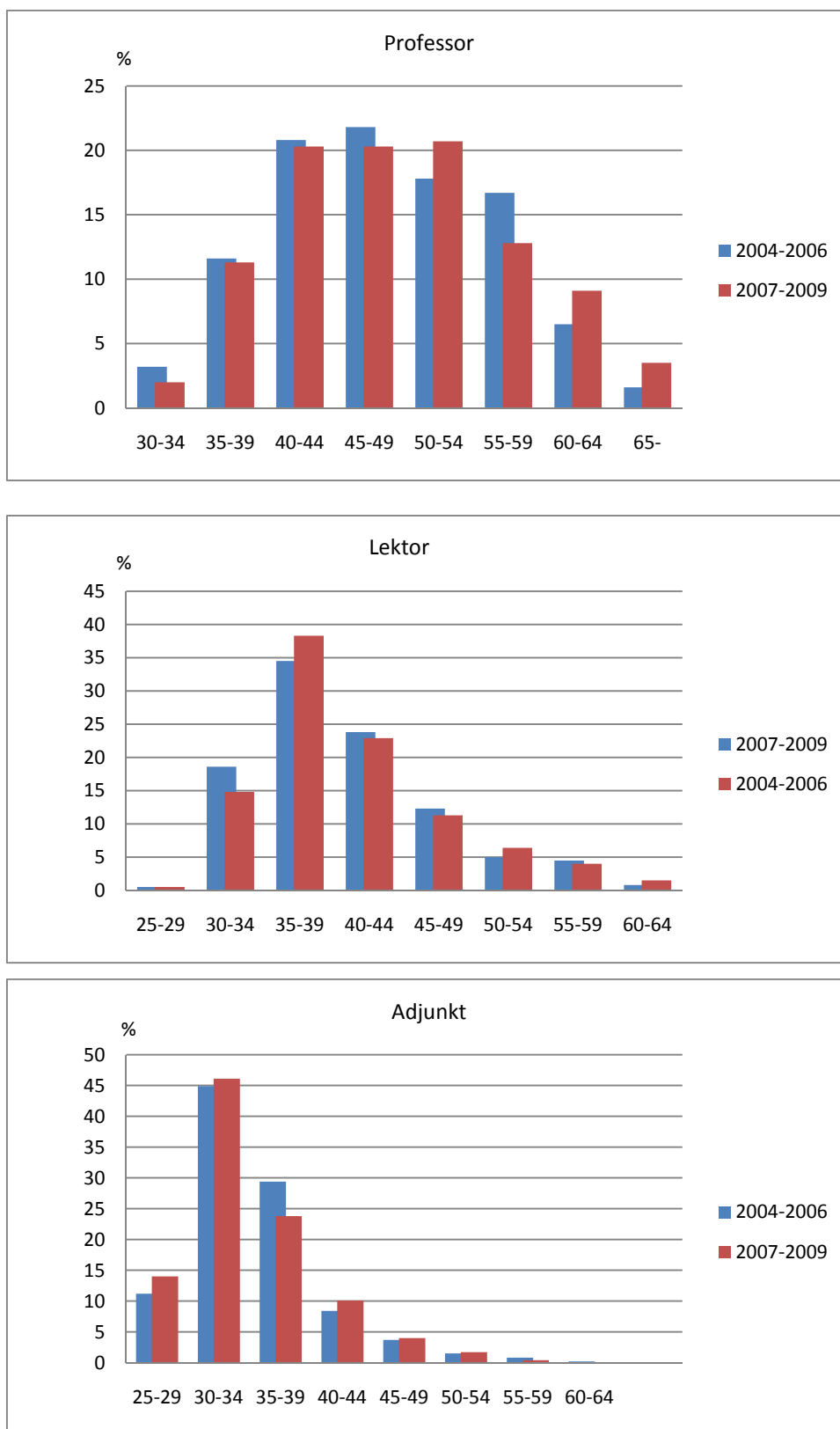
Hovedtendenserne i rekrutteringsalderens udvikling gælder imidlertid ikke alle hovedområder. Til trods for stigningen i den gennemsnitlige rekrutteringsalder for samtlige ansættelser på lektorniveau er gennemsnitsalderen faldet for ansættelserne inden for både humaniora og sundhedsvidenskab. Det har bevirket, at forskellen i den gennemsnitlige ansættelsesalder mellem på den ene side humaniora og sundhedsvidenskab og på den anden side øvrige hovedområder er blevet mindre. En tilsvarende udvikling ses for ansættelserne på adjunktniveau, hvor den gennemsnitlige ansættelsesalder inden for humaniora er faldet med næsten 1 år samtidig med at den er steget med cirka 1 år inden for både samfundsvidenskab og sundhedsvidenskab og faldet noget inden for øvrige områder.

Forandringerne i alderen ved ansættelse kan også ses af en sammenligning af aldersfordelingen for de nyansatte i henholdsvis 2004-2006 og 2007-2009. I ansættelserne på professorniveau er andelen af nyansatte, som er 60 år og derover, steget fra 8 % til næsten 13 % samtidig med et fald fra 17 % til 13 % i andelen af 55-59-årige. Der er også et lille fald i andelen af nyansatte i den yngste alderskategori (se figur 4.2).

I ansættelserne i stillinger på lektorniveau ses stigningen i ansættelsesalderen fx ved, at andelen af nyansatte, som er 30-34 år, er faldet fra 19 % til 15 % samtidigt med at andelen af nyansatte i aldersgruppen 35-39-årige er steget.

I ansættelserne i stillinger på adjunktniveau ses forandringen især ved at andelen af nyansatte i aldersgrupperne under 35 år er steget fra 56 % til 60 % samtidig med at andelen som ved ansættelsen er 35-39 år er faldet fra 29 % til 24 %.

Figur 4.2 Alder ved ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i henholdsvis 2004-2006 og 2007-2009, fordelt på alderskategorier

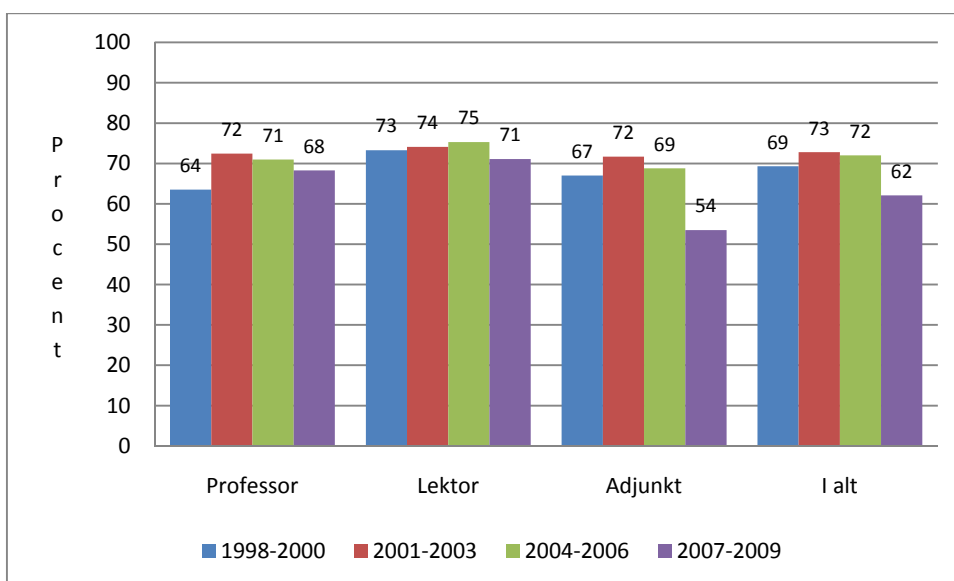
4.2 De ansattes mobilitet og baggrund samt forskerstabens internationalisering

Intern og ekstern rekruttering

Godt seks ud af ti (62 %) af de næsten 3.330 forskere, der i 2007-2009 blev ansat på universiteterne i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, blev internt rekrutteret, det vil sige de var i forvejen ansat ved den samme institution, hvor de blev ansat. Blandt de nyansatte professorer var andelen 68 %, blandt de nyansatte i stillinger på lektorniveau 71 % og blandt de nyansatte på adjunktniveau 54 %.

Over tid har der været en stigende tendens i andelen af internt rekrutterede, men blandt de nyansatte i 2007-2009 er andelen af internt rekrutterede mærkbart lavere end i 2004-2006. Blandt professorerne er andelen af internt rekrutterede faldet med tre procentpoint. Blandt de nyansatte i stillinger på lektorniveau er faldet fire procentpoint og blandt de nyansatte på adjunktniveau 15 procentpoint. Samlet er andelen af internt rekrutterede forskere faldet med ti procentpoint (se figur 4.3). Det betyder, at andelen af forskere, der blev rekrutteret eksternt, er steget fra 28 % i 2004-2006 til 38 % i 2007-2009.

Figur 4.3 Andel af ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, hvor den ansatte forud for ansættelsen var ansat ved den samme institution

Der er betydelige forskelle mellem de videnskabelige hovedområder i andelen af internt rekrutterede (se tabel 4.3). Mens otte ud af ti af de nyansatte professorer inden for humaniora og naturvidenskab umiddelbart før ansættelsen var tilknyttet den samme institution, hvor de blev ansat, var tilsvarende andel syv ud af ti inden for teknik og samfundsvidenskab og seks ud af ti inden for sundhedsvidenskab.

Når det gælder ansættelser i stillinger på lektorniveau varierede andelen af internt rekrutterede fra 67-68 % inden for teknik og naturvidenskab til 76-77 % inden for humani-

ora og jordbrugs- og veterinærvidenskab. Og ved ansættelserne i stillinger på adjunktniveau varierede andelen af internt rekrutterede fra 43 % inden for naturvidenskab til 67 % inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab.

Samlet set for alle ansættelser uanset stillingskategori var andelen af internt rekrutterede lidt under 60 % inden for teknik og naturvidenskab og omkring 70 % inden for humaniora og jordbrugs- og veterinærvidenskab.

Tabel 4.3 Andel af ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2004-2006 og 2007-2009, hvor den ansatte umiddelbart før ansættelsen var ansat ved det samme universitet, opgjort efter stillingskategori og videnskabeligt hovedområde

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009
	Procent							
HUM	81	80	81	77	64	60	74	69
SAM	77	66	79	73	69	60	75	66
NAT	85	79	72	68	57	43	69	55
JORD	70	75	77	76	78	67	76	71
SUN	55	59	72	70	75	59	66	62
TEK	77	69	71	67	76	51	74	58
I alt	71	68	75	71	69	54	72	62

Anm.: Der er et databrud mellem 2006 og 2007 som følge af en forandret hovedområdeinddeling (gælder humaniora og samfundsvidenskab). Hertil kommer at ansættelserne i 2004-2006 på lektorniveau er eksklusive seniorforskere og på adjunktniveau eksklusive postdoc'er og forskere, mens data for 2007-2009 er inklusive seniorforskere, postdoc'er og forskere.

På universiteterne forekommer internrekruttering hyppigst ved AAU, hvor tre fjerdedele (74 %) af alle nyansatte i 2007-2009 i forvejen var ansat ved institutionen. Mindst var andelen af interne ansættelser ved ITU og SDU, hvor henholdsvis en tredjedel (31 %) og lidt over halvdelen (53 %) af de nyansatte kom fra egne rækker (se tabel 4.4).

Tabellen viser også, at ved RUC blev godt ni ud af ti professorer internt rekrutterede. Ved AAU og DTU var andelen otte ud af ti og ved SDU lidt over fem ud af ti.

Tabel 4.4 Andel af ansættelser i stillinger på professor-, lektor og adjunktniveau i 2004-2006 og 2007-2009, hvor den ansatte umiddelbart før ansættelsen var ansat ved det samme universitet, opgjort efter stillingskategori og universitet

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009
	Procent							
KU	68	69	75	69	64	63	70	67
AU	77	67	80	78	72	53	76	63
SDU	55	55	69	57	61	49	63	53
RUC	81	92	80	74	50	50	69	67
AAU	91	79	82	76	81	70	83	74
DTU	70	79	62	74	56	43	62	56
CBS	83	65	86	73	77	54	82	63
ITU	0	50	75	32	75	29	69	31
I alt	71	68	75	71	69	54	72	62

Anm.: Data for 2004-2006 er eksklusive ansættelser ved sektorforskningsinstitutionerne, som blev fusioneret med universiteterne i 2007. Data for 2004-2006 er for KU inklusive ansættelser ved KVL og DFU og for AU inklusive ansættelser ved HHÅ og DPU.

Eksternt rekrutterede forskeres seneste ansættelsessted

Af afsnittet ovenfor fremgik, at knap fire ud af ti forskere, der blev ansat på universiteterne i 2007-2009, blev rekrutteret eksternt, det vil sige de kom fra stillinger uden for det universitet, hvor de blev ansat.

Kun én ud af ti forskere, der blev ansat på universiteterne i 2007-2009, kom fra en stilling på et andet universitet i Danmark. Mobiliteten mellem universiteterne var næsten den samme på alle tre stillingsniveauer (se tabel 4.5). Af de nyansatte på professorniveau kom 10,5 % fra et andet dansk universitet. Blandt de nyansatte på lektorniveau var andelen 8,8 % og blandt de nyansatte på adjunktniveau 9,6 %. Andelen er for ansættelserne på professor- og adjunktniveau stort set den samme som i 2004-2006, mens andelen for ansættelserne i stillinger på lektorniveau er steget med næsten tre procentpoint.

Mindre end én procent af de nyansatte på universiteterne kom fra ansættelser på en dansk sektorforskningsinstitution. Andelen i 2007-2009 er halveret i forhold til 2004-2006. Faldet skal ses i sammenhæng med fusionen mellem en række sektorforskningsinstitutioner og universiteterne i 2007.

Af tabellen fremgår også, at godt 4 % af de nyansatte på universiteterne kom fra en anden offentlig eller privat virksomhed i Danmark, mens yderligere et par procent kom fra andre stillinger i Danmark. Endelig kom 21 % af universiteternes nyansatte forskere fra stillinger ved et universitet, forskningsinstitut eller andet i udlandet.

Samlet var mobiliteten fra udlandet til universiteterne i Danmark mere end dobbelt så stor som mobiliteten mellem de danske universiteter. I alt blev mere end 700 af de nyansatte forskere rekrutteret fra udlandet, men kun godt 300 fra et andet universitet i Danmark. Mens hver femte nyansat forsker kom fra en ansættelse i udlandet, kom kun hver elvte fra en ansættelse på et andet dansk universitet. Af de nyansatte i stillinger på både professor- og lektorniveau kom cirka 13 % af fra udlandet. Blandt ansættelserne i stillinger på adjunktniveau var andelen 30 %.

Det skal bemærkes, at den høje andel af rekrutteringer fra udlandet til stillingerne på adjunktniveau er præget af, at over halvdelen af alle ansættelser i stillinger på adjunktniveau er postdocansættelser samtidig med at andelen af rekrutteringer fra udlandet er markant højere blandt postdoc'er end blandt adjunkter og forskere. Af de nyansatte postdoc'er kom 40 % fra ansættelser i udlandet, mens tilsvarende andel var 20 % blandt adjunkterne og 14 % blandt forskerne.

Tabel 4.5 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, opgjort efter den ansattes ansættelsessted umiddelbart før den aktuelle ansættelse

	Samme universitet		Andet dansk universitet		Dansk sektorforskningsinst.		Anden off. el. privat virks.		Udenlandsk univ. el. forskn.inst.		Andet i Danmark		I alt	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Professor	451	68	69	10	8	1	33	5	83	13	16	2	660	100
Lektor	761	71	94	9	13	1	36	3	144	13	22	2	1070	100
Adjunkt	855	54	154	10	5	0	71	4	484	30	29	2	1598	100
I alt	2067	62	317	10	26	1	140	4	711	21	67	2	3328	100

Forskningsmiljøernes internationalisering - forskerrekrutteringen fra udlandet

Forskermobiliteten fra udlandet til Danmark omfatter ikke kun forskere med udenlandsk statsborgerskab, men også danske forskere, der kommer fra en ansættelse i udlandet til en forskerstilling i Danmark. Af de 711 forskere, der i 2007-2009 blev rekrutteret fra stillinger i udlandet, havde én ud af syv (15 %) dansk statsborgerskab, mens mere end otte ud af ti (85 %) var udenlandske statsborgere.

Af de 83 nyansatte professorer, der kom fra stillinger i udlandet, var 21 danske statsborgere og 62 udenlandske (75 %). Af de 144 nyansatte i stillinger på lektorniveau, hvis seneste ansættelsessted var i udlandet, var 21 danskere og 123 (85 %) udlændinge. Og af de 484 nyansatte på adjunktniveau, der kom fra ansættelser i udlandet, var 65 danske statsborgere og 419 (87 %) udenlandske.

Internationaliseringen af forskerrekrutteringen, her forstået som mobilitet fra stillinger i udlandet til forskerstillinger på de danske universiteter, uanset forskernes nationalitet, omfattede 21 % af alle forskeransættelser på universiteterne i 2007-2009 (se tabel 4.6). Inden for naturvidenskab var hver tredje (32 %) og inden for teknik lidt mere end hver fjerde (27 %) nyansat forsker ansat i udlandet umiddelbart før ansættelsen på et dansk

universitet. Inden for øvrige hovedområder gjaldt det samme for hver sjette eller hver syvende af de nyansatte (14-16 %).

Af tabellen fremgår, at inden for naturvidenskab kom 44 % og inden for teknik 34 % af de nyansatte på adjunktniveau fra ansættelser i udlandet. Det skal ses i sammenhæng med, at inden for naturvidenskab var mere end otte ud af ti og inden for teknik mere end syv ud af ti ansættelser på adjunktniveau postdocansættelser, og inden for begge hovedområder kom næsten halvdelen af de nyansatte postdoc'er fra stillinger i udlandet.

Tabel 4.6 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, hvor den ansatte umiddelbart før ansættelsen i Danmark var ansat i udlandet, opgjort efter stillingskategori og videnskabeligt hovedområde

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
HUM	6	10 %	14	10 %	42	21 %	62	15 %
SAM	36	16 %	29	11 %	67	20 %	132	16 %
NAT	7	6 %	47	19 %	206	44 %	260	32 %
JORD	3	8 %	6	8 %	24	23 %	33	15 %
SUND	21	13 %	13	9 %	36	20 %	70	14 %
TEK	10	15 %	35	19 %	109	34 %	154	27 %
I alt	83	13 %	144	13 %	484	30 %	711	21 %

Der er mærkbare forskelle mellem universiteterne i andelen af forskeransættelser, der involverer international mobilitet, det vil sige hvor de nyansatte kommer direkte fra stillinger i udlandet. Mens hver tredje nyansat forsker i 2007-2009 på DTU og ITU og omkring hver fjerde på AU, SDU og CBS kom fra ansættelser i udlandet, gjaldt det samme kun for hver tiende nyansat på RUC og AAU (se tabel 4.7).

Den lave andel af forskerrekrutteringer fra udlandet på RUC og AAU gælder på alle tre stillingsniveauer. Da den højeste andel af forskerrekrutteringer fra udlandet generelt for universiteterne er sket på adjunktniveau, skal det imidlertid bemærkes, at både RUC og AAU har haft en betydeligt lavere andel af ansættelser i stillinger på adjunktniveau end øvrige institutioner. Hertil kommer, at ansættelserne i stillinger på adjunktniveau på RUC og AAU i betydeligt mindre omfang end på andre institutioner har gældt postdocstillinger, som generelt er de stillinger, som har den klart største andel af rekrutteringer fra udlandet.

Samlet set blev hver ottende forsker, der blev ansat på professorniveau, hver syvende, der blev ansat på lektorniveau og hver tredje, der blev ansat på adjunktniveau, rekrutteret fra udlandet. Det betyder, at hver femte forsker, der blev ansat på universiteterne i 2007-2009, kom fra en stilling i udlandet.

Tabel 4.7 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, hvor den ansatte umiddelbart før ansættelsen i Danmark var ansat i udlandet, opgjort efter stillingskategori og universitet

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
KU	25	12 %	31	13 %	64	22 %	120	16 %
AU	14	10 %	21	8 %	152	34 %	187	23 %
SDU	11	12 %	34	25 %	58	25 %	103	23 %
RUC	0	0 %	3	7 %	6	18 %	9	10 %
AAU	4	5 %	5	4 %	29	18 %	38	10 %
DTU	3	6 %	33	18 %	138	43 %	174	32 %
CBS	25	29 %	11	15 %	25	30 %	61	26 %
ITU	1	25 %	6	27 %	12	43 %	19	35 %
I alt	83	13 %	144	13 %	484	30 %	711	21 %

Seks ud af ti (59 %) af de forskere, der kom fra ansættelser i udlandet, kom fra stillinger i et andet EU-land end Danmark. Lidt mindre end to ud af ti (17 %) kom fra Nordamerika, én ud af ti (10 %) kom fra Asien og én ud af tyve (5 %) fra Oceanien (inklusive Australien). Af de forskere, der kom fra EU-landene, tegnede sig Tyskland for 25 %, Sverige for 18 %, Storbritannien for 15 %, Norge for 6 %, Frankrig for 5 % og både Italien og Nederlandene for 4 %.

International mobilitet og ansættelse af udenlandske forskere

Ved de næsten 3.330 stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau, der blev gennemført på universiteterne i Danmark i 2007-2009, blev der ansat 1.087 forskere med udenlandsk statsborgerskab. Det er en tredjedel af samtlige nyansatte forskere. Blandt de nyansatte professorer var andelen med udenlandsk statsborgerskab 19 %, blandt de nyansatte på lektorniveau var andelen 26 % og blandt de nyansatte på adjunktniveau 43 % (se tabel 4.8).

Andelen af udlændinge blandt de nyansatte forskere i 2007-2009 var ni procentpoint højere end i 2004-2006. Blandt de nyansatte på professor- og lektorniveau var stigningen 1-2 procentpoint, mens stigningen blandt de nyansatte på adjunktniveau var 18 procentpoint.

Af tabel 4.8 fremgår, at næsten halvdelen (48 %) af de nyansatte forskere inden for teknik havde udenlandsk statsborgerskab. Blandt de nyansatte professorer inden for teknik havde næsten én ud af fire (24 %) udenlandsk statsborgerskab. Blandt de nyansatte på lektorniveau var andelen to ud af fem (43 %) og blandt de nyansatte på adjunktniveau næsten tre ud af fem (57 %).

Inden for naturvidenskab var andelen af nyansatte med udenlandsk statsborgerskab næsten lige så høj (44 %) som inden for teknik. Blandt de nyansatte professorer var andelen med udenlandsk statsborgerskab imidlertid mærkbart lavere inden for naturvidenskab (13 %) end inden for øvrige hovedområder, med undtagelse af sundhedsvidenskab, hvor kun godt én ud af ti nyansatte professorer (11 %) havde udenlandsk statsborgerskab.

Tabel 4.8 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, hvor den ansatte havde udenlandsk statsborgerskab, opgjort efter stillingskategori og videnskabeligt hovedområde

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
HUM	12	20 %	21	15 %	40	20 %	73	18 %
SAM	56	26 %	57	21 %	96	29 %	209	26 %
NAT	14	13 %	78	32 %	268	57 %	360	44 %
JORD	7	19 %	14	19 %	39	37 %	60	28 %
SUND	19	11 %	33	22 %	58	33 %	110	22 %
TEK	16	24 %	80	43 %	179	56 %	275	48 %
I alt	124	19 %	283	26 %	680	43 %	1087	33 %

Ansættelse af udenlandske forskere fra udlandet

Oplysningerne ovenfor om den ansattes statsborgerskab siger ikke i sig selv noget om mobiliteten ved ansættelsen og oplysningerne kan således ikke bruges som et mål på forskerstabens eller forskningsmiljøernes internationalisering. Af de næsten 1.100 nyansatte forskere med udenlandsk statsborgerskab kom godt 600 eller 56 % fra en stilling i udlandet, mens resten kom fra stillinger i Danmark. Det vil sige at mere end fire ud af ti (44 %) af de udenlandske forskere (forskere med udenlandsk statsborgerskab), der i 2007-2009 blev ansat på de danske universiteter, var i forvejen ansat i Danmark.

Af de 124 nyansatte professorer med udenlandsk statsborgerskab kom 62 (50 %) fra stillinger i udlandet. Af de 283 nyansatte udlændinge i stillinger på lektorniveau kom 123 (43 %) fra udlandet og af de 680 nyansatte udlændinge på adjunktniveau kom 419 (62 %) fra udlandet.

Hvis internationalisering af forskerrekrutteringen afgrænses snævert til kun at omfatte de forskere, som rekrutteres fra stillinger i udlandet og som har udenlandsk statsborgerskab, er det knap to ud af ti nyansatte forskere (18 %), der opfylder kriterierne og bidrager til internationaliseringen (se tabel 4.9).

Blandt de nyansatte professorer i 2007-2009 udgjorde de udenlandske forskere, der kom fra stillinger i udlandet, godt 9 %. Blandt de nyansatte på lektorniveau var andelen 11 % og blandt de nyansatte på adjunktniveau 26 %.

Også målt med den snævre definition var internationaliseringen af forskerstaben klart størst inden for naturvidenskab og teknik, hvor henholdsvis 28 % og 24 % af de nyansatte forskere var udlændinge, der umiddelbart før ansættelsen i Danmark var ansat i udlandet. Inden for øvrige hovedområder varierer andelen mellem 10 % og 14 %.

Tabel 4.9 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, hvor den ansatte havde udenlandsk statsborgerskab og var ansat i udlandet umiddelbart før ansættelsen i Danmark, opgjort på stillingskategori og videnskabeligt hovedområde

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
HUM	5	8 %	13	9 %	27	13 %	45	11 %
SAM	30	14 %	26	10 %	59	18 %	115	14 %
NAT	6	5 %	39	16 %	182	39 %	227	28 %
JORD	3	8 %	4	5 %	22	21 %	29	13 %
SUND	12	7 %	8	5 %	29	16 %	49	10 %
TEK	6	9 %	33	18 %	100	31 %	139	24 %
I alt	62	9 %	123	11 %	419	26 %	604	18 %

Også mellem universiteterne er der mærkbare forskelle i andelen af nyansatte forskere, der både har udenlandsk statsborgerskab og har været ansat i udlandet umiddelbart før ansættelsen i Danmark (se tabel 4.10).

Tabel 4.10 Ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, hvor den ansatte havde udenlandsk statsborgerskab og var ansat i udlandet umiddelbart før ansættelsen i Danmark, opgjort på stillingskategori og universitet

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel	Antal	Andel
KU	15	7 %	22	9 %	52	18 %	89	12 %
AU	11	8 %	18	7 %	128	29 %	157	19 %
SDU	8	9 %	32	24 %	48	21 %	88	19 %
RUC	0	0 %	3	7 %	3	9 %	6	7 %
AAU	4	5 %	3	2 %	29	18 %	36	10 %
DTU	2	4 %	30	17 %	129	40 %	161	29 %
CBS	21	25 %	10	14 %	21	26 %	52	22 %
ITU	1	25 %	5	23 %	9	32 %	15	28 %
I alt	62	9 %	123	11 %	419	26 %	604	18 %

4.3 Sammendrag om de ansattes alder og baggrund

Alder ved ansættelsen

Den gennemsnitlige ansættelsesalder for de forskere, der blev ansat i 2007-2009, var 49 år for professorer, 41 år for lektorer (inklusive seniorforskere) og 35 år for adjunkter (inklusive postdoc'er og forskere). Næsten hver anden professor (46 %) var ved ansættelsen 50 år eller ældre, mens én ud af otte var yngre end 40. Af de nyansatte i stillinger på lektorniveau var næsten hver anden (46 %) ved ansættelsen 40 år eller ældre, mens mindre end to ud af ti var yngre end 35. Af de nyansatte på adjunktniveau var tre ud af fem yngre end 35 år, mens knap én ud af fem var 40 år eller ældre.

På alle tre stillingsniveauer varierer den gennemsnitlige rekrutteringsalder mellem de videnskabelige hovedområder. Mens gennemsnitsalderen for de nyansatte inden for humaniora var 52 år på professorniveau, 42 år på lektorniveau og 37 år på adjunktniveau, var den inden for naturvidenskab henholdsvis 48, 40 og 33 år.

Gennemsnitsalderen ved ansættelserne i 2007-2009 var i stillinger på både professor- og lektorniveau noget højere end i 2004-2006, mens den blandt de nyansatte i stillinger på adjunktniveau var noget lavere. Blandt de nyansatte på professorniveau var stigningen 0,8 år og blandt de nyansatte på lektorniveau 0,5 år, mens faldet blandt de nyansatte på adjunktniveau var 0,4 år.

Intern og ekstern rekruttering

Godt seks ud af ti af de forskere, der blev ansat i 2007-2009, blev internt rekrutteret. Blandt de nyansatte på professorniveau var andelen 68 %, blandt de nyansatte på lektorniveau 71 % og blandt de nyansatte på adjunktniveau 54 %.

Andelen af internt rekrutterede var i 2007-2009 klart lavere end i 2004-2006. Samlet er andelen af forskere, der er blevet internt rekrutteret, faldet med ti procentpoint. Blandt de nyansatte på professorniveau faldt andelen med tre procentpoint. Blandt de nyansatte på lektorniveau var faldet fire procentpoint og blandt de nyansatte på adjunktniveau 15 procentpoint.

Andelen af internt rekrutterede varierer mellem de videnskabelige hovedområder. Mens otte ud af ti nyansatte professorer inden for humaniora og naturvidenskab blev internt rekrutterede, gjaldt det samme for seks ud af ti inden for sundhedsvidenskab.

Internrekrutteringen var i 2007-2009 mindst på ITU og SDU, hvor henholdsvis en tredjedel (ITU) og lidt over halvdelen (SDU) af de nyansatte i forvejen var ansat ved den samme institution, hvor de blev ansat. Størst var internrekrutteringen på AAU, hvor tre ud af fire nyansatte i forvejen var ansat ved institutionen.

Kun én ud af ti forskere, der blev ansat på universiteterne i 2007-2009, kom fra et andet dansk universitet, mens to ud af ti kom fra en stilling i udlandet. Af de nyansatte i stillinger på både professor- og lektorniveau kom 13 % fra udlandet. Blandt de nyansatte på adjunktniveau kom 30 % fra udlandet.

Udenlandske forskere fra stillinger i Danmark

Der blev i 2007-2009 på universiteterne i Danmark ansat næsten 1.100 forskere med udenlandsk statsborgerskab. Det betyder, at hver tredje nyansat forsker på professor-, lektor- og adjunktniveau var udlænding.

Lidt mere end fire ud af ti af de nyansatte forskere med udenlandsk statsborgerskab var i forvejen ansat i Danmark, mens næsten seks ud af ti (56 %) kom fra stillinger i udlandet.

Internationalisering af forskerstaben – danske og udenlandske forskere fra udlandet

Der blev i 2007-2009 på de danske universiteter ansat 711 forskere, der kom fra stillinger i udlandet. Af disse var mere end otte ud af ti (85 %) udenlandske statsborgere, mens én ud af syv (15 %) var dansk.

Hver ottende forsker, der blev ansat på professorniveau, hver syvende, der blev ansat på lektorniveau og hver tredje, der blev ansat på adjunktniveau, blev rekrutteret fra udlandet. Det betyder, at hver femte (21 %) forsker, der blev ansat på universiteterne i Danmark i 2007-2009, kom fra en stilling i udlandet.

Udenlandske forskere fra udlandet

Blandt samtlige forskere, der blev ansat i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, udgjorde de forskere, der havde udenlandsk statsborgerskab og blev rekrutteret fra udlandet, 18 %. Blandt de nyansatte på professorniveau var andelen 9 %, blandt de nyansatte på lektorniveau 11 % og blandt de nyansatte på adjunktniveau 26 %.

Andelen af udenlandske forskere, der umiddelbart før ansættelsen i Danmark var ansat i udlandet, var størst inden for naturvidenskab og teknik, hvor dette gjaldt for henholdsvis 28 % og 24 % af alle nyansatte. Inden for humaniora og sundhedsvidenskab var andelen 10-11 % og inden for samfundsvidenskab og jordbrugs- og veterinærvidenskab 13-14 %. På universiteterne udgjorde de udenlandske forskere, der kom fra udlandet, næsten 30 % af de nyansatte på DTU og ITU, men kun 7 % på RUC og 10 % på AAU.

5 Bedømmelsesudvalgene og tidsforbruget i ansættelserne

5.1 Bedømmelsesudvalgets sammensætning

Institutionsinterne og institutionseksterne medlemmer

Ved besættelse af stillinger på professor- og lektorniveau samt ved bedømmelse af varigt ansattes overgang fra en stilling på adjunktniveau til en stilling på lektorniveau nedsætter universitetets rektor et bedømmelsesudvalg, som ifølge ansættelsesbekendtgørelsen skal bestå af tre eller fem medlemmer (inklusive formand). Ved besættelse af øvrige stillinger nedsætter rektor et bedømmelsesudvalg eller udpeger en eller flere sagkyndige personer, som skal foretage en samlet faglig bedømmelse af ansøgerne.

Af de 3.214 bedømmelsesudvalg, der blev nedsat i forbindelse med ansættelserne i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, bestod 72 % af tre personer og 6 % af fem personer. Ved 22 % af ansættelserne gjordes bedømmelsen af ansøgerne af én eller to sagkyndige.

Bedømmelsesudvalg på fem personer forekom oftest ved professoransættelser, hvor dette gjaldt for 9 % af udvalgene. Ved ansættelserne på lektorniveau havde 8 % og ved ansættelserne på adjunktniveau 3 % af udvalgene fem medlemmer. Ved ansættelserne på lektorniveau gjordes 5 % af bedømmelserne af 1-2 sagkyndige. Blandt ansættelserne på adjunktniveau var tilsvarende andel 42 %.

Ifølge ansættelsesbekendtgørelsen skal flertallet af medlemmerne i bedømmelsesudvalget være udefrakommende, for eksempel fra udlandet, medmindre særlige forhold af faglig karakter gør sig gældende. Ved ansættelserne i 2007-2009 havde 93 % af fempersonersudvalgene og 88 % af trepersonersudvalgene et flertal af institutionseksterne medlemmer.

Af de 2.302 bedømmelsesudvalg, som bestod af tre medlemmer, havde næsten ni ud af ti (88 %) mindst to medlemmer, som ikke var ansat ved det ansættende universitet (se tabel 5.1). Af trepersonersudvalgene ved ansættelser både på professor- og lektorniveau havde mere end ni ud af ti (hhv. 95 % og 91 %) mindst to udefrakommende medlemmer. For trepersonersudvalgene ved ansættelser på adjunktniveau var tilsvarende tal otte ud af ti (80 %).

Af udvalgene med fem medlemmer havde mere end ni ud af ti (93 %) mindst tre udefrakommende medlemmer. Af fempersonersudvalgene ved professoransættelser havde alle, undtagen 1, tre eller flere eksterne medlemmer.

Tabel 5.1 Bedømmelsesudvalg med tre medlemmer ved ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, opgjort efter antal institutionseksterne medlemmer

	Antal institutionseksterne medlemmer i bedømmelsesudvalget									
	0		1		2		3		I alt	
	Antal udvalg	Pct.	Antal udvalg	Pct.	Antal udvalg	Pct.	Antal udvalg	Pct.	Antal udvalg	Pct.
Professor	20	4 %	9	2 %	489	86 %	52	9 %	570	100 %
Lektor	23	2 %	64	7 %	804	87 %	35	4 %	926	100 %
Adjunkt	78	10 %	85	11 %	630	78 %	13	2 %	806	100 %
I alt	121	5 %	158	7 %	1923	84 %	100	4 %	2302	100 %

Udlændinge i bedømmelsesudvalgene

Der var udenlandske medlemmer i 45 % af alle bedømmelsesudvalg i 2007-2009. Det er stort set samme andel som i 2004-2006. Ved professoransættelserne var der udenlandske medlemmer i 79 % af udvalgene. Ved ansættelserne på lektorniveau var andelen 49 % og ved ansættelserne på adjunktniveau 28 %. Andelen for udvalgene for ansættelserne på professor- og lektorniveau er lidt højere og på adjunktniveau lidt lavere end i 2004-2006.

Hvert fjerde bedømmelsesudvalgsmedlem i 2007-2009 var udenlandsk statsborger. Det er lidt mere end i 2004-2006. Af medlemmerne i bedømmelsesudvalgene ved professoransættelser var 43 % udenlandske statsborgere. Ved ansættelserne på lektorniveau var andelen 23 % og ved ansættelserne på adjunktniveau 16 % (se tabel 5.2).

Kønsfordelingen i bedømmelsesudvalgene

Kønsfordelingen i bedømmelsesudvalgene kan belyses dels med andelen af mandlige og kvindelige udvalgsmedlemmer, dels med andelen af udvalg med henholdsvis kun mandlige, kun kvindelige og både mandlige og kvindelige medlemmer.

Tabel 5.2 Medlemmer af bedømmelsesudvalgene ved ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, opgjort efter medlemmernes køn og nationalitet

	Mænd		Kvinder		I alt		Heraf udlændinge	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Professor	1703	83 %	345	17 %	2048	100 %	883	43 %
Lektor	2528	77 %	735	23 %	3263	100 %	750	23 %
Adjunkt	2725	77 %	817	23 %	3542	100 %	567	16 %
I alt	6956	79 %	1897	21 %	8853	100 %	2200	25 %

Ved ansættelserne i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009 var der i alt næsten 8.900 medlemmer i bedømmelsesudvalgene. Af disse var 79 % mænd og 21 % kvinder (se tabel 5.2).

Af bedømmelsesudvalsmedlemmerne ved professoransættelser var 17 % kvinder. Ved ansættelserne på både lektor- og adjunktniveau var andelen 23 %. På alle tre stillingsniveauer er andelen af kvindelige udvalgsmedlemmer 2-3 procentpoint højere end i 2004-2006.

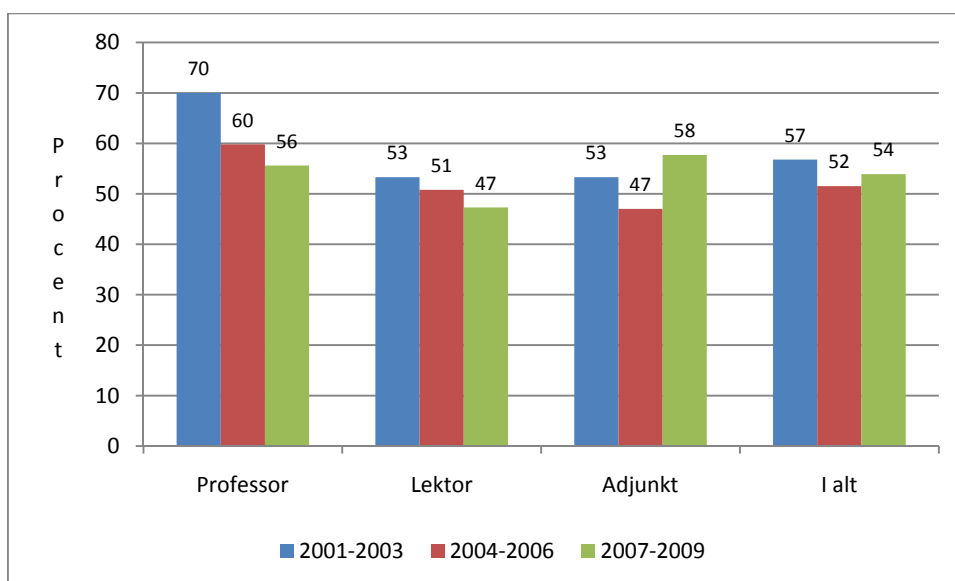
Bedømmelsesudvalg med kun mandlige medlemmer

Ved ansættelserne på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009 havde lidt over halvdelen af bedømmelsesudvalgene (54 %) kun mandlige medlemmer, 43 % havde både mandlige og kvindelige medlemmer og godt 3 % kun kvindelige (se tabel 5.3).

Tabel 5.3 Bedømmelsesudvalgene ved ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, opgjort efter kønsfordelingen i udvalgene

	Udvalg med kun mandlige medlemmer		Udvalg med kun kvindelige medlemmer		Udvalg med både mænd og kvinder		Bedømmelsesudvalg i alt	
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Professor	366	56 %	7	1,1 %	285	43 %	658	100 %
Lektor	501	47 %	17	1,6 %	541	51 %	1059	100 %
Adjunkt	864	58 %	79	5,3 %	554	37 %	1497	100 %
I alt	1731	54 %	103	3,2 %	1380	43 %	3214	100 %

Figur 5.1 Andel af bedømmelsesudvalg ved ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, hvor der kun var mænd i udvalgene

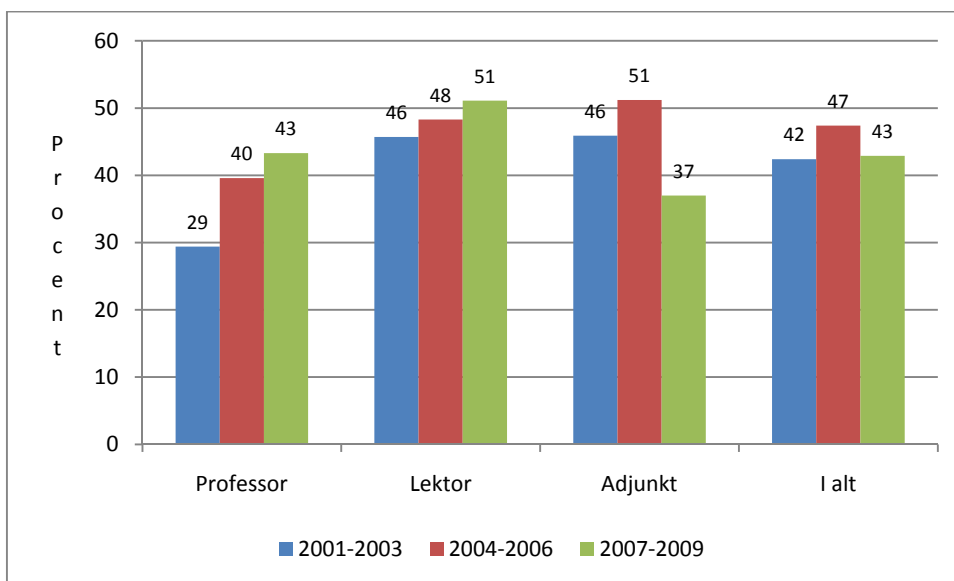
Andelen af bedømmelsesudvalg med kun mandlige medlemmer er ved ansættelser på både professor- og lektorniveau i 2007-2009 lidt lavere end i 2004-2006. Ved ansættelserne på adjunktniveau er andelen af udvalg med kun mandlige medlemmer derimod steget med 11 procentpoint (se figur 5.1). Udviklingen i kønsfordelingen i bedømmelsesudvalgene ved ansættelserne på adjunktniveau skal ses i sammenhæng med en kraftig stigning i antallet af især postdocansættelser inden for naturvidenskab og teknik.

Bedømmelsesudvalg med både mandlige og kvindelige medlemmer

Ved professoransættelserne i 2007-2009 havde 43 % af bedømmelsesudvalgene både mandlige og kvindelige medlemmer. Ved ansættelserne på lektorniveau var andelen 51 % og ved ansættelserne på adjunktniveau 37 %

Andelen af udvalg med både mandlige og kvindelige medlemmer er ved ansættelserne på både professor- og lektorniveau godt tre procentpoint højere end i 2004-2006, men ved ansættelserne på adjunktniveau er andelen 14 procentpoint lavere (se figur 5.2).

Figur 5.2 Andel af bedømmelsesudvalg ved ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2001-2009, hvor der var både mandlige og kvindelige medlemmer, opgjort efter stillingskategori

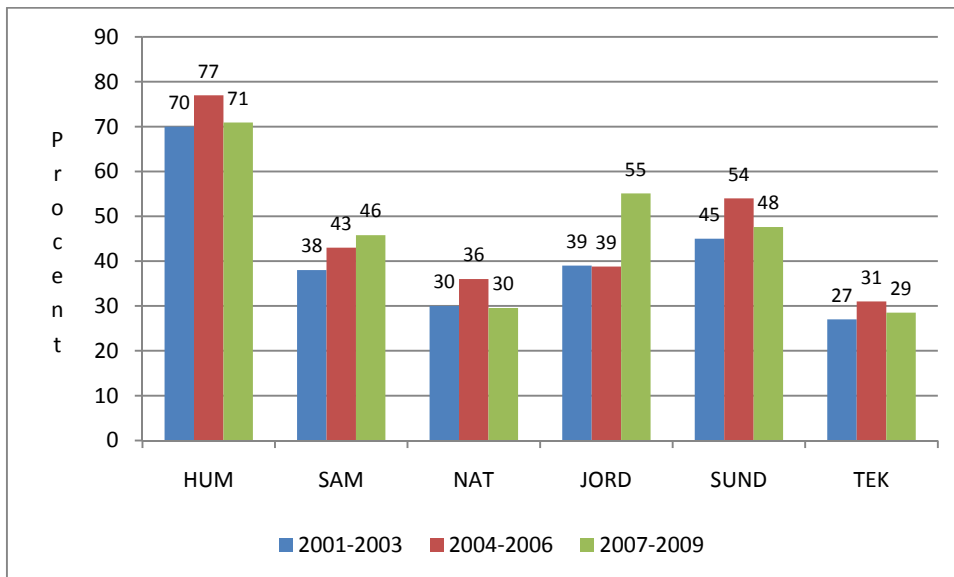

Bedømmelsesudvalgene på videnskabelige hovedområder

Der er betydelige forskelle mellem de videnskabelige hovedområder i bedømmelsesudvalgenes kønsfordeling. I 2007-2009 var der medlemmer af begge køn i syv ud af ti udvalg inden for humaniora, men kun i tre ud af ti inden for naturvidenskab og teknik (se figur 5.3 og tabel 5.4).

Andelen af bedømmelsesudvalg med medlemmer af begge køn er i 2007-2009 højere end i 2004-2006 inden for samfundsvidenskab og jordbrugs- og veterinærvidenskab, men lavere inden for øvrige hovedområder.

Figur 5.3 Andel af bedømmelsesudvalg ved ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2001-2009, hvor der var både mandlige og kvindelige medlemmer, opgjort efter videnskabeligt hovedområde

Ved ansættelserne på professorniveau var der medlemmer af begge køn i syv ud af ti bedømmelsesudvalg inden for humaniora og jordbrugs- og veterinærvidenskab, men i kun tre ud af ti inden for teknik og omkring fire ud af ti inden for samfundsvidenskab, naturvidenskab og sundhedsvidenskab (se tabel 5.4).

Tabel 5.4 Bedømmelsesudvalg ved ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, opgjort efter stillingskategori og videnskabeligt hovedområde. Antal udvalg i alt og andel, hvor der var både mænd og kvinder i udvalgene

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	Antal udvalg	Heraf med M og K	Antal udvalg	Heraf med M og K	Antal udvalg	Heraf med M og K	Antal udvalg	Heraf med M og K
HUM	60	75 %	139	76 %	196	66 %	395	71 %
SAM	219	37 %	271	57 %	327	43 %	817	46 %
NAT	110	40 %	244	39 %	428	21 %	782	30 %
JORD	36	69 %	75	59 %	105	48 %	216	55 %
SUND	166	43 %	146	58 %	159	43 %	471	48 %
TEK	67	28 %	184	31 %	282	27 %	533	29 %
I alt	658	43 %	1059	51 %	1497	37 %	3214	43 %

Ved ansættelserne i stillinger på lektorniveau var der både mandlige og kvindelige medlemmer i næsten otte ud af ti bedømmelsesudvalg inden for humaniora, men i kun tre inden for teknik.

Og ved ansættelserne på adjunktniveau var der både mænd og kvinder i kun to ud af ti udvalg inden for naturvidenskab og knap tre ud af ti udvalg inden for teknik, men i næsten syv ud af ti inden for humaniora.

Bedømmelsesudvalgene på universiteterne

Af tabel 5.5 fremgår, at der også mellem universiteterne er betydelige forskelle i bedømmelsesudvalgenes kønssammensætning. Mens næsten ni ud af ti udvalg ved RUC og næsten otte ud af ti ved AAU i 2007-2009 havde medlemmer af begge køn, var andelen ved DTU kun to ud af ti. Ved AU, RUC, AAU og ITU er andelen af udvalg med både kvinder og mænd klart højere end i 2004-2006. Ved DTU og CBS er andelen stort set den samme som i 2004-2006. Og ved KU og SDU er andelen af udvalg med både mænd og kvinder henholdsvis fem og otte procentpoint lavere end i 2004-2006.¹⁷

Tabel 5.5 Andel af bedømmelsesudvalg ved ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2004-2006 og 2007-2009, hvor der var både mænd og kvinder i udvalgene

	Professor		Lektor		Adjunkt		I alt	
	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009
	Procent							
KU	50	57	65	64	72	49	61	56
AU	22	30	39	43	41	29	37	46
SDU	39	42	47	45	46	33	45	37
RUC	75	100	83	95	75	71	78	87
AAU	43	60	60	85	59	76	57	76
DTU	7	10	21	20	21	19	19	18
CBS	28	29	42	45	30	35	34	36
ITU	0	25	17	32	0	36	9	33
I alt	40	43	48	51	51	37	47	43

Anm.: Der er et databrud mellem 2006 og 2007 som følge af universitetsfusionerne i 2007. Data for 2004-2006 er eksklusive sektorforskningsinstitutioner.

¹⁷ Sammenligningerne mellem 2004-2006 og 2007-2009 skal læses med forsigtighed, da der er et databrud mellem 2006 og 2007 som følge af universitetsfusionerne i 2007.

Bedømmelsesudvalgenes sammensætning og kønsfordelingen blandt ansøgerne

Forskellene mellem de videnskabelige hovedområder og mellem universiteterne når det gælder bedømmelsesudvalgenes kønsfordeling skal ses i sammenhæng med, at også kønsfordelingen blandt ansøgerne varierer såvel mellem hovedområderne som mellem universiteterne.

En analyse af bedømmelsesudvalgenes sammensætning i relation til kønsfordelingen blandt ansøgerne viser, at andelen af bedømmelsesudvalg med både mandlige og kvindelige medlemmer, er klart større ved stillingsbesættelser, hvor der er kvindelige ansøgere end ved stillingsbesættelser, hvor der kun er mandlige ansøgere (se tabel 5.6). Således havde lidt over halvdelen (54 %) af bedømmelsesudvalgene ved stillingsbesættelser i 2007-2009, hvor der var ansøgere af begge køn, både mandlige og kvindelige medlemmer, mens andelen ved stillingsbesættelser, hvor der kun var mandlige ansøgere, var 32 %.

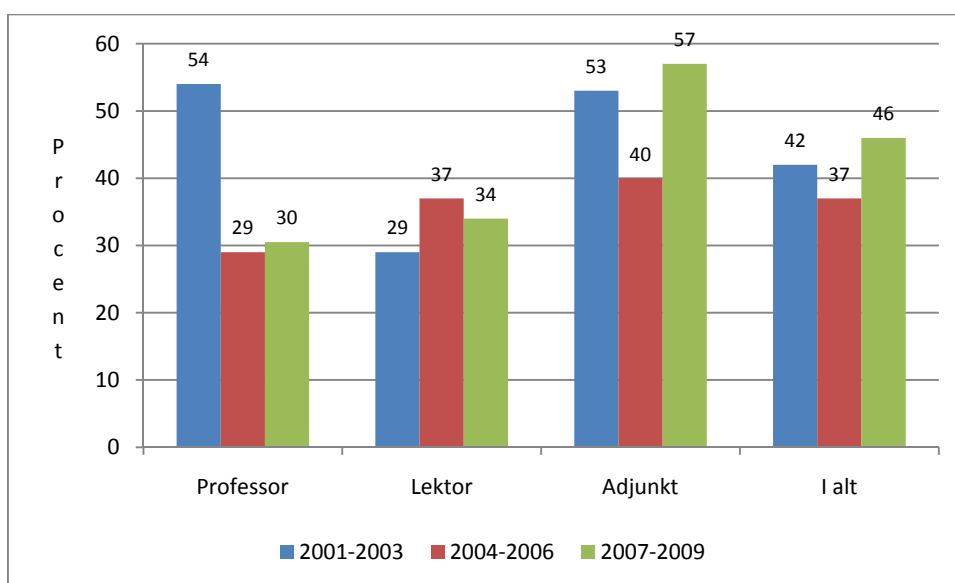
Det skal imidlertid bemærkes, at til trods for det ovenstående havde 45 % af de godt 1.740 stillingsbesættelser, som havde kvindelige ansøgere, kun mandlige medlemmer i bedømmelsesudvalgene. Andelen er seks procentpoint højere end i 2004-2006.

Tabel 5.6 Bedømmelsesudvalgenes sammensætning ved ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau, opgjort efter kønsfordelingen blandt ansøgerne

		Udvalg med kun mænd		Udvalg med kun kvinder		Udvalg med både M og K		I alt	
		Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.
Stillinger med kun mandlige ansøgere	Professor	265	64 %	4	1,0 %	145	35 %	414	100 %
	Lektor	254	56 %	7	1,6 %	189	42 %	450	100 %
	Adjunkt	433	71 %	33	5,4 %	141	23 %	607	100 %
	I alt	952	65 %	44	3,0 %	475	32 %	1471	100 %
Stillinger med kun kvindelige ansøgere	Professor	25	30 %	2	2,4 %	55	67 %	82	100 %
	Lektor	51	34 %	4	2,7 %	95	63 %	150	100 %
	Adjunkt	159	57 %	27	9,7 %	93	33 %	279	100 %
	I alt	235	46 %	33	6,5 %	243	48 %	511	100 %
Stillinger med ansøgere af begge køn	Professor	76	47 %	1	0,6 %	85	52 %	162	100 %
	Lektor	196	43 %	6	1,3 %	257	56 %	459	100 %
	Adjunkt	272	45 %	19	3,1 %	320	52 %	611	100 %
	I alt	544	44 %	26	2,1 %	662	54 %	1232	100 %

Ved de 511 stillingsbesættelser, hvor der i 2007-2009 kun var kvindelige ansøgere, havde 46 % af bedømmelsesudvalgene kun mandlige medlemmer. Det er ni procentpoint mere end i 2004-2006 (se figur 5.4). Ved stillingsbesættelserne på adjunkt-niveau, hvor der kun var kvindelige ansøgere, var andelen af bedømmelsesudvalg med kun mandlige medlemmer 57 %. Det er 17 procentpoint mere end i 2004-2006.

Figur 5.4 Andel af stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunkt-niveau i 2001-2009, hvor der kun var kvindelige ansøgere til stillingerne, men kun mænd i bedømmelsesudvalgene

Ved de 1.232 stillingsbesættelser, hvor der samtidig var både mandlige og kvindelige ansøgere, havde 54 % af bedømmelsesudvalgene både mandlige og kvindelige medlemmer (se tabel 5.6). Det er et fald med fem procentpoint i forhold til andelen i 2004-2006.

Ved stillingsbesættelser, hvor der var både mandlige og kvindelige ansøgere, havde 52 % af bedømmelsesudvalgene for professoransættelser og 56 % af udvalgene for ansættelser på lektorniveau medlemmer af begge køn. Det er et fald med 2-3 procentpoint i forhold til 2004-2006.

Ved de godt 600 stillingsbesættelser på adjunkt-niveau, hvor der var både mandlige og kvindelige ansøgere, er andelen af bedømmelsesudvalg med medlemmer af begge køn faldet fra 62 % i 2004-2006 til 52 % i 2007-2009.

Ved de næsten 1.500 stillingsbesættelser i 2007-2009, hvor der kun var mandlige ansøgere, havde to ud af tre bedømmelsesudvalg (65 %) kun mandlige medlemmer. Det er lidt mindre end i 2004-2006, hvor andelen var 67 %.

5.2 Tidsforbruget i ansættelserne

Der har siden midten af 90'erne været en klart faldende trend i tidsforbruget ved ansættelserne i såvel professorstillinger som i stillingerne på lektor- og adjunkt-niveau. For lektor- og adjunktstillingernes vedkommende stagnerede udviklingen mod hurtigere

ansættelsesprocesser imidlertid i 2004-2006. Og ved ansættelserne i 2007-2009 er den gennemsnitlige tid fra ansøgningsfristens udløb til beslutning om ansættelse for både lektor- og adjunktstillinger steget noget i forhold til 2004-2006 samtidig med at der har været et mærkbart fald i det gennemsnitlige tidsforbrug ved professoransættelserne.

Den gennemsnitlige tid fra ansøgningsfristens udløb til den endelige beslutning om ansættelse var ved stillingsbesættelserne i 2007-2009 lidt over seks måneder for stillinger på professorniveau, knap fire og en halv måned for stillinger på lektorniveau og fire måneder for stillinger på adjunktniveau. For professoransættelserne er det et fald med to måneder siden 2004-2006, og for ansættelserne på adjunkt- og lektorniveau en stigning med 0,2-0,3 måneder (se tabel 5.7).

Tabel 5.7 Nøgletal om tidsforbruget fra ansøgningsfristens udløb til beslutning om ansættelse ved stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2004-2006 og 2007-2009

	Professor		Lektor		Adjunkt	
	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009
	Antal måneder					
Gennemsnitligt tidsforbrug	8,3	6,3	4,2	4,4	3,7	4,0
Mediantid	7,1	5,7	3,7	3,7	3,3	2,9
Minimumstid	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Maksimumstid	37,2	36,1	22,5	47,2	16,9	30,5
Hurtigste 25 % ("brugte mindre end")	4,8	3,8	2,5	2,6	2,1	1,5
Langsommeligste 25 % ("brugte over")	10,8	7,8	5,4	5,2	4,7	4,6

De mest tidskrævende professoransættelser varede i tre år fra ansøgningsfristens udløb til beslutningen om ansættelse, mens de mest tidskrævende ansættelser på lektorniveau strakte sig over næsten fire år.

Den hurtigste fjerdedel af professoransættelserne blev gennemført på højst 3,8 måneder, mens den mest tidskrævende fjerdedel tog mindst 7,8 måneder. Det er for den hurtigste fjerdedels vedkommende en måned hurtigere og for den mest tidskrævende fjerdedel tre måneder hurtigere end i 2004-2006.

Den hurtigste fjerdedel af ansættelserne på lektorniveau blev gennemført på højst 2,6 måneder, mens den mest tidskrævende fjerdedel tog mindst 5,2 måneder. Tilsvarende tal for ansættelserne på adjunktniveau var henholdsvis 1,5 og 4,6 måneder.

Godt halvdelen af professorstillingerne og mere end otte ud af ti stillinger på både lektor- og adjunktniveau blev besat inden for et halvt år efter ansøgningsfristens udløb (se tabel 5.8). Det er for professoransættelsernes vedkommende en stigning med 16 procentpoint i forhold til andelen i 2004-2006. For ansættelserne på lektorniveau er det en

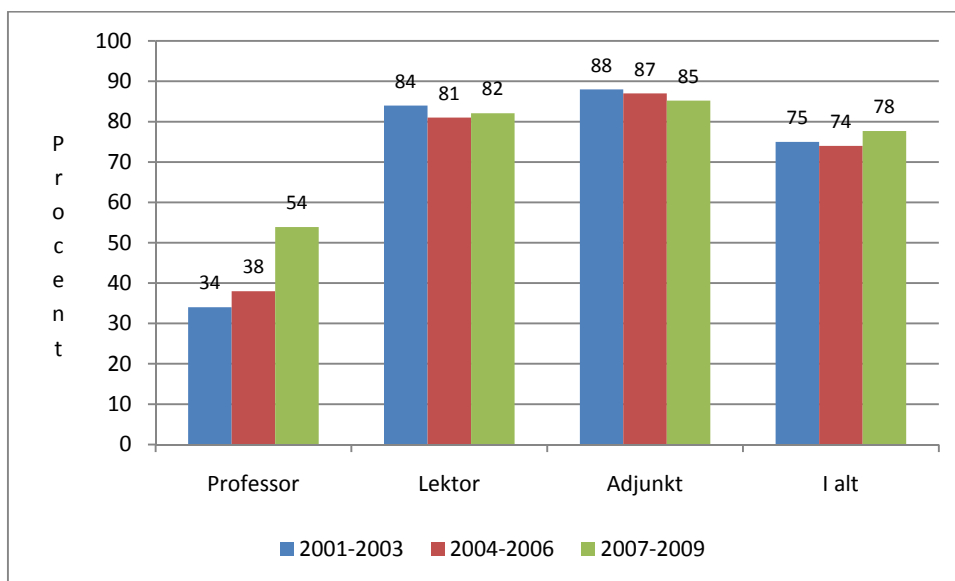
marginalt større andel og for ansættelserne på adjunktniveau en marginalt mindre andel end i 2004-2006 (se figur 5.5)

Samlet blev mere end fem ud af ti stillingsbesættelser i 2007-2009 gennemført inden for højst fire måneder og næsten ni ud af ti inden for højst otte måneder. Af stillingsbesættelserne på både professor- og adjunktniveau strakte sig 7 % over mere end 12 måneder. Af ansættelserne i stillinger på lektorniveau krævede godt 2 % mere end tolv måneder (se figur 5.6).

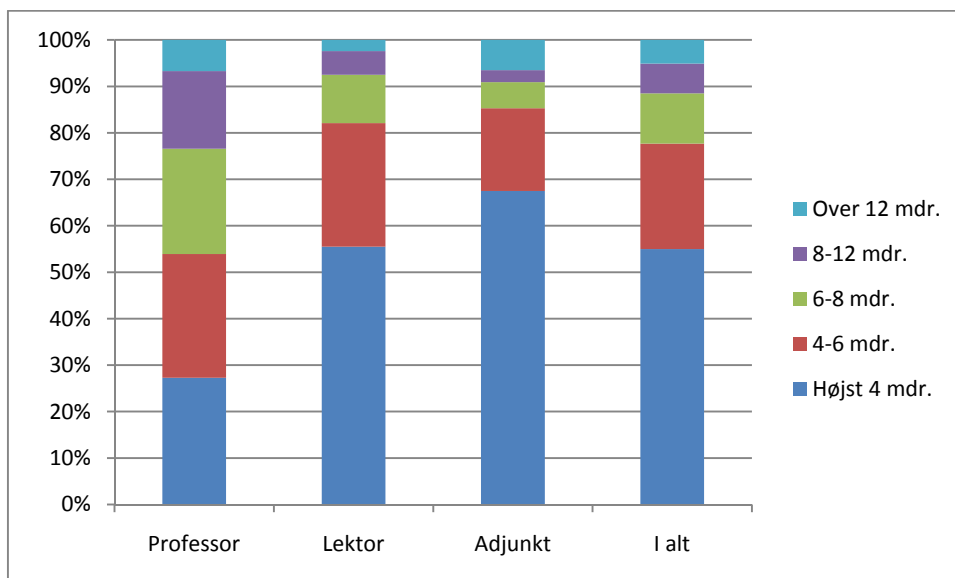
Tabel 5.8 Tidsforbrug fra ansøgningsfristens udløb til beslutning om ansættelse ved ansættelser i stillinger på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009

Måneder	Professor		Lektor		Adjunkt	
	Antal	Procent	Antal	Procent	Antal	Procent
0-2 mdr.	50	9	143	14	439	35
2-4 mdr.	110	19	408	41	412	33
4-6 mdr.	156	27	264	27	224	18
6-8 mdr.	133	23	103	10	71	6
8-12 mdr.	98	17	51	5	33	3
12-16 mdr.	25	4	8	1	26	2
16 eller flere	14	2	16	2	56	4
I alt	586	100	993	100	1261	100

Figur 5.5 Andel af stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2001-2009, der blev gennemført inden for højst seks måneder fra ansøgningsfristens udløb

Figur 5.6 Stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunktniveau i 2007-2009, opgjort efter ansættelsesprocessens længde, målt fra ansøgningsfristens udløb til beslutning om ansættelse

Ansættelsesprocessens længde og videnskabelige hovedområder

Ansættelsesprocessens længde varierer mærkbart mellem de videnskabelige hovedområder. Det gælder på alle tre stillingsniveauer (se tabel 5.9).

Tabel 5.9 Gennemsnitligt tidsforbrug fra ansøgningsfristens udløb til beslutning om ansættelse ved stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunkt-niveau i 2007-2009

	Professor		Lektor		Adjunkt	
	Antal an-sættelser	Tidsforbrug i måneder	Antal an-sættelser	Tidsforbrug i måneder	Antal an-sættelser	Tidsforbrug i måneder
HUM	56	6,4	130	5,0	155	4,9
SAM	204	6,1	256	4,3	256	3,8
NAT	98	5,1	227	4,5	337	4,6
JORD	35	7,6	71	4,3	100	2,8
SUND	130	8,2	124	5,1	132	4,4
TEK	63	3,7	185	3,7	281	3,3
I alt	586	6,3	993	4,4	1261	4,6

Generelt var det gennemsnitlige tidsforbrug fra ansøgningsfristens udløb til beslutning om ansættelse i 2007-2009 længst inden for sundhedsvidenskab og kortest inden for teknik. Mens professoransættelserne inden for sundhedsvidenskab i gennemsnit krævede godt otte måneder, tog professoransættelserne inden for teknik i gennemsnit mindre

end fire måneder. Og mens stillingsbesættelserne på lektorniveau krævede godt fem måneder inden for sundhedsvidenskab, var det gennemsnitlige tidsforbrug inden for teknik 3,7 måneder.

Ved stillingsbesættelserne på adjunktniveau varede ansættelsesprocesserne i gennemsnit 4,4 måneder inden for sundhedsvidenskab, men kun 3,3 måneder inden for teknik. Det gennemsnitlige tidsforbrug ved ansættelserne på adjunktniveau var dog størst inden for humaniora (4,9 måneder) og mindst inden for jordbrugs- og veterinærvidenskab (2,8 måneder).

Ansættelsesprocessens længde på universiteterne

Ligesom mellem de videnskabelige hovedområder er der betydelige variationer mellem universiteterne i det gennemsnitlige tidsforbrug i ansættelsesprocesserne. Forskellene mellem universiteterne i tidsforbruget kan dog ikke umiddelbart forklares med universiteternes forskellige hovedområdesammensætninger.

Af tabel 5.10 fremgår, at professoransættelserne i 2007-2009 var mere tidskrævende ved KU og CBS end ved andre universiteter. Mens professoransættelserne ved KU og CBS i gennemsnit strakte sig over syv måneder, blev professorerne i gennemsnit ansat på fire måneder ved AAU og på fem ved SDU, RUC og DTU. Det skal bemærkes, at selv om professoransættelserne inden for teknik i gennemsnit blev gennemført på 3,7 måneder (jf. tabel 5.9), tog professoransættelserne ved DTU i gennemsnit 5,1 måneder.

Tabel 5.10 Gennemsnitligt tidsforbrug fra ansøgningsfristens udløb til beslutning om ansættelse ved stillingsbesættelser på professor-, lektor- og adjunkt-niveau i 2004-2006 og 2007-2009. Tidsforbruget angivet i måneder

	Professor		Lektor		Adjunkt	
	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009	2004-2006	2007-2009
KU	11,8	7,5	6,5	5,2	5,2	3,8
AU	7,7	6,8	3,7	4,0	3,0	3,0
SDU	5,9	5,1	3,9	5,0	3,6	5,6
RUC	8,7	5,1	4,0	3,7	5,0	2,2
AAU	6,8	4,0	3,6	3,6	3,6	4,4
DTU	5,8	5,1	3,9	4,0	3,8	3,8
CBS	5,9	7,0	4,6	5,8	4,2	4,8
ITU	5,8	1,4	5,3	3,4	6,1	6,1
I alt	8,3	6,3	4,2	4,4	3,7	4,6

Anm.: Der er et databrud mellem 2006 og 2007 som følge af universitetsfusionerne i 2007. Tallene for 2004-2006 er eksklusive ansættelser ved sektorforskningsinstitutionerne og KVL, DFU, DPU og HHÅ.

Også ansættelserne i stillinger på lektorniveau var i gennemsnit mere tidskrævende ved KU og CBS end ved øvrige universiteter, mens det korteste gennemsnitlige tidsforbrug igen ses på AAU.

Ved stillingsbesættelserne på adjunktniveau var det gennemsnitlige tidsforbrug i ansættelsesprocesserne markant større ved SDU og ITU end ved øvrige institutioner. Mens ansættelserne på adjunktniveau i gennemsnit blev gennemført på godt to måneder på RUC og tre måneder på AU, krævede ansættelserne godt seks måneder på ITU og godt fem og en halv på SDU.

5.3 Sammendrag om forhold i ansættelsesprocessen

Bedømmelsesudvalgene

I forbindelse med stillingsbesættelserne på professor-, lektor og adjunktniveau i 2007-2009 blev der nedsat godt 3.200 bedømmelsesudvalg med i alt næsten 8.900 medlemmer, hvoraf en fjerdedel var udlændinge. Af medlemmerne var 21 % kvinder og 79 % mænd. Andelen af kvinder var i 2007-2009 et par procentpoint højere end i 2004-2006.

Ved professoransættelserne var godt 17 % af bedømmelsesudvalgenes medlemmer kvinder. I bedømmelsesudvalgene ved ansættelser på både lektor- og adjunktniveau var kvindeandelen 23 %. På alle tre stillingsniveauer var andelen af kvindelige medlemmer 2-3 procentpoint højere end i 2004-2006.

Der var udenlandske medlemmer i 45 % af alle bedømmelsesudvalg. Ved professoransættelserne var der udenlandske medlemmer i otte ud af ti udvalg. I ansættelserne på lektorniveau var andelen fem ud af ti og ved ansættelserne på adjunktniveau knap tre ud af ti.

Godt hvert andet bedømmelsesudvalg havde kun mandlige medlemmer. Fire ud af ti udvalg havde både mandlige og kvindelige medlemmer, mens 3 % kun havde kvindelige medlemmer.

Ved stillingsbesættelser, hvor der var ansøgere af begge køn, havde lidt mere end halvdelen (54 %) af bedømmelsesudvalgene både mandlige og kvindelige medlemmer. Det er et fald med seks procentpoint i forhold til 2004-2006.

Ved stillingsbesættelser, som havde kvindelige ansøgere, havde 52 % af bedømmelsesudvalgene både mandlige og kvindelige medlemmer. Det er et fald med syv procentpoint i forhold til 2004-2006.

Ved stillingsbesættelser, hvor der kun var kvindelige ansøgere, havde 46 % af udvalgene kun mandlige medlemmer. Det er ni procentpoint mere end i 2004-2006.

Tidsforbruget i ansættelsesprocessen

Det gennemsnitlige tidsforbrug fra ansøgningsfristens udløb til beslutningen om ansættelse ved stillingsbesættelserne i 2007-2009 var lidt over seks måneder for stillinger på professorniveau, knap fire og en halv måned for stillinger på lektorniveau og fire måneder for stillinger på adjunktniveau. For professoransættelserne er det to måneder hurtigere og for ansættelserne på lektor- og adjunktniveau lidt langsommeligere end i 2004-2006.

54 % af professorstillingerne, 82 % af stillingerne på lektorniveau og 85 % af stillingerne på adjunktniveau blev i 2007-2009 besat inden for et halvt år efter ansøgningsfristens

udløb. For professoransættelserne er det en stigning med 16 procentpoint i forhold til 2004-2006.

Samlet blev mere end fem ud af ti stillingsbesættelser i 2007-2009 gennemført inden for højst fire måneder og næsten ni ud af ti inden for højst otte måneder fra ansøgningsfristens udløb.